

Kombinerad Företagsförsäkring Pet Business

Gäller från och med den 1 april 2023

Innehåll

1. Försäkringsgivare och försäkringsvillkor.....	11
2. Egendomsförsäkring	11
Vem gäller försäkringen för.....	11
Den försäkrade	11
Annan än den försäkrade.....	11
När försäkringen gäller.....	11
Var gäller försäkringen.....	11
På försäkringsställe.....	11
Flytande försäkring.....	12
På annan plats	12
Under förflyttning utanför försäkringsställe	12
Vad försäkringen gäller för	12
Försäkringens omfattning.....	12
Egendom med begränsade försäkringsbelopp	12
Vad som inte är försäkrat – Undantag.....	13
Försäkringen omfattar inte	13
Program och datainformation	13
Leverantörsåtagande	13
3. Brand	14
Vad försäkringen gäller för.....	14
Försäkringens omfattning.....	14
4. Elfenomen, blixtnedslag och strömavbrott	14
Vad försäkringen gäller för	14
Försäkringens omfattning.....	14
Vad försäkringen inte gäller för - Undantag.....	14
Självrisk.....	15
Grundsjälvrisk	15
5. Naturskada och dammgenombrott	15
Vad försäkringen gäller för	15
Försäkringens omfattning.....	15
Vad försäkringen inte gäller för – Undantag	16
Försäkringen omfattar inte	16
Särskilda ersättningsbegränsningar	16
Genombrott av dammbyggnad, markrörelser och lavin.....	16
Snölast och översvämning	16
Självrisk.....	17

Grundsjälvrisk	17
Förhöjd grundsjälvrisk	17
6. Inbrott.....	17
Vad försäkringen gäller för	17
Försäkringens omfattning.....	17
Högsta ersättning.....	18
Vad försäkringen inte gäller för - Undantag	18
Försäkringen omfattar inte	19
Högsta ersättning.....	19
Särskilda ersättningsbegränsningar	19
Stöldbärlig egendom	19
Bevakning	19
Öppen stöld	20
Stöld utifrån genom fönster (s.k. smash and grab)	20
Självrisk	20
Grundsjälvrisk	20
7. Vatten	20
Vad försäkringen gäller för	20
Försäkringens omfattning.....	20
Vad försäkringen inte gäller för - Undantag	21
Försäkringen omfattar inte	21
Självrisk	21
Grundsjälvrisk	21
Tilläggssjälvrisk.....	21
8. Allrisk	21
Vad försäkringen gäller för	21
Vad försäkringen inte gäller för - Undantag	22
Försäkringen omfattar inte	22
Undantagna skadetyper	22
Undantagen egendom.....	22
Särskild ersättningsbegränsning	23
Självrisk	23
Grundsjälvrisk	23
9. Försäkringsform och försäkringsbelopp.....	23
Helvärde	23
Förstarisk	23
Försäkringsvärde	23

Maskinerier	23
Varor.....	23
Varor som den försäkrade tillverkat eller har under tillverkning	23
Varor anskaffade eller mottagna i kommission för försäljning	23
Varor sålda och färdiga för leverans.....	24
Kunders egendom.....	24
Lagrad information	24
Pengar och värdehandlingar	24
Trädgård och tomtmark	24
Investerings- och indexändring av försäkringsbelopp	24
Maskinerier	24
Varor.....	24
Lagrad information	24
10. Rån och överfall.....	24
Vad försäkringen gäller för	24
Försäkringens omfattning.....	24
Vad försäkringen inte gäller för - Undantag	25
Försäkringen omfattar inte	25
Försäkringsbelopp	25
Särskilda ersättningsbegränsningar	25
Egendom som medförs utanför försäkringslokal.....	25
Låsändringar	25
Självrisk.....	25
Grundsjälvrisk	25
11. Transport	25
Vad försäkringen gäller för	25
Försäkringens omfattning.....	25
Vad försäkringen inte gäller för - Undantag	26
Försäkringen omfattar inte skada	26
Försäkringsbelopp	27
Begränsade försäkringsbelopp.....	27
Självrisk.....	27
Grundsjälvrisk	27
12. Säkerhetsföreskrifter.....	27
Vad som avses med en säkerhetsföreskrift	27
Vilka som ska följa säkerhetsföreskrifterna.....	27
Vid transport	27

Obevakat fordon	28
13. Egendom i kyl och frys.....	28
Vad försäkringen gäller för	28
Försäkringens omfattning.....	28
Vad försäkringen inte gäller för - Undantag	28
Försäkringen omfattar inte	28
Försäkringsbelopp	28
Självrisk	28
Grundsjälvrisk	28
14. Glas- och skyltskada.....	29
Vad försäkringen gäller för	29
Försäkringens omfattning.....	29
Vad försäkringen inte gäller för - Undantag	29
Försäkringen omfattar inte	29
Försäkringsbelopp	29
Självrisk	29
Grundsjälvrisk	29
15. Skadegörelse.....	29
Vad försäkringen gäller för	29
Försäkringens omfattning.....	29
Stöld	30
Vad försäkringen inte gäller för - Undantag	30
Försäkringen omfattar inte	30
Särskild ersättningsbegränsning	30
Självrisk	30
Grundsjälvrisk	30
16. Säkerhetsföreskrifter.....	30
Vad som avses med en säkerhetsföreskrift.....	30
Vilka som ska följa säkerhetsföreskrifterna	30
Samtliga skadehändelser.....	31
Programvara och datainformation	31
Brand.....	31
Revisionsbesiktning av elektrisk starkströmsanläggning.....	31
Brandsläckning och brandlarm	31
Branddörr och annan sektionering.....	31
Brännbart material som förvaras utomhus	31
Batteriladdning	32
Timer	32

Tobaksrökning	32
Motordrivet fordon som tillfälligt repareras i försäkringslokal	32
Heta arbeten	32
Inbrott	34
Krav på mekaniskt inbrottskydd	34
Förvaring av maskinerier som är datorer	37
Hantering av nyckel och kodmedia	38
Transport	38
Skadegörelse	39
Vatten	39
17. Påföljd när säkerhetsföreskrift inte följts	39
Samtliga skadehändelser	40
Programvara och datainformation	40
Brand	40
Inbrott	40
Nyckelhantering – särskilt inbrottskyddat förvaringsutrymme	40
Hantering av nyckel, kod, och pinkod	40
Förvaring av maskinerier som är datorer	40
Egendom under bar himmel	40
Transport	40
Skadegörelse på lös egendom	40
Vatten	41
Övriga säkerhetsföreskrifter	41
18. Åtgärder vid skada	41
Räddningsplikt	41
Påföljd när räddningsplikt inte fullgörs	41
Ersättningsanspråk	42
Besiktning av skada	42
19. Skadevärderings- och skadeersättningsregler	42
Skadevärderingsregler	42
Maskinerier	42
Skadersättningsregler	44
Röjningskostnad	45
Räddningskostnad	45
Kostnader som inte ersätts	45
Underförsäkring	46
Skadeersättningsregler i övrigt	46
Tidpunkt för betalning av ersättning	46

Ränta	46
20. Avbrottsförsäkring	47
Vem försäkringen gäller för	47
När försäkringen gäller	47
Var försäkringen gäller	47
Vad som är försäkrat	47
Försäkringens omfattning	47
Vad försäkringen inte gäller för – Undantag	49
Försäkringen omfattar inte	49
Skadevärderings- och skadeersättningsregler	49
Allmänna ersättningsbegränsningar	49
Särskilda ersättningsbegränsningar	49
Försäkringsbelopp	50
Säkerhetsföreskrifter	50
Påföljd när säkerhetsföreskrift inte följs	50
Åtgärder vid skada	50
Räddningsplikt	50
Påföljd när räddningsplikt inte fullgörs	50
Anmälan om skada och ersättningskrav	51
Ersättningsanspråk	51
Skadevärderings- och skadeersättningsregler	51
Skadevärderingsregler	51
Skadeersättningsregler	51
Underförsäkring	52
Karens	52
Självrisk	53
21. Förlust av tillstånd enligt 6 kap. 4 § djurskyddslagen (2018:1192)	54
Vem försäkringen gäller för	54
När försäkringen gäller	54
Var försäkringen gäller	54
Vad försäkringen gäller för	54
Vad som inte är försäkrat – Undantag	54
Försäkringsbelopp	54
Självrisk	54
22. Försäkring för skada på eller förlust av omhändertaget djur	55
Vem försäkringen gäller för	55
När försäkringen gäller	55
Var försäkringen gäller	55
Vad försäkringen gäller för	55

Försäkringens omfattning.....	55
Vad försäkringen inte gäller för – Undantag	55
Försäkringen omfattar inte	55
Försäkringsbelopp	57
Begränsade försäkringsbelopp.....	57
Självrisk.....	57
Skadevärderings- och skadeersättningsregler.....	57
Stöld eller försvinnande.....	57
Villkor för skadeersättning.....	57
Säkerhetsföreskrifter.....	57
23. Försäkring för plötslig och oförutsedd sjukdom hos omhändertaget djur. 59	
Vem försäkringen gäller för	59
När försäkringen gäller.....	59
Var försäkringen gäller.....	59
Vad försäkringen gäller för.....	59
Försäkringens omfattning.....	59
Vad försäkringen inte gäller för – Undantag	59
Försäkringen omfattar inte	59
Undantag som gäller för samtliga delar av försäkringen (A+B)	60
Undantagna sjukdomar hos djuret.....	62
Försäkringsbelopp	62
Självrisk.....	62
Skadevärderings- och skadeersättningsregler.....	62
Villkor för skadeersättning.....	62
Säkerhetsföreskrifter.....	63
24. Ansvarsförsäkring..... 64	
Vem försäkringen gäller för	64
När försäkringen gäller.....	64
Var försäkringen gäller.....	64
Vad försäkringen gäller för.....	64
Åtagande	65
Försäkringens omfattning.....	65
Försäkringsbelopp	67
Person- och sakskada.....	67
Begränsade försäkringsbelopp.....	67
Självrisk.....	68
Grundsjälvrisk.....	68
Särskilda självrisker	68

Vad försäkringen inte gäller för – Undantag	69
Försäkringen omfattar inte	69
Säkerhetsföreskrifter	73
Dokumentation	73
Säkerhet	73
Säkerhet knutet till personuppgifter	73
Hantering av nycklar	73
Vilka som ska följa säkerhetsföreskrifterna	73
Påföljd när säkerhetsföreskrift inte följts	74
Skaderegleringsbestämmelser	74
Anmälan om skada och ersättningskrav	74
Skyldighet att lämna upplysning	74
Skyldighet att utreda, vittna m. m.	74
Dokumentationsplikt för levererad egendom	74
Rättegång	74
Uppgörelse i godo	74
Ansvarsbegränsning i avtal	75
Dröjsmålsränta	75
Mervärdesskatt	75
Definitioner	75
25. Rättsskydd	76
Vem försäkringen gäller för	76
När försäkringen gäller	76
Tvist	76
Skattemål	76
Var försäkringen gäller	77
Vad försäkringen gäller för	77
Försäkringens omfattning	77
Vad försäkringen inte gäller för - Undantag	77
Vissa typer av tvister och mål	77
Tvist	78
Skattemål	79
Försäkringsbelopp	79
Tvist	79
Skattemål	79
Självrisk	79
Åtgärder vid skada	80
Skadevärderings- och skadeersättningsregler	80

Skadevärderingsregler.....	80
Skadersättningsregler.....	81
Definitioner.....	81
26. Krisförsäkring.....	82
Vem försäkringen gäller för.....	82
När försäkringen gäller.....	82
Var försäkringen gäller.....	82
Vad försäkringen gäller för.....	82
Försäkringens omfattning.....	82
Behandling.....	82
Resekostnad.....	82
Vad försäkringen inte gäller för - Undantag.....	82
Försäkringen omfattar inte.....	82
Försäkringsbelopp.....	83
Självrisk.....	83
Åtgärder vid skada.....	83
27. Överfallsförsäkring.....	84
Vem försäkringen gäller för.....	84
När försäkringen gäller.....	84
Var försäkringen gäller.....	84
Vad försäkringen gäller för.....	84
Försäkringens omfattning.....	84
Vad försäkringen inte gäller för – Undantag.....	84
Försäkringen omfattar inte.....	84
Försäkringsbelopp.....	84
Självrisk.....	84
Åtgärder vid skada.....	84
Skadevärderings- och skadeersättningsregler.....	85
Generella definitioner.....	85

1. Försäkringsgivare och försäkringsvillkor

Försäkringsgivaren Accelerant Insurance Europe SA företräds i Sverige av LRMS Insurance Services, org.nr. hos Finansinspektionen 17499. LRMS Insurance Services har i sin tur ett samarbete med Written Insurance Sweden AB org nr 559317–8691. Verksamheten står under tillsyn av Finansinspektionen och lyder under svensk lag.

Försäkringsvillkoren tillhandahålls på svenska och all kommunikation mellan försäkrad och företrädaren för försäkringsgivaren sker på svenska.

Accelerant Insurance Europe SA org nr 0758.632.842, är ett försäkringsföretag auktoriserat av National Bank of Belgium och står under tillsyn av Financial Services och Markets Authority (FSMA) (Ref. 3193). Verksamheten står även under tillsyn av Finansinspektionen och lyder under svensk lag. Company ID (Finansinspektionen) 59333.

Adress

LRMS har sitt säte på Irland. Adressuppgifter för LRMS finns på hemsida (www.hemsida.se).

Försäkringsvillkor

Detta försäkringsvillkor gäller tillsammans med Allmänna avtalsbestämmelser – Pet Business. Detta försäkringsvillkor är ett kombinerat företagsvillkor där samtliga moment är inkluderade i villkoret. Det framgår av försäkringsbrevet vilka moment som försäkringen gäller för då detta beror vilket försäkringsskydd försäkringstagaren har valt att teckna.

2. Egendomsförsäkring

Vem gäller försäkringen för

Försäkringen gäller endast för den försäkrade såsom ägare till försäkrad egendom.

Den försäkrade

Försäkringen gäller endast för den försäkrade såsom ägare till försäkrad egendom.

Annan än den försäkrade

Försäkringen gäller dessutom för:

- Inteckningshavare i fast tomträtt eller tomträtt
- Annan ägare av försäkrad egendom om den försäkrade:
 - enligt lag är skyldig att ersätta skada eller i skriftligt avtal med ägaren åtagit sig att försäkra egendomen
- Den försäkrades anställda/arbetstagare och kunder för försäkrad egendom.
- Annan ägare än den försäkrade om denne är namngiven i försäkringsbrevet.

När försäkringen gäller

Försäkringen gäller för skada som har inträffat under försäkringstiden under förutsättning att försäkringen har varit i kraft.

Var gäller försäkringen

Försäkringen gäller för skada som inträffar inom Sverige.

På försäkringsställe

Försäkringen gäller för försäkrad egendom på angiven förvaringsplats inom försäkringsställe som finns angivet i försäkringsbrevet.

Flytande försäkring

För lös egendom gäller försäkringen som flytande försäkring inom i försäkringsbrevet angivna förvaringsplatser, dock endast i byggnader. Detta innebär att försäkringsbeloppet utgör sammanlagda försäkringsbeloppet för all egendom av samma objekttyp för samtliga förvaringsplatser, och att egendomen kan flyttas mellan förvaringsplatser och försäkringsställen utan att reglerna för underförsäkring tillämpas.

För förstarisikförsäkrad egendom gäller dock försäkringen endast med det belopp som anges för varje förvaringsplats inom angivet försäkringsställe.

På annan plats

Försäkringen gäller vid varje skada på annan plats upp till försäkringsbeloppet som finns angivet i försäkringsbrevet för maskinerier, varor, kundens egendom och lagrad information. Värdet av sådan egendom ska ingå i försäkringsbeloppet för respektive egendom. För egendom som förvaras på annan plats gäller försäkringen under en sammanhängande tid om högst 12 månader. Försäkringen gäller inte för egendom som:

- försäkringstagaren yrkesmässigt hyr ut eller leasar ut
- förvaras på eller i anslutning till arbetsområde för entreprenadverksamhet
- är stöldbegärlig egendom till den del skadebeloppet vid inbrottsskada överstiger 20 000 SEK.
- är under förflyttning.

Under förflyttning utanför försäkringsställe

För egendom som är under förflyttning gäller försäkringen vid transport med egna fordon enligt punkten Transport.

Vad försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för det lagliga intresse som består i att värdet av försäkrad egendom inte minskar eller går förlorat.

Försäkringens omfattning

Försäkringen gäller för:

- Egendom som ägs av försäkringstagaren eller av annan än försäkringstagaren som är namngiven i försäkringsbrevet, om egendomen anges i försäkringsbrevet med objekttyp och i förekommande fall försäkringsbelopp.
- Egendom som ägs av annan än försäkringstagaren – utom egendom som tillhör arbetstagare eller kunder – som är byggnad, maskinerier och varor och som försäkringstagaren:
 - är ersättningskyldig för, eller
 - i skriftligt avtal med ägaren åtagit sig att försäkra.

Värdet av sådan egendom ska ingå i försäkringsbeloppet för respektive egendom. Vid försäkring av maskinerier eller varor omfattar försäkringen vid varje skada även nedanstående egendom. Har högre försäkringsbelopp avtalats, vilket i så fall anges i försäkringsbrevet, gäller det försäkringsbelopp som anges i försäkringsbrevet.

Egendom med begränsade försäkringsbelopp

Arbetstagares egendom

Ersättning betalas upp till 10 000 SEK för varje arbetstagare, dock inte pengar och värdehandlingar.

Kunders egendom

Ersättning betalas upp till 10 000 SEK totalt för samtliga kunder, dock inte pengar och värdehandlingar.

Låsändringar

Ersättning betalas:

- vid inbrott upp till 10 000 SEK om nyckel förvaras i värdevalv, värdeskåp, deponeringsskåp, servicebox, kassaskåp eller säkerhetsskåp enligt svensk standard eller i värdeskåp enligt europeisk standard LPS 1183
- upp till 10 000 SEK om nyckel förvaras på annat sätt.

Ritningar, arkivalier och datainformation

Ersättning betalas upp till 10 000 SEK.

Pengar och värdehandlingar

Ersättning betalas upp till totalt:

- 10 000 SEK vid förvaring i värdevalv, värdeskåp, deponeringsskåp, servicebox, kontantautomat, kassaskåp eller säkerhetsskåp enligt svensk standard eller i värdeskåp enligt europeisk standard LPS 1183
- 5 000 SEK vid förvaring på annat sätt.

Hyrd försäkringslokal

Ersättning betalas upp till 50 000 SEK.

Egendom under bar himmel inom inhägnat område

Ersättning betalas upp till 5 000 SEK för egendom förvarad under bar himmel inom inhägnat område på försäkringsställe. Avtal kan träffas om högre försäkringsbelopp, vilket då anges i försäkringsbrevet.

Vad som inte är försäkrat – Undantag

Observera även de generella undantagen i försäkringsvillkoret Allmänna avtalsbestämmelser.

Försäkringen omfattar inte

Följande egendom omfattas endast om det anges i försäkringsbrevet:

- motorfordon, traktorer, motorredskap, terrängmotorfordon, släp- och efterfordon samt fast monterad utrustning på eller i dessa fordon. Undantaget avser inte motordrivna fordon som är avsedda att föras av gående
- luftfartyg, skepp, båtar och pontoner samt fast monterad utrustning på eller i dessa
- spårbundna fordon och fast monterad utrustning på eller i dessa fordon
- sådana delar av maskinfundament, byggnadsgrund eller grundmur, som ligger lägre än såväl lägsta källargolv som angränsande jord- och vattenyta
- produktiv skog och skogsmark

Program och datainformation

Ersättning betalas inte för skada som består i eller är en följd av förlust, förändring eller försvårad åtkomst av programvara eller datainformation. Försäkringen gäller dock om försäkringstagaren kan visa att kostnaden eller förlusten är en direkt följd av ersättningsbar fysisk skada på annan egendom. Försäkringen gäller inte för skada orsakad av datavirus.

Leverantörsåtagande

Är leverantör, entreprenör eller annan enligt åtagande i avtal skyldig att ersätta skada på försäkrad egendom betalar försäkringsgivaren inte kostnaden härför. Undantaget tillämpas inte om leverantör, entreprenör eller annan inte kan fullgöra sin skyldighet och den försäkrade kan styrka detta.

3. Brand

Observera även säkerhetsföreskrifterna avseende detta moment.

Vad försäkringen gäller för

Försäkringens omfattning

Försäkringen gäller för fysisk skada genom:

- brand, varmed avses eld som kommer lös,
- explosion,
- sotutströmning som är plötslig och oförutsett,
- frätande gas som strömmar ut plötsligt och oförutsett när utströmningen orsakas av en identifierbar händelse,
- släckmedel som oförutsett strömmar ut från sprinkleranläggning eller brandsläckare eller
- luftfartyg som störtar eller föremål som faller ned från luftfartyg.

4. Elfenomen, blixtnedslag och strömavbrott

Med skada under detta avsnitt avses även förlust av egendomen. Observera även säkerhetsföreskrifterna avseende detta moment.

Vad försäkringen gäller för

Försäkringens omfattning

Ersättning betalas för fysisk skada genom:

- elfenomen – på elektrisk utrustning med spänning om högst 400 V och datainformation som är plötsligt och oförutsett, till exempel kortslutning, överslag, ljusbåge eller överspänning, och som inträffar inom angivet försäkringsställe.
- blixtnedslag. Vid skada på enbart elektrisk utrustning betalas endast ersättning om den försäkrade kan precisera skadetillfället och styrka att skadan orsakats av blixtnedslag.
- strömavbrott eller strömstörning som är oförutsett.

Vad försäkringen inte gäller för - Undantag

Observera även de generella undantagen i försäkringsvillkoret Allmänna avtalsbestämmelser.

Försäkringen omfattar inte

- skada genom elfenomen på annan egendom än elektrisk utrustning och datainformation
- skada genom sprängningsarbete
- skada på rör genom explosion av röret, om dess yttre diameter är 120 mm eller mindre och röret utgör del av ång- eller varmvattenpanna samt är beläget i pannans eldstad eller gasvägar.
- skada genom åskslag, elfenomen eller strömavbrott på egendom i kyl- eller frysenhet.
- skada genom utströmning av vätska eller kylmedel från kyl- eller frysanläggning till följd av åskslag, elfenomen eller strömavbrott.
- skada på elvärmeslingor i golv i badrum eller annat våtutrymme eller
- skada på elektrisk utrustning med inkommande eller utgående spänning överstigande 400 volt.

Självrisk

Grundsjälvrisk

Vid varje skada avgår från de sammanlagda kostnaderna för skada, röjning och räddning en grundsjälvrisk som är 10 % av prisbasbeloppet. För vissa skadehändelser gäller en förhöjd självrisk. Se under Särskilda självrisiker samt i försäkringsbrevet.

5. Naturskada och dammgenombrott

Vad försäkringen gäller för

Försäkringens omfattning

Storm, hagel och snölast på tak

Försäkringen gäller för fysisk skada på byggnad fast monterad egendom samt egendom i byggnad genom:

- storm, varmed avses vind med en hastighet om minst 21 meter per sekund,
- hagel eller
- snölast på tak som uppkommer i direkt samband med extrem nederbördsmängd eller andra extrema väderleksförhållanden under förutsättning att det på grund av väderleksförhållandena inte varit möjligt att undanröja snötrycket och att tidigare snöbelastning på taket inte påverkat skadan.

Med skada genom storm, hagel eller snölast avses att egendomen har skadats av:

- vindkraften,
- föremål som vindkraften blåst omkull, ryckt loss eller brutit sönder,
- hagel,
- tyngden av snö eller
- nederbörd eller kyla som står i direkt samband med och är en oundviklig följd av en ersättningsbar skada enligt ovan.

Översvämning

Försäkringen gäller för fysisk skada genom översvämning orsakad av skyfall (minst 1 mm per minut eller 50 mm per dygn), snösmältning, stigande hav, sjö eller vattendrag som:

- från markytan strömmar direkt in i byggnad genom dörr, ventil eller annan sådan öppning (alltså inte genom grund eller liknande) och
- inomhus tränger upp ur avloppslednings öppning eller
- anordning ansluten till den, till exempel handfat, toalettstol eller golvbrunn.

Markrörelser, lavin och dammgenombrott

Försäkringen gäller för fysisk skada genom:

- markrörelser (jordmassor, klippblock eller stenar som plötsligt och oförutsett kommer i rörelse och avsevärt ändrar läge) samt jordskalv med minst styrka 4 enligt Richterskalan,
- lavin eller
- genombrott av dammbyggnad avsedd för vattenverk och branddamm.

Vad försäkringen inte gäller för – Undantag

Observera även de generella undantagen i försäkringsvillkoret Allmänna avtalsbestämmelser.

Försäkringen omfattar inte

Försäkringen gäller inte för skada:

- på byggnad, på denna fast monterad egendom och egendom förvarad i byggnad, om skadans uppkomst eller omfattning beror på felaktigt byggnadsarbete, felaktig byggnadskonstruktion, ingrepp i bärande byggnadskonstruktion, eftersatt underhåll, åldersförändring, angrepp av skadedjur, husbock, hästmyror, övriga träskadeinsekter samt svamp eller röta,
- på byggnad som inte omsluts av hela och täta golv, väggar och tak samt egendom som förvaras i sådan byggnad,
- på revetering, puts eller skorstensbeklädning, om inte skadan orsakats av föremål som stormen blåst omkull, ryckt loss eller brutit sönder,
- på båthus, badhytt, kallbadhus, sjöbod och i dessa förvarad egendom samt brygga till sådan byggnad,
- på mur, staket, vindskydd och plank,
- på plathall, tält och växthus samt i dessa förvarad egendom, om inget annat anges i försäkringsbrevet,
- genom översvämning, sjöhävning och isskruvning,
- genom snölast och hagel på skärmtak, soljalusier, solcellspaneler och markis samt
- genom smältande snö eller hagel.

Översvämning

Försäkringen gäller inte för skada på båthus, badhytt, kallbadhus, sjöbod och i dessa förvarad egendom samt brygga.

Markrörelser, lavin och dammgenombrott

Försäkringen gäller inte för skada som orsakas av:

- enbart sättning i mark eller grund,
- gruvdrift,
- byggnads- och anläggningsarbeten till exempel sprängnings-, schaktnings-, pålnings- eller spontningsarbete, uppläggning av jord eller stenmassor,
- eller består i ytliga sprickbildningar i byggnad som inte påverkar byggnadens funktionsduglighet,
- vatten- eller vågerosion eller
- genombrott av dammbyggnad avsedd för magasinering av vatten för kraftverk. Detta gäller även om genombrottet orsakats av jordskalv.

Särskilda ersättningsbegränsningar

Genombrott av dammbyggnad, markrörelser och lavin

Ersättning betalas vid varje skada upp till det försäkringsbelopp som finns angivet i försäkringsbrevet på lös egendom inom varje försäkringsställe:

Snölast och översvämning

Ersättning betalas vid varje skada upp till försäkringsbeloppet, dock högst upp till det försäkringsbelopp som finns angivet i försäkringsbrevet vid skada på hus och maskinerier i hus inom varje försäkringsställe.

Självrisk

Grundsjälvrisk

Vid varje skada, utom vid skada där en förhöjd grundsjälvrisk gäller, avgår från de sammanlagda kostnaderna för skada, röjning och räddning en grundsjälvrisk som är 10% av basbeloppet om inte annat anges i försäkringsbrevet. Vid flera skador som inträffar samtidigt tillämpas en självrisk för varje försäkringsställe.

Förhöjd grundsjälvrisk

Vid varje skada som orsakas av:

- översvämning
- genombrott av dammbyggnad, markrörelser och lavin

avgår från de sammanlagda kostnaderna för skada, röjning och räddning en grundsjälvrisk som är 1 basbelopp.

Avtal kan träffas om annan grundsjälvrisk, vilken då anges i försäkringsbrevet. Vid flera skador som inträffar samtidigt tillämpas en självrisk för varje försäkringsställe.

6. Inbrott

Observera även säkerhetsföreskrifterna under detta moment.

Vad försäkringen gäller för

Försäkringens omfattning

Stöld och skadegörelse i försäkringslokal

Ersättning betalas för skada genom stöld och skadegörelse som begås av någon som olovligen:

- med våld bryter sig in i eller med dyrk tar sig in i försäkringslokal
- med våld bryter sig ut ur försäkringslokal. Detta gäller om stölden och skadegörelsen begås av någon som olovligen dröjt sig kvar i försäkringslokal
- tar sig in i försäkringslokal med för låset avsedd nyckel som stulits vid inbrott i:
 - lokal på annan plats som uppfyller samma krav på inbrottskydd som gäller för det försäkringsställe där stölden eller skadegörelsen sker, eller
 - bostad på annan plats än försäkringsställe, eller
 - bostad på försäkringsställe då den som haft hand om nyckeln vistas där.

Stöld och skadegörelse genom utbrott

Försäkringen gäller för skada genom stöld och skadegörelse på inbrottsförsäkrad egendom förövad av utomstående person som gömt sig kvar i lokal som uppfyller gällande krav på inbrottskydd enligt gällande skyddsklass.

Ersättning för stöld lämnas endast då förövaren med våld brutit sig ut eller med dyrk tagit sig ut ur lokalen eller att förövaren tagit sig ut ur lokalen med för låset avsedd nyckel eller kod som åtkommits genom rån eller inbrott i annan lokal eller bostad. Som dyrk räknas inte nyckel eller avbildning av nyckel.

Stöld utifrån genom fönster (s.k. smash and grab)

Ersättning betalas för skada genom stöld och skadegörelse som begås av någon som utifrån stjälar egendom genom krossat eller uppbrutet fönster utan att ta sig in i försäkringslokal.

Stöld och skadegörelse i särskilt inbrottskyddat förvaringsutrymme

Ersättning betalas för skada genom stöld och skadegörelse ur:

- värdevalv, värdeskåp, deponeringsskåp, servicebox, kontantautomat, kassaskåp,
- säkerhetsskåp eller stöldskyddsskåp enligt svensk standard

- värdeskåp enligt europeisk standard LPS 1183
- dokumentskåp och särskilt rum i försäkringslokal som uppfyller skyddsklass 3 (om det anges i försäkringsbrevet)
- om någon tagit sig in i eller dröjt sig kvar i försäkringslokal på ett sådant sätt som beskrivs under punkten "Stöld och skadegörelse genom utbrott" ovan och förvaringsutrymmet eller värdeförvaringsenheten:
- forceras genom uppbrytning, sprängning eller annat våld
- bortförs
- öppnas med nyckel som stulits genom inbrott i:
 - lokal på annan plats som uppfyller samma krav på inbrottskydd som gäller för det försäkringsställe där stölden eller skadegörelsen sker, eller
 - bostad på annan plats än försäkringsställe, eller
 - bostad på försäkringsställe då den som haft hand om nyckeln vistas där.

Låsändringar

Om nyckel som förvaras hos försäkringstagaren, dennes arbetstagare eller ombud stjäls genom inbrott i:

- försäkringslokal som uppfyller kravet på inbrottskydd enligt försäkringsbrevet
- annan lokal än försäkringslokal som uppfyller skyddsklass 1, eller
- bostad som uppfyller kravet på inbrottskydd

betalas kostnad för låsändringar i dörr, port och fönster i omslutningsyta till försäkringslokal på försäkringsställe (se även avsnittet Låsändringar).

Egendom under bar himmel inom inhägnat område

Ersättning betalas för stöld och skadegörelse som begås av någon som olovligen med våld bryter sig in eller ut ur inhägnat område i anslutning till försäkringsställe.

Skadegörelse utan samband med inbrott

Försäkringen gäller för skada inomhus genom uppsåtlig skadegörelse på:

- i försäkringslokal befintlig lös egendom, som är inbrottsförsäkrad
- befintlig lös egendom, som är inbrottsförsäkrad på annan plats enligt detta villkor.

Försäkringen gäller även för skada genom skjutvapen.

Öppning med nyckel, kombination eller kod

Har skåpet eller valvet öppnats med nyckel, kombination eller kod ersätts skadan endast om den försäkrade eller den som för hans räkning omhänderhaft nyckeln, kombinationen eller koden fråntagits denna genom:

- rån utanför försäkringslokalen
- rån i bostad eller på försäkringsstället, då den som haft hand om nyckeln vistades där
- inbrott i annan lokal som uppfyller samma skydds krav som försäkringslokalen eller i bostad som haft fönster stängda och reglade samt dörrar låsta

Högsta ersättning

Vid förvaring i godkänd värdeförvaringsenhet av pengar, värdehandlingar och värdebevis gäller försäkringen med de i försäkringsbrevet angivna försäkringsbeloppen. Försäkringen gäller dock högst med de belopp som anges under skyddsvärdespoäng (maxbelopp) för aktuell skåpstyp, se stöldskyddsföreningens klassificering.

Vad försäkringen inte gäller för - Undantag

Observera även de generella undantagen i försäkringsvillkoret Allmänna avtalsbestämmelser.

Försäkringen omfattar inte

Egendom i container

Ersättning betalas inte för skada på stöldbegärlig egendom och/eller kylda och frysta livsmedel i container som förvaras utomhus.

Låsändringar

Ersättning betalas inte för kostnad för låsändringar i flerfamiljshus till gemensamma utrymmen såsom vind, källare, garage, tvättstuga, trappuppgång, hiss, pannrum och övriga serviceutrymmen i fastigheten.

Egendom under bar himmel inom inhägnat område

Ersättning betalas inte för stöld eller skadegörelse av egendom förvarat under bar himmel.

Skadegörelse utan samband med inbrott

Försäkringen gäller inte för skada:

- Momentet Brand punkt 4 oavsett om sådan försäkring tecknats som består i stöld som uppkommer i försäkringslokal under icke arbetstid/öppethållande i samband med:
 - inbrott om försäkringslokalen inte uppfyller gällande krav på inbrottsskydd
 - att någon olovligen tagit sig in i olåst försäkringslokal eller tagit sin in med för låset avsedd nyckel eller kod som åtkommit på annat sätt än genom rån, inbrott i annan lokal som uppfyller samma skydds krav som försäkringslokalen eller bostad som haft fönster stängda och reglade samt dörrar låsta
- i lägenhet om försäkrad, boende eller någon som denne svarar för (enligt hyres- eller bostadsrättslagen) orsakat skadan som är av sådan art att den inte påverkar husets användbarhet
- på glas eller skylt med tillhörande armatur och stativ då dessa är monterade på plats
- genom klotter eller graffiti.

Öppning med nyckel, kombination eller kod

Försäkringen gäller inte för:

- skada som inträffat då skåpet (valvet) var olåst eller då nyckeln kvarlämnats i lås eller då skåpet (valvet) öppnats med nyckel som kommit åt på annat sätt än vad som anges för förvaringsutrymme med nyckellås ovan
- skada som inträffat då nyckeln eller låskombinationen åtkommit genom rån, våld eller hot, om den som utsatts för övergreppet medverkat till eller främjat skadan skada enligt momentet Brand punkt 4 oavsett om sådan försäkring tecknats skadegörelse genom sprängning.

Högsta ersättning

Ersättning lämnas med sammanlagt högst det försäkringsbelopp som anges i försäkringsbrevet.

Särskilda ersättningsbegränsningar

Stöldbegärlig egendom

Ersättning betalas för stöldbegärlig egendom upp till det försäkringsbelopp som anges i försäkringsbrevet.

Vid förvaring i godkänd värdeförvaringsenhet av pengar, värdehandlingar och värdebevis gäller försäkringen med de i försäkringsbrevet angivna försäkringsbeloppen. Försäkringen gäller dock högst med de belopp som anges under skyddsvärdespoäng (maxbelopp) för aktuell skåptyp, se stöldskyddsföreningens klassificering.

Bevakning

Försäkringen gäller för nödvändig bevakning av försäkringslokal i anslutning till upptäckten av ersättningsbar inbrottsskada. Ersättning lämnas endast för bevakning utförd av vaktbolag upp till 5 000 SEK.

Öppen stöld

Försäkringen gäller för stöld av varor under ordinarie arbetstid inom försäljningslokal under förutsättning att stölden omedelbart upptäcks av försäkringstagaren eller dennes personal och polisanmälan med beskrivning av förövaren och händelseförloppet görs inom 24 timmar. Ersättning betalas upp till 10 000 SEK om inte annat anges i försäkringsbrevet.

Stöld utifrån genom fönster (s.k. smash and grab)

Ersättning betalas vid stöld utifrån genom fönster av stöldbegärlig egendom enligt följande:

Under arbetstid/öppethållande

Ersättning betalas upp till 20 000 SEK per fönster vid varje skada. Detta gäller oavsett om fönstret försetts med särskilt inbrottskydd eller ej.

Säkerhetsföreskrift

Särskild säkerhetsföreskrift angående hur skyddet för fönster i markplan ska vara utfört.

Fönstret skall vara skyddat - upp till 2 m från markplan eller 1,5 m från annat fast ståplan (avsats, elskåp eller liknande) med antingen eller:

- godkänt galler eller rullgaller/rulljalusi med lämplig maskstorlek i lägst klass 1 enligt SSFN 012 "Norm för galler"
- invändigt placerad polykarbonatskiva med tjocklek minst 6 mm
- laminerat glas i lägst klass B1 (SS 224425), alternativt P6B (SS-EN 356).

Självrisk

Grundsjälvrisk

Vid varje skada avgår från de sammanlagda kostnaderna för skada, röjning och räddning en grundsjälvrisk som är 10 % av prisbasbeloppet om inte annat anges i försäkringsbrevet.

7. Vatten

Vad försäkringen gäller för

Försäkringens omfattning

Oförutsedd utströmning

Ersättning betalas för fysisk skada till följd av oförutsedd utströmning av:

- vatten från ledningssystem för vatten, värme och avlopp med därtill anslutna anordningar samt från vattensäng och akvarium
- vatten från badrum, duschrum eller annat våtutrymme som har golvbrunn eller andra utrymmen t.ex. fläktrum med krav på tätskikt och som är byggt enligt de
- myndighetsföreskrifter och branschregler samt branschens råd och anvisningar som gällde vid byggnads- eller installationstillfället
- olja, vattenånga eller annan vätska från ledningssystem för lokaluppvärmning med därtill anslutna anordningar
- kylmedel eller vätska från kyl- eller frysanläggning vid strömavbrott eller fel på anläggningen.

Lokaliserings- och frilägningskostnad

Vid ersättningsbar skada på byggnad till följd av oförutsedd utströmning från ledningssystem ersätts även nödvändiga och skäliga kostnader för lokalisering och friläggning av läckagestället inom byggnad för att

möjliggöra reparation av det fel som orsakar skadan samt kostnad för återställande efter sådan reparation. Ersättning lämnas upp till det försäkringsbelopp för Egendom som anges i försäkringsbrevet.

Vad försäkringen inte gäller för - Undantag

Observera även de generella undantagen i försäkringsvillkoret Allmänna avtalsbestämmelser.

Försäkringen omfattar inte

Ersättning betalas inte för:

- kostnad för reparation av det fel som orsakar skadan eller för skada på det ledningssystem varifrån utströmningen sker
- kostnad för utbyte av den bristfälliga golv- eller väggbeklädnaden med tillhörande tätskikt i våtutrymme genom vilket läckaget uppstår
- skada genom utströmning från dräneringssystem, dagvattenledning, takränna och utvändigt stuprör, rökkanal, parkeringsdäck, altan, samt sådant invändigt ledningssystem för regn- och smältvatten som inte uppfyller de krav som ställs på avloppsledning enligt Boverkets regler
- skada genom vatten som vid regn, snösmältning, stigande hav, sjö eller vattendrag tränger upp ur avloppsledning eller därtill anslutna anordningar, t.ex. handfat, toalettstol eller golvbrunn
- kylmedel eller vätska från kyl- eller frysanläggning vid strömavbrott eller fel på anläggningen
- skada genom röta, svamp, rost eller annan långtidspåverkan om den försäkrade inte kan visa att utströmningen skett under den tid som försäkringen har gällt
- skada genom utströmning från ledningssystem som inte provats och godkänts i vedertagen ordning.

Självrisk

Grundsjälvrisk

Vid varje skada avgår från de sammanlagda kostnaderna för skada, lokalisering och friläggning av läckagestället samt röjning och räddning en grundsjälvrisk som är 10% av prisbasbeloppet. Avtal kan träffas om annan grundsjälvrisk, vilken då anges i försäkringsbrevet.

Tilläggsjälvrisk

Vid varje skada tillämpas en tilläggsjälvrisk som är 1 basbelopp utöver grundsjälvrisken vid skada:

- på byggnad som orsakas av läckage från ledningssystem eller anslutna anordningar som är äldre än 20 år.
- genom bristfällig golv- eller väggbeklädnad med tillhörande tätskikt i våtutrymme, till exempel vid anslutning mot golvbrunn eller genomföring av rörledning
- i byggnad som står oanvänd (saknar hyresgäst eller verksamhet i byggnaden) om utströmningen är en följd av frysning.
- Tilläggsjälvrisk tillämpas dock inte om orsaken till läckaget inte har samband med ledningssystemets ålder, till exempel oförutsett stopp i avlopp, skada på ledningssystem genom yttre åverkan eller om vattenkran inte stängts av.

8. Allrisk

Vad försäkringen gäller för

Ersättning betalas för plötslig och oförutsedd fysisk skada på egendom som orsakas av annan skadehändelse än sådan som anges under momenten Brand, Naturskada och dammgenombrott, Inbrott, Vatten, Maskin, Transport, Glas- och Skyltskada samt Skadegörelse och stöld:

Vad försäkringen inte gäller för - Undantag

Observera även de generella undantagen i försäkringsvillkoret Allmänna avtalsbestämmelser.

Försäkringen omfattar inte

Ersättning betalas inte för skada genom:

- förmögenhetsbrott, till exempel tillgreppsbrott, bedrägeri eller förskingring
- att egendom kvarglöms, tappas bort eller förläggs
- maskinellt lyft av egendom som tillhör annan ägare än försäkringstagaren.
- vind
- biologisk inverkan, t.ex. svamp, röta och mögel samt skadedjur, husbock, hästmyror och andra träskadeinsekter
- eller består i sättning i mark eller grundkonstruktion oberoende av orsaken till dessa skadehändelser
- trafik med motordrivet fordon för vilket trafikskadelagen (TSL) gäller respektive motsvarande lagstiftning i andra länder och där trafikskadeersättning betalas eller hade kunnat betalas
- eller består i uttrinnande smälta.

Undantagna skadetyper

Ersättning betalas inte för:

- skada till den del som skadan består i:
 - kontamination, förorening, förändring av form, konsistens, struktur, yta, färg eller lukt
 - förgasning och förångning
 - förslitning, förbrukning, sprickbildning, utmattning, korrosion (t.ex. rost eller frätning), kavitation, beläggning eller avsättning, såvida inte skadan uppkommer på grund av en extraordinär händelse. Med en extraordinär händelse avses en plötslig och oförutsedd händelse som ligger utom ramen för de risker som normalt är förbundna med användningen av den egendom som skadas
- skada som är av sådan art att den inte påverkar egendomens användbarhet eller som kan avhjälpas genom normal service eller justering
- svinn eller annan förlust som endast kan konstateras vid inventering
- skada på byggnads- eller montagearbeten eller skada som orsakas av sådana arbeten. Undantaget tillämpas inte om skadan uppkommer i samband med att försäkringstagaren med egen personal på försäkringsställe utför löpande underhållsarbete eller demontage och montagearbeten på försäkrad egendom
- skada vars uppkomst eller omfattning påverkas av ingrepp i bärande konstruktion eller försummat underhåll
- förlust av vätska.
- skada på varor genom temperaturförändring.

Undantagen egendom

Utöver vad som framgår av ovan omfattar försäkringen inte följande egendom:

- lös egendom som förvaras utomhus eller i byggnad utan hela och täta golv, väggar och tak om egendomen inte är avsedd för utomhusbruk
- fundament, murverk, inmurning och infodring
- induktionsspole för omrörning eller uppvärmning av smälta och därtill hörande kabelutrustning
- levande djur
- kranar och pålningsmaskiner om inget annat anges i försäkringsbrevet
- egendom som är under transport
- växthus, plasthall och tält samt i dessa befintlig egendom

- trädgård och tomtmark
- värmekulvert.

Särskild ersättningsbegränsning

Ersättning betalas vid varje skada upp till försäkringsbeloppet som finns angivet i försäkringsbrevet.

Självrisk

Grundsjälvrisk

Vid varje skada avgår från de sammanlagda kostnaderna för skada, röjning och räddning en grundsjälvrisk som är:

- 2 prisbasbelopp vid skada till följd av trafik med motordrivet fordon
- 10% av prisbasbeloppet i övriga skadefall.

Annan självrisk framgår av försäkringsbrevet.

9. Försäkringsform och försäkringsbelopp

Helvärde

Helvärdesförsäkring tillämpas för byggnad, maskinerier och varor om inget annat anges i försäkringsbrevet. Med helvärde avses att försäkringsbeloppet under hela försäkringstiden ska motsvara försäkringsvärdet, vilket är värdet av försäkrad egendom. Försäkringstagaren ansvarar för val av försäkringsbelopp.

Förstarisk

Förstariskförsäkring tillämpas för:

- arbetstagares egendom
- byggnad om detta anges i försäkringsbrevet
- kunders egendom
- lagrad information
- pengar och värdehandlingar
- trädgård och tomtmark.

Med förstarisk avses att försäkringsbeloppet fastställs oberoende av egendomens helvärde eller i procent av helvärdet.

Försäkringsvärde

Maskinerier

Försäkringsvärdet är egendomens återanskaffningsvärde. Försäkringsvärdet för aktuella modeller, press- och stansverktyg, formar och mönster är kostnaden för att återställa egendomen. För sådana inaktuella föremål är försäkringsvärdet 25 % av kostnaden för att återställa dessa.

Varor

Försäkringsvärdet är varornas värde enligt nedan.

Varor som den försäkrade tillverkat eller har under tillverkning

Varorna värderas till tillverkningskostnaderna. Har varornas värde minskat på grund av inkurans eller annan omständighet värderas de med hänsyn till detta.

Varor anskaffade eller mottagna i kommission för försäljning

Varorna värderas till vad det kostar att ersätta dem med nya varor av samma slag. Har varornas värde minskat på grund av inkurans eller annan omständighet värderas de med hänsyn till detta.

Varor sålda och färdiga för leverans

Varorna värderas om leverans inte kan fullgöras med andra varor alternativt till det avtalade försäljningspriset som minskat med inbesparade kostnader.

Kunders egendom

Försäkringsvärdet är kostnaden för att återställa egendomen enligt de regler som gäller för respektive objekttyp om egendomen hade tillhört försäkringstagaren.

Lagrad information

Försäkringsvärdet är kostnaden för att återställa informationen.

Pengar och värdehandlingar

Försäkringsvärdet är värdet av pengar och kontantkort samt kostnaden för att återställa eller återanskaffa värdehandlingar.

Trädgård och tomtmark

Försäkringsvärdet är kostnaden för att återställa trädgård och tomtmark. Vid nyplantering av buskar och träd betalas ersättning endast för kostnad för plantor som normalt saluförs i handelsträdgårdar eller plantskolor i Sverige.

Investerings- och indexändring av försäkringsbelopp

Det vid försäkringsårets början i försäkringsbrevet angivna försäkringsbeloppet för helvärdesförsäkrade maskiner/inventarier och varor anses därefter vid varje tidpunkt höjt med det belopp, varmed den försäkrade egendomens värde ökat genom dels investering, dels prisändring från försäkringsårets början.

Sådan värdestegring begränsas dock för varje försäkringsställe under försäkringsåret enligt följande:

Maskinerier

Värdeökning genom investering och indexändring ingår upp till sammanlagt 30 % av senast uppgivet försäkringsbelopp inom varje försäkringsställe.

Varor

Värdeökning genom indexändring ingår upp till 10 % av senast uppgivet försäkringsbelopp inom varje försäkringsställe.

Lagrad information

Värdeökning genom indexändring ingår upp till 10 % av senast uppgivet försäkringsbelopp inom varje försäkringsställe.

För beräkning av premien för nytt försäkringsår ska försäkringstagaren lämna uppgift om:

- återanskaffningsvärdet för maskinerier
- det beräknade högsta värdet för varor under försäkringsåret med hänsyn till vid beräkningstillfället kända omständigheter och förhållanden.

10. Rån och överfall

Observera säkerhetsföreskrifterna för detta moment.

Vad försäkringen gäller för

Försäkringens omfattning

Ersättning betalas för:

- egendomsskada genom rån eller överfall riktat mot försäkringstagaren eller dennes arbetstagare

- kostnad för låsändringar i dörr, port och fönster i omslutningsyta till försäkringslokal på försäkringsställe, om nyckel tillgrips genom rån riktat mot försäkringstagaren, dennes arbetstagare eller ombud.

Vad försäkringen inte gäller för - Undantag

Observera även de generella undantagen i försäkringsvillkoret Allmänna avtalsbestämmelser.

Försäkringen omfattar inte

- pengar och värdehandlingar om den eller de som utsätts för rån eller överfall inte
- fyllt 18 år
- skada om den eller de som utsätts för rån eller överfall medverkat till skadan
- kostnad för låsändringar som är nödvändiga på grund av stöld, till gemensamma
- utrymmen såsom vind, källare, garage, tvättstuga, trappuppgång, hiss, pannrum och övriga serviceutrymmen i fastigheten.

Försäkringsbelopp

Ersättning betalas upp till det försäkringsbelopp som finns angivet i försäkringsbrevet.

Särskilda ersättningsbegränsningar

Egendom som medförs utanför försäkringslokal

Ersättning betalas upp till försäkringsbeloppet. Dock högst 5 000 SEK för egendom som medförs utanför försäkringslokal och som består av:

- pengar och värdehandlingar
- stöldbegärlig egendom som är:
- föremål helt eller delvis av ädel metall, äkta pärlor eller ädelstenar
- ur avsedda att bäras.

Egendomen anses som medförd om den utan uppehåll transporteras till eller från försäkringsställe.

Låsändringar

Ersättning för kostnad för låsändringar betalas upp till det belopp som finns angivet i försäkringsbrevet

Självrisk

Grundsjälvrisk

Vid varje skada avgår från de sammanlagda kostnaderna för skada, röjning och räddning en grundsjälvrisk som är 10 % av prisbasbeloppet om inte annat anges i försäkringsbrevet.

11. Transport

Observera även säkerhetsföreskrifterna under detta moment.

Vad försäkringen gäller för

Försäkringens omfattning

Ersättning betalas för oförutsedd fysisk skada på maskinerier, varor, kunders egendom och lagrad information som är under transport till eller från försäkringsställe med försäkringstagarens egna, leasade, hyrda, lånade eller arbetstagares fordon. Försäkringen gäller även för omlastningskostnader som uppstår på grund av att egendom har fallit av från transportfordonet eller fastsättning av egendom om lasten lossnat. Ersättning betalas även för fysisk skada på:

- presenningar
- rep

- säkerhetskedjor
- förpackningsmaterial
- stroppar
- verktyg

som används i verksamheten samt under förutsättning att de ägs av den försäkrade och förutsatt att sådan utrustning ägs av den försäkrade samt att fordonet eller släpvagnen körs av den försäkrade. Om den försäkrade kan bevisa att presenningarna vid skadetillfället inte är äldre än ett år ersätts presenningarna utan åldersavdrag. Försäkringen gäller även för kostnader som uppstår till följd av att egendomen måste lastas om till ett nytt fordon på grund av att den försäkrades fordon har brunnit, vält eller kolliderat. Ersättning lämnas även för kostnader till ett begränsat försäkringsbelopp, för borttagning av skräp som uppkommer i samband med skadan.

Vad försäkringen inte gäller för - Undantag

Observera även de generella undantagen i försäkringsvillkoret allmänna avtalsbestämmelser.

Försäkringen omfattar inte skada

- vid yrkesmässig transportverksamhet om inte annat anges i försäkringsbrevet
- genom rån och överfall
- på egendom och material under transport till eller från arbetsområde för entreprenadverksamhet
- på egendom som normalt finns i fordonet, till exempel utrustning och verktyg i servicebil
- vid stöld av och skadegörelse på:
 - stöldbegärlig egendom
 - annan egendom såvida stölden och skadegörelsen sker i låst fordon vid kortare uppehåll, t.ex. i samband med måltid, i och urlastning eller liknande.

För maskinerier som är datorer, handdatorer, kameror, kameratillbehör och mobiltelefoner gäller dessutom att egendomen ska förvaras i insynsskyddat utrymme.

Försäkringen omfattar inte heller skada som direkt eller indirekt orsakas av, uppstår på grund av eller beror på:

- befintliga brister, latenta brister eller defekter på egendomen;
- vibrationer, defekta förpackningar, bucklor, repor eller mekaniska skador, ohyra eller insekter;
- defekter eller fel som leder till mekaniskt och/eller elektriskt haveri/störningar;
- variationer i temperatur, förlust av köldmedium eller kontrollerad atmosfär, såvida inte det orsakas av kollision eller vältning av transportfordonet, atmosfär- eller klimatförhållanden;
- tillfällig förvaring av egendom som transporteras i syfte att lagras-, fyllas på -, förpackas eller bearbetas.
- försening eller otillräcklig dokumentation;
- svinn;
- stöld eller stöldförsök av egendom från fordon med öppet flak, mjuka sidor eller mjukt tak;
- skada som orsakats med uppsåt eller grov vårdslöshet
- förpackning som inte är avsedd för att klara en normal hantering av en transport;
- indirekta förluster såsom driftsavbrott, förlust av intäkter eller förlust av goodwill.

Undantagen egendom

- tobak, vin och sprit;
- personlig egendom;
- kameror, fotoutrustning, kikare, radio-, tv-, ljud-, video- och datorutrustning;
- smycken, klockor, ädelmetaller och ädelstenar, pälsar och kläder;

- pengar, värdehandlingar och andra dokument;
- glas, porslin, lergods, marmor, statyer och andra föremål av ömtålig eller spröd natur såvida inte skada uppstår som en direkt följd av brand, stöld, kollision eller vältning
- datamedia;
- egendom som tillfälligt avlägsnats från den försäkrades försäkringsställe i syfte att rengöras, renoveras, repareras eller liknande åtgärder.

Försäkringsbelopp

Ersättning betalas upp till det försäkringsbelopp som finns angivet i försäkringsbrevet.

Begränsade försäkringsbelopp

Ersättning för kostnader för borttagning av skräp betalas upp till maximalt 5 000 SEK per skada och försäkringsår.

Självrisk

Grundsjälvrisk

Vid varje skada avgår från de sammanlagda kostnaderna för skada, röjning och räddning en grundsjälvrisk som är 10% av prisbasbeloppet. Avtal kan träffas om annan grundsjälvrisk, vilken då anges i försäkringsbrevet.

12. Säkerhetsföreskrifter

Vad som avses med en säkerhetsföreskrift

Med säkerhetsföreskrift avses en föreskrift om vissa bestämda handlingssätt eller anordningar som är ägnade att förebygga eller begränsa skada eller om vissa bestämda kvalifikationer hos den försäkrade eller dennes anställda eller andra medhjälpare som:

- anges i detta försäkringsavtal (dvs. i försäkringsbrevet och de allmänna och särskilda försäkringsvillkoren)
- meddelas av tillverkare, leverantör av tjänst eller vara eller av besiktningsman
- föreskrivs i lag eller förordning om:
 - brandfarliga varor
 - explosiva varor
 - elektrisk starkströmsanläggning

Vilka som ska följa säkerhetsföreskrifterna

Den försäkrade svarar gentemot försäkringstagaren för att säkerhetsföreskrifterna följs av:

- den försäkrades företagsledning
- anställda hos den försäkrade
- entreprenörer och andra uppdragstagare som anlitas av den försäkrade
- annan som har att tillse att föreskriften följs.

Om någon som anges i föregående stycke inte följer angivna föreskrifter medför det normalt ett avdrag från skadeersättningen.

Vid transport

Den försäkrade ska:

Endast anlita pålitliga och kompetenta förare samt vidta alla rimliga åtgärder för att:

- förhindra skada
- säkra laster ordentligt
- underhålla alla fordon i enlighet med gällande lag
- säkerställa att alla fordon lämpar sig för ändamålet

- ge försäkringsgivaren tillgång att besiktiga alla fordon och försäkringsställen som ingår i den försäkrades verksamhet.

Obevakat fordon

Fordonet, släpvagnen eller påhängsvagnen skall vara ordentligt stängt och låst vid alla åtkomstpunkter. Mellan klockan 21.00 och 06.00 ska fordonet, släpvagnen eller påhängsvagnen skall vara ordentligt stäng och låst vid alla åtkomstpunkter och förvaras i en låst byggnad eller i slutna lokal som är ordentligt låsta eller som alltid har en väktare på plats.

13. Egendom i kyl och frys

Vad försäkringen gäller för

Försäkringens omfattning

Försäkringen omfattar egendom i stationär kyl- eller frysenhet. Försäkrad egendom utgörs av sådan egendom som försäkringstagaren äger, ansvarar för, eller i avtal uttryckligen åtagit sig att försäkra. Försäkringen gäller för skada på grund av oförudd händelse genom:

- temperaturändring
- utströmmande vätska och kylmedel

Försäkringen omfattar endast egendom i stationär kyl- och frysenhet.

Vad försäkringen inte gäller för - Undantag

Observera även de generella undantagen i försäkringsvillkoret Allmänna avtalsbestämmelser.

Försäkringen omfattar inte

Försäkringen gäller inte för skada som omfattas av brand-, vatten-, inbrotts- eller allriskförsäkringen.

Ersättning lämnas inte för skada som direkt eller indirekt orsakas av, uppstår på grund av eller beror på:

- fel på stationär enhet som är över åtta år gammal
- fel på stationär enhet som är över fem år gammal och som inte omfattas av något serviceavtal som inkluderar årligt underhåll
- agerande av elbolag eller myndighet som leder till att elförsörjningen begränsas
- felaktig förpackning eller förvaring av varor
- felaktig temperatur på grund av att eventuella temperaturkontroller inte ställts in korrekt;
- mal eller ohyra eller insekter;
- efterföljande eller oundviklig förlust av något slag;
- skada på lager med passerat användningsdatum som angetts av tillverkaren;
- slitage, försämring eller gradvis utveckling av brister eller defekter på apparaten;
- försäkringstagarens avsiktliga agerande eller försumlighet av någon anställd eller dennes familj.

Försäkringsbelopp

Ersättning betalas upp till det försäkringsbelopp som anges i försäkringsbrevet, dock maximalt 5 000 SEK.

Självrisk

Grundsjälvrisk

Vid varje skada avgår från de sammanlagda kostnaderna för skada, röjning och räddning en grundsjälvrisk som är 10% av prisbasbeloppet. Avtal kan träffas om annan grundsjälvrisk, vilken då anges i försäkringsbrevet.

14. Glas- och skyltskada

Vad försäkringen gäller för

Försäkringens omfattning

Ersättning betalas för skada genom bräck eller sönderslagning inom försäkringsställe av:

- glas i fönster och dörr i byggnad
- glas i fönster och dörr i hyrd försäkringslokal om försäkringstagaren enligt hyreskontrakt är skyldig att svara för skadan
- glas i inredning
- skylt och markis, även stöld av dessa inkl eventuellt tillhörande armatur och stativ

Vid ersättningsbar glas- och skyltskada betalas även skada på:

- egendom i försäkringslokal som är en direkt följd av glasskadan samt återställande av skyltning
- målning, plastfilm, etsning, blåstring och larmkomponent på glaset.

Med glas jämställs plastmaterial såsom polykarbonat, akryl eller liknande som används i stället för glas.

Ersättning betalas även för skada genom inristning av sådan art att det för försäkringstagaren skulle innebära uppenbar olägenhet att behålla glaset eller skylten.

Vad försäkringen inte gäller för - Undantag

Observera även de generella undantagen i försäkringsvillkoret Allmänna avtalsbestämmelser.

Försäkringen omfattar inte

- på växthus och plasthall samt i dessa befintlig egendom
- genom sprängningsarbete.
- på glas, skylt eller markis som inte är monterat på därför avsedd plats.
- på glas, skylt eller markis i byggnad under uppförande, ombyggnad eller
- tillbyggnad, om skadan uppkommit samband med sådan åtgärd.

Försäkringsbelopp

Högsta ersättning uppgår till maximalt 20 000 SEK per skada och försäkringsår.

Självrisk

Grundsjälvrisk

Vid varje skada avgår från de sammanlagda kostnaderna för skada, röjning och räddning en grundsjälvrisk som är 10% av prisbasbeloppet om inte annat anges i försäkringsbrevet.

15. Skadegörelse

Observera även säkerhetsföreskrifterna under detta moment.

Vad försäkringen gäller för

Försäkringens omfattning

Ersättning betalas för skada genom att någon olovligen begår skadegörelse på:

- lös egendom som den försäkrade håller under uppsikt
- maskinerier som är:
 - fast monterade luftkonditioneringsaggregat, värmepump, skylt, markis,
 - belysningsarmatur och antenn i anslutning till hyrd försäkringslokal

- container som förvaras utomhus
- hyrd försäkringslokal om försäkringstagaren enligt hyreskontrakt är skyldig att svara för skadan.

Stöld

Ersättning betalas för skada genom att någon olovligen tillgriper maskinerier som är:

- fast monterade luftkonditioneringsaggregat, värmepump, skylt, markis, belysningsarmatur och antenn i anslutning till hyrd försäkringslokal
- container som förvaras utomhus om sådan container är försäkrad och angiven i försäkringsbrevet.

Vad försäkringen inte gäller för - Undantag

Observera även de generella undantagen i försäkringsvillkoret Allmänna avtalsbestämmelser.

Försäkringen omfattar inte

Ersättning lämnas inte för skada:

- som orsakas genom klotter eller graffiti
- på växthus och plasthall samt i dessa befintlig egendom
- på trädgård och tomtmark.

Särskild ersättningsbegränsning

Ersättning betalas vid varje skada upp till upp till det försäkringsbelopp som finns angivet i försäkringsbrevet vid skadegörelse på hyrd försäkringslokal och stöld.

Självrisk

Grundsjälvrisk

Vid varje skada avgår från de sammanlagda kostnaderna för skada, röjning och räddning en grundsjälvrisk som är 10% av prisbasbeloppet om inte annat anges i försäkringsbrevet.

16. Säkerhetsföreskrifter

Vad som avses med en säkerhetsföreskrift

Med säkerhetsföreskrift avses en föreskrift om vissa bestämda handlingssätt eller anordningar som är ägnade att förebygga eller begränsa skada eller om vissa bestämda kvalifikationer hos den försäkrade eller dennes anställda eller andra medhjälpare som:

- anges i detta försäkringsavtal (dvs. i försäkringsbrevet och i de allmänna och de särskilda försäkringsvillkoren)
- meddelas av tillverkare, leverantör av tjänst eller vara eller av besiktningsman
- föreskrivs i lag eller förordning om:
 - brandfarliga varor
 - explosiva varor
- elektrisk starkströmsanläggning.

Vilka som ska följa säkerhetsföreskrifterna

Den försäkrade svarar gentemot försäkringstagaren för att säkerhetsföreskrifterna följs av

- den försäkrades företagsledning
- anställda hos den försäkrade
- entreprenörer och andra uppdragstagare som anlitas av den försäkrade
- annan som har att tillse att föreskriften följs.

- Om någon som anges i föregående stycke inte följer angivna föreskrifter medför det normalt ett avdrag från skadeersättningen.

Samtliga skadehändelser

Programvara och datainformation

Förvaring av programvara och licensbevis

Originalexemplar av programvara ska förvaras på sådant sätt att inte exemplaret och installerade program kan skadas vid samma tillfälle. Detta medför att exemplaret och installerat program ska förvaras i skilda byggnader. Om det finns ett licensbevis till programvara, kan som alternativ istället licensbevis och originalexemplar av programvara förvaras åtskilda enligt föregående stycke.

Rutiner för säkerhetskopiering

Säkerhetskopia av modifierad programvara och datainformation ska framställas dagligen under arbetsdag. Säkerhetskopia ska vara korrekt och funktionsduglig.

Förvaring av säkerhetskopia

Säkerhetskopia av modifierad programvara och datainformation ska förvaras skild från originalet på sådant sätt att original och kopia inte kan skadas eller förloras vid samma skadetillfälle. Detta medför att original och säkerhetskopia ska förvaras i skilda byggnader. Säkerhetsföreskrifterna gäller även för ej färdigställda varor som är avsedda att ingå i tjänsteuppdrag om varan lagras på datamedia.

Brand

Revisionsbesiktning av elektrisk starkströmsanläggning

Elektrisk starkströmsanläggning ska revisionsbesiktigas på försäkringstagarens bekostnad i den omfattning som föreskrivs av försäkringsgivaren. Elektrisk starkströmsanläggning är enligt gällande statliga föreskrifter varje elanläggning för sådan spänning, ström eller frekvens som kan vara farlig för person eller egendom.

Revisionsbesiktning ska, enligt överenskommelse mellan försäkringsbolagen, handhas av Svenska Brandskyddsföreningens Elektriska Nämnd (EN) genom av nämnden auktoriserade besiktningsingenjörer. Intyg om revisionsbesiktning ska utfärdas av besiktningsingenjören. Försäkringstagaren ska på begäran uppvisa intyget för försäkringsgivaren.

Vid revisionsbesiktning påtalade fel och brister ska rättas till av behörig person inom två månader efter besiktningen. Den första revisionsbesiktningen ska göras inom ett år efter det att elanläggningen blivit besiktningspliktig. Därefter ska revisionsbesiktning normalt ske vart tredje kalenderår med högst 36 månader mellan besiktningarna. Annan besiktningsfrekvens än tre år kan gälla eller föreskrivas av försäkringsgivaren.

Brandsläckning och brandlarm

Brandsläckningsredskap och brandlarm ska finnas i den utsträckning som anges av Räddningstjänsten eller försäkringsgivaren.

Branddörr och annan sektionering

Branddörr, brandlucka och annan liknande sektionering ska vara stängd eller vara uppställd med anordning som stänger dörren, brandluckan eller sektioneringen vid rökutveckling. Genomföringar och andra öppningar i brandsektionering ska vara tätade med typgodkända brandtätningssmetoder.

Brännbart material som förvaras utomhus

På annan tid än under normal arbetstid ska inte emballage, avfall eller annat brännbart material förvaras vid lastkaj, under skärmtak eller på annan plats utomhus närmare än 6 m från byggnad. För bostadshus gäller att emballage, avfall eller annat brännbart material inte får förvaras inom 6 m från byggnad eller skärmtak.

Batteriladdning

Plats för laddning av batterier till fordon, truckar, städmaskiner etc, ska anordnas i enlighet med Arbetsmiljöverkets Författningssamling, AFS 1988:4, samt enligt Svensk Standard, SS-EN 50272-3.

Varaktig märkning ska anordnas på golv minst 1,5 m från batteriets/fordonets sidor. Inget brännbart material får finnas inom detta område alternativt ska finnas avskärmningar av obrännbart material mot brännbart material inom 1,5 m avstånd. På laddningsplats får ej finnas brännbart material inom 4 m höjd om det ej är avskilt med obrännbart material. Laddning ska ske med permanent installerad laddare alternativt godkänd mobil laddare.

Timer

Elektriska apparater som kan orsaka överhettning, t ex bastuaggregat, kokplattor, spis, vattenkokare, brödrost, kaffebryggare och liknande i gemensamma utrymmen i byggnad ska vara försedda med korttidstimer.

Föreskriften avser inte produktionsapparater, fasta uppvärmningsanordningar och liknande.

Tobaksrökning

Tobaksrökning får endast ske på av försäkringstagaren särskild anvisad plats.

Motordrivet fordon som tillfälligt repareras i försäkringslokal

Arbete på motordrivet fordon med svetsning, skärning, lödning, bearbetning med snabbgående verktyg eller annat arbete som medför uppvärmning eller gnistbildning får inte förekomma i försäkringslokal som inte är avsedd för sådant ändamål.

Heta arbeten

Säkerhetsföreskrifterna för heta arbeten gäller för tillfällig arbetsplats där heta arbeten utförs och fara för brand kan föreligga. Med heta arbeten avses svetsning, skärning, lödning, takläggning, bearbetning med snabbgående verktyg och annat arbete som medför uppvärmning eller gnistbildning.

Säkerhetsregler för heta arbeten

Nr 1 – Behörighet

Den som ska utföra brandfarliga heta arbeten ska ha behörighet och erfarenhet av brandskydd. Detsamma gäller den som ska vara brandvakt. Behörighetsutbildning ska vara genomförd enligt den plan som beslutats av försäkringsbolagens och SBF:s utbildningskommitté för heta arbeten. Den som är utsedd att regelbundet vara tillståndsansvarig ska ha motsvarande utbildning och erfarenhet.

Nr 2 – Brandvakt

Brandvakt ska utses och finnas på arbetsplatsen under:

- arbetsrast
- den tid som de heta arbetena utförs och under den efterbevakningstid – minst en timme
- annan tid som den tillståndsansvarige angett i blanketten "Tillstånd /Kontrollista för heta arbeten"

Brandvakten får inte lämna arbetsplatsen förrän faran för brand upphört.

Brandvakt krävs inte när den tillståndsansvarige bedömer att det är uppenbart att arbetet kan utföras med samma säkerhet utan brandvakt.

Nr 3 – Brandfarlig vara

För arbete i utrymme som innehåller eller har innehållit brandfarlig vara ska tillstånd inhämtas av Räddningstjänsten.

Nr 4 – Städning och vattning

Arbetsplatsen ska vara städad och vid behov vattnad.

Nr 5 – Brännbart material

Brännbart material på och i närheten av arbetsplatsen ska flyttas bort, skyddas genom övertäckning eller avskärmas.

Nr 6 – Dolda brännbara byggnadsdelar

Värmeledande konstruktioner och dolda brännbara byggnadsdelar ska undersökas med hänsyn till brandfaran, samt vid konstaterad brandfara, skyddas och göras åtkomliga för omedelbar släckinsats.

Nr 7 – Otätheter

Springor, hål, genomföringar och andra öppningar på och i närheten av arbetsplatsen ska vara tätade och även kontrollerade med hänsyn till brandfaran.

Nr 8 – Släckutrustning

Godkänd, fungerande och tillräcklig släckutrustning ska finnas tillgänglig för omedelbar släckinsats. Härmed avses slang med vatten eller två certifierade handbrandsläckare med minst effektivitetsklass 34A 233B C (minst 6 kg).

Säkerhetsföreskrifter vid takläggning

Slang med vatten och två certifierade handbrandsläckare med minsta effektivitetsklass 34A 233B C (minst 6 kg) samt brytverktyg, till exempel pikyxa, och handstrålkastare. När förutsättning för släckning med vatten saknas, t.ex. vid risk för frysning eller vid lågt vattentryck, ska utrustningen kompletteras med ytterligare en certifierad handbrandsläckare med lägst effektivitetsklass 34A 233B C (minst 6 kg).

Nr 9 – Svetsutrustning

Svetsutrustning ska vara felfri. Acetylenflaska ska vara försedd med bakslagsskydd. Svetsbrännare ska vara försedd med backventil för bränngas och syrgas. Skyddshandske och avstängningsnyckel ska finnas.

Nr 10 – Larmning

Räddningstjänsten ska kunna larmas omedelbart. Fungerande mobiltelefon ska finnas tillgänglig om inte stationär telefon finns inom räckhåll. Den som uppdras att larma ska känna till arbetsplatsens adress.

Nr 11 – Torkning och uppvärmning

Vid torkning eller uppvärmning genom förbränning av gas, ska lågan vara innesluten så att den inte kan orsaka antändning.

Nr 12 – Torkning av underlag och applicering av tätskikt

Vid torkning av underlag och applicering av tätskikt får material uppvärmas till högst 300° C.

Nr 13 – Smältning av asfalt

Vid smältning av asfalt ska utrustningen uppställas, hanteras och tillses enligt SBF:s "Säkerhetsregler för smältning av asfalt vid arbeten på tak och balkonger".

Säkerhetsföreskrifter för linolja och andra vätskor med risk för självantändning

Den försäkrade ska vid handhavandet av linolja och andra vätskor där det finns risk för självantändning:

- aldrig lämna trasor, trassel, sågspån och liknande innehållande olja i brännbar miljö
- alltid efter avslutat arbete bränna trasorna, trasset, sågspånet och liknande eller förvara dessa i ett kärl med vatten och lock eller brandsäkert kärl med lock
- alltid rengöra penslar och påstrykare och liknande med såpa.

Inbrott

Krav på mekaniskt inbrottsskydd

På försäkringsställe

Vid förvaring på försäkringsställe gäller krav på lägst skyddsklass 1 om inte högre skyddsklass eller andra säkerhetsföreskrifter anges i försäkringsbrevet eller skriftligen meddelats försäkringstagaren.

I försäkringstagarens, dennes arbetstagares eller ombuds bostad

Vid förvaring i försäkringstagarens, dennes arbetstagares eller ombuds bostad som inte anges som försäkringsställe i försäkringsbrevet gäller krav på att ytterdörr är låst och öppningsbara fönster är stängda och inifrån reglade.

På annan plats

Vid förvaring på annan plats gäller krav på skyddsklass 1.

Inhägnat område i anslutning till försäkringslokal

Krav på mekaniskt inbrottsskydd för inhägnat område framgår av nedan:

Omslutningsyta

Området där den försäkrade egendomen förvaras skall vara omslutet av en inhägnad (stängsel, vägg, grind, port m m), som i sin helhet ger ett efter förhållandena godtagbart skydd mot inbrott och försvårar bortförandet av stöldgods.

Inhägnad

Inhägnad skall bestå av stängsel eller vägg och vara totalt minst 2,20 m hög, varav de översta 0,20 m utgörs av minst två rader taggtråd. Inhägnaden skall anslutas så nära till marken att inkrypning under inhägnaden förhindras. Inhägnadens fastsättningsanordningar, stolpar, stag mm skall vara förankrade i marken på ett godtagbart sätt.

Exempel på godtagbart utförande; flätverksstängsel av minst 3 mm tjock ståltråd med maskstorlek inte överstigande 50 x 50 mm, vägg av trä minst 25 mm tjock, vägg av stålplåt minst 1 mm tjock.

Grind, port och dörr

Grind, port och dörr skall fylla samma krav på skydd mot inbrott som stängsel och vägg enligt ovan. Grind, port och dörr skall vara låst med av försäkringsbolagen godkänd låsenhet (instickslås och slutbleck eller hänglås med beslag). Beslag till hänglås skall ha minst samma motståndskraft mot inbrottsangrepp som låset. Vid gångjärnen skall finnas spärranordning som förhindrar avlyftning av grind i stängt läge. Port och dörr skall vara försedd med likvärdigt skydd. Grind, port och dörr anses ej låst om nyckel kvarlämnats i låset.

Skyddsklasser

Säkerhetsföreskrifterna indelas i tre skyddsklasser, skyddsklass 1, 2, och 3. Av försäkringsbrevet framgår vilken skyddsklass som gäller för respektive försäkringsställe. Information om hur skyddet i ska vara utfört återfinns i Svenska Stöldskyddsföreningens norm SSF200.

Skyddsklass 1

Försäkringslokalens omslutningsyta

Försäkringslokalens omslutningsyta (vägg, golv, tak, dörr och fönster) ska såväl vad avser det byggnadstekniska utförandet som lås och reglingsanordningar i sin helhet ge ett efter förhållandena godtagbart skydd mot inbrott och försvåra bortförandet av stöldgods.

Väggar, golv och tak

Isolerade ytterväggar av betong, tegel, lättbetong, plywood och stålplåt eller andra väggar med motsvarande styrka är godtagbara. Dimensioner och exempel på utförande framgår av SSF 200. För golv och tak godtas utförande som ger ett likvärdigt inbrottskydd som vägg enligt ovan.

Dörr, port och lucka

Dörr, port och lucka ska uppfylla kraven enligt svensk eller europeisk standard, alternativt annat utförande med likvärdigt skydd mot inbrott. Godtagbara standarder och klass /motståndsklass samt hur montering och förstärkning av annan dörr, port eller lucka ska ske framgår av SSF 200.

Utåtgående dörr, port och lucka ska skyddas mot uppbygning i bakkanten med bakkantsbeslag.

Dörr, port och lucka i omslutningsyta ska vara låst med en godkänd låsenhet vilken ska uppfylla kraven i SSF 3522 klass 3 med dörrförstärkningstillbehör enligt klass 3. Som godkänd låsning godtas även hänglås enligt SSFN 014 klass 3 för invändig låsning och klass 4 för utvändig låsning med tillhörande hänglåsbeslag.

Hur godkänd låsenhet ska monteras och hur låsning av skjutdörr, pardörr, fönsterdörr, taksjutport, och vikport ska utföras framgår av SSF 200.

Godkänd låsenhet kan även utgöras av elektromekanisk låsenhet, motorlås eller elslutbleck, som uppfyller SSF 3522 klass 3. Ett elektromekaniskt lås ska vara installerat enligt SSF 210.

Dörr till container

Dörr till container ska vara låst med en godkänd låsbom i hänglåsklass 4.

Hantering av nyckel och kodmedia. Dörr, port och lucka anses inte låst om nyckel eller kodmedia lämnats kvar i låset eller kodavläsaren.

Nödutgång

Nödutgång ska vara låst med en godkänd låsenhet inklusive elektrisk upplåsningsskontroll kopplad till en för verksamheten väsentlig funktion.

Fönster

Fönster eller övriga glasade partier belägna lägre än 4 meter ovan markplan eller på annat sätt lättåtkomliga ska vara i gott skick, utförda och monterade så att de inte utan svårighet kan demonteras utifrån. Öppningsbart fönster ska vara stängt och invändigt reglat. Krav på fönsterenhet och glas samt andra godtagbara alternativ framgår av SSF 200.

Brandventilator

Brandventilator belägen under 4 meter från markplan eller på annat sätt lättåtkomlig ska vara stängd och reglad med endast från insidan åtkomlig mekanisk reglingsanordning eller försedd med inkrypningskydd. För utförande och montering av inkrypningskydd se SSF 200.

Annan öppning

Annan öppning i omslutningsyta större än 150 x 300 mm, belägen under 4 meter från markplan eller på annat sätt lättåtkomlig, ska vara försedd med inkrypningskydd. För utförande och montering av inkrypningskydd se SSF 200.

Skyddsklass 2

Försäkringslokalens omslutningsyta

Försäkringslokalens omslutningsyta (vägg, golv, tak, dörr och fönster) ska såväl vad avser det byggnadstekniska utförandet som lås och reglingsanordningar i sin helhet ge ett efter förhållandena godtagbart skydd mot inbrott och att försvåra bortförandet av stöldgods.

Väggar, golv och tak

Isolerade ytterväggar av betong, tegel, lättbetong, plywood och stålplåt eller andra väggar med motsvarande styrka är godtagbara. Dimensioner och exempel på utförande framgår av SSF 200. För golv och tak godtas utförande som ger ett likvärdigt inbrottskydd som vägg enligt ovan.

Dörr, port och lucka

Dörr, port och lucka ska uppfylla kraven enligt svensk eller europeisk standard, alternativt annat utförande med likvärdigt skydd mot inbrott. Godtagbara standarder och klass /motståndsklass samt hur montering och förstärkning av annan dörr, port eller lucka ska ske framgår av SSF 200.

Utåtgående dörr, port och lucka ska skyddas mot uppbygning i bakkanten med bakkantsbeslag.

Dörr, port och lucka i Omslutningsyta ska vara låst med en godkänd låsenhet vilken ska uppfylla kraven i SSF 3522 klass 3 med dörrförstärkningsbehör enligt klass 4. Som godkänd låsning godtas även hänglås enligt SSFN 014 klass 3 för invändig låsning och klass 4 för utvändig låsning med tillhörande hänglåsbeslag.

Hur godkänd låsenhet ska monteras och hur låsning av skjutdörr, pardörr, fönsterdörr, taksjutport, och vikport ska utföras framgår av SSF 200.

Godkänd låsenhet kan även utgöras av elektromekanisk låsenhet, motorlås eller elslutbleck, som uppfyller SSF 3522 klass 3. Ett elektromekaniskt lås ska vara installerat enligt SSF 210.

Dörr till container

Dörr till container ska vara låst med en godkänd låsbom i hänglåsclass 4.

Hantering av nyckel och kodmedia

Dörr, port och lucka anses inte låst om nyckel eller kodmedia lämnats kvar i låset eller kodavläsaren.

Nödutgång

Nödutgång ska vara låst med en godkänd låsenhet inklusive elektrisk upplåsningsskontroll kopplad till en för verksamheten väsentlig funktion.

Fönster

Fönster samt övriga glasade partier belägna lägre än 4 meter ovan markplan eller på annat sätt lättåtkomliga ska vara i gott skick, utförda och monterade så att de inte utan svårighet kan demonteras utifrån. Öppningsbart fönster ska vara stängt och invändigt reglat och låst. Krav på fönsterenhet, glas och hur låsning ska ske samt andra godtagbara alternativ framgår av SSF 200.

Brandventilator

Brandventilator belägen under 4 meter från markplan eller på annat sätt lättåtkomlig ska vara försedd med inkrypningskydd. För utförande och montering av inkrypningskydd se SSF 200.

Annan öppning

Annan öppning i omslutningsyta större än 150 x 300 mm, belägen under 4 meter från markplan eller på annat sätt lättåtkomlig, ska vara försedd med inkrypningskydd. För utförande och montering av inkrypningskydd se SSF 200.

Skyddsklass 3

Försäkringslokalens omslutningsyta

Försäkringslokalens omslutningsyta (vägg, golv, tak, dörr och fönster) ska såväl vad avser det byggnadstekniska utförandet som lås och reglingsanordningar i sin helhet ge ett efter förhållandena godtagbart skydd mot inbrott och att försvåra bortförandet av stöldgoods.

Väggar, golv och tak

Isolerade ytterväggar av betong, tegel och stålplåt eller andra väggar med motsvarande styrka är godtagbara. Dimensioner och exempel på utförande framgår av SSF 200.

För golv och tak godtas utförande som ger ett likvärdigt inbrottskydd som vägg enligt ovan.

Dörr, port och lucka

Dörr, port och lucka ska uppfylla kraven enligt svensk eller europeisk standard, alternativt annat utförande med likvärdigt skydd mot inbrott. Godtagbara standarder och klass /motståndsklass samt hur montering och förstärkning av annan dörr, port eller lucka ska ske framgår av SSF 200.

Utåtgående dörr, port och lucka ska skyddas mot uppbygning i bakkanten med två bakkantsbeslag.

Dörr, port och lucka i omslutningsyta ska vara låst med två godkända låsenheter vilka ska uppfylla kraven i SSF 3522 klass 3 med dörrförstärkningstillbehör enligt klass 4.

Som godkänd låsning godtas även två hänglås enligt SSFN 014 klass 3 för invändig låsning och klass 4 för utvändigt låsning med tillhörande hänglåsbeslag.

Hur godkänd låsenhet ska monteras och hur låsning av skjutdörr, pardörr, fönsterdörr, takskjutport, och vikport ska utföras framgår av SSF 200.

Godkänd låsenhet kan även utgöras av två elektromekaniska låsenheter, motorlås eller elslutbleck, som uppfyller SSF 3522 klass 3.

Ett elektromekaniskt lås ska vara installerat enligt SSF 210.

Dörr till container

Dörr till container ska vara låst med två godkända låsbommar i hänglåsclass 4.

Hantering av nyckel och kodmedia

Dörr, port och lucka anses inte låst om nyckel eller kodmedia lämnats kvar i låset eller kodavläsaren.

Nödutgång

Nödutgång ska vara låst med två godkänd låsenhet inklusive elektrisk upplåsningsskontroll kopplad till en för verksamheten väsentlig funktion.

Fönster

Fönster samt övriga glasade partier belägna lägre än 4 meter ovan markplan eller på annat sätt lättåtkomliga ska vara i gott skick, utförda och monterade så att de inte utan svårighet kan demonteras utifrån, och skyddas av invändigt monterat inkrypningskydd. Öppningsbart fönster ska vara stängt och invändigt reglat och låst.

Krav på fönsterenhet, inkrypningskydd, glas och hur låsning ska ske samt andra godtagbara alternativ framgår av SSF 200.

Brandventilator

Brandventilator belägen under 4 meter från markplan eller på annat sätt lättåtkomlig ska vara försedd med inkrypningskydd. För utförande och montering av inkrypningskydd se SSF 200.

Annan öppning

Annan öppning i omslutningsyta större än 150 x 300 mm, belägen under 4 meter från markplan eller på annat sätt lättåtkomlig, ska vara försedd med inkrypningskydd. För utförande och montering av inkrypningskydd se SSF 200.

Förvaring av maskinerier som är datorer

Dator ska, om den inte förvaras i försäkringstagarens eller i dennes arbetstagares bostad, skyddas på något av nedanstående sätt.

Datorlås

Låst med ett godkänt datorlås monterat enligt tillverkarens anvisningar. För in- och uteenheter (se definition av Dator) gäller dock inget krav på låsning. Nyckel till datorlås får inte förvaras på samma försäkringsställe som låset.

Skyddsklass 2 och inbrottslarm

Förvarad i försäkringslokal som uppfyller skyddsklass 2 på en plats i försäkringslokalen som är skyddad med inbrottslarm anslutet till larmcentral.

Inbrottslarm och stöldskyddsmärkning

Förvarad på en plats i försäkringslokal som är skyddad med inbrottslarm anslutet till larmcentral. Dessutom ska datorns hårddisk och processor vara elektroniskt identifierbara och registrerade hos S Reg. AB eller annan registerhållare som Svenska Stöldskyddsföreningen har samarbetsavtal med.

Skyddsklass 3, hela försäkringslokalen

Förvarad i försäkringslokal som uppfyller skyddsklass 3.

Skyddsklass 3, särskilt rum i försäkringslokalen

Förvarad i försäkringslokal beläget särskilt låst rum som uppfyller skyddsklass 3.

Värdeförvaringsenhet/övriga förvaringsenheter

Förvarad i låst värdevalv, värdeskåp, kassaskåp, säkerhetsskåp, stöldskyddsskåp eller dokumentskåp. Om det i försäkringsbrevet ställs högre krav på inbrottskydd för försäkringslokal än vad som anges ovan, gäller de kraven även för dator.

Hantering av nyckel och kodmedia

Nyckel och kodmedia till försäkringslokal

Nyckel och kodmedia till försäkringslokal ska vid förvaring på försäkringsställe förvaras i låst skåp eller låda. Skåp eller låda anses inte låst om nyckel kvarlämnats i eller i anslutning till låset.

Nyckel till särskilt inbrottskyddat förvaringsutrymme

Nyckel till särskilt inbrottskyddat förvaringsutrymme får inte förvaras på samma försäkringsställe som förvaringsutrymmet utan ska i stället förvaras i:

- låst lokal på annan plats som uppfyller samma krav på inbrottskydd som gäller för det försäkringsställe där stölden eller skadegörelsen sker, eller
- låst bostad på försäkringsställe då den som haft hand om nyckeln vistas där, eller
- låst bostad på annan plats än försäkringsställe.

Märkning av nyckel och kodmedia

Nyckel och kodmedia till försäkringslokal samt nyckel till särskilt inbrottskyddat förvaringsutrymme får inte vara märkt med namn, adress eller pinkod.

Ändring av lås och pinkod

Lås och pinkod till försäkringslokal samt lås till särskilt inbrottskyddat förvaringsutrymme ska omedelbart ändras eller bytas om det finns anledning att misstänka att någon obehörig kommit över nyckel, kodmedia eller pinkod.

Transport

Stöld och skadegörelse av egendom som transporteras i fordon

Egendom ska vid kortare uppehåll, till exempel i samband med måltid, i och urlastning eller liknande, förvaras i låst fordon. Öppningsbara fönster ska vara stängda. För maskinerier som är datorer, kameror, kameratillbehör och mobiltelefoner gäller dessutom att egendomen ska förvaras i insynsskyddat utrymme. Befintligt inbrottslarm och andra säkerhetsanordningar ska inkopplas.

Övriga aktsamhetskrav

Före transportens början ska egendomen emballeras, packas, stuvas eller i övrigt iordningställas på ett för transporten lämpligt sätt. Egendom som kan skadas av nederbörd ska vara täckt på ett tillfredsställande sätt. Fordon som används för transport ska vara lämpligt med tanke på godsets art. Fordonet får inte vara bristfälligt eller överbelastat.

Skadegörelse

Skadegörelse på lös egendom

Lös egendom ska hållas under uppsikt för att förhindra eller försvåra skadegörelse. Detta gäller dock inte för utomhus förvarade maskinerier som är

- fast monterade luftkonditioneringsaggregat, värmepump, skylt, markis, belysningsarmatur och antenn i anslutning till hyrd försäkringslokal
- containrar.

Vatten

Lagring av varor i källarlokal

Varor i källarlokal, lager eller butik ska pallas upp minst 10 cm över golvet. Med källarlokal avses lokal vars golv helt eller delvis är beläget minst 1 meter under intilliggande marknivå.

Dagvattenledningar

Invändigt ledningssystem för regn- och smältvatten ska uppfylla krav som ställs på avloppsledningar enligt Boverkets Byggregler (BBR).

Provning av ledningssystem

Ledningssystem ska innan de tas i bruk provas och godkännas i vedertagen ordning.

Frysrisk

Skäliga åtgärder ska vidtas för att förhindra utströmning genom frysning.

Byggregler

Ledningssystem och konstruktioner ska vara utförda enligt vid tiden för uppförandet eller reparationen gällande byggregler.

Underhåll

Ledningssystem och övriga anordningar som ska förhindra utströmning ska underhållas på ändamålsenligt sätt.

17. Påföljd när säkerhetsföreskrift inte följts

Om säkerhetsföreskrift inte följts görs ett avdrag enligt nedan från den ersättning som annars hade betalats. Sådant avdrag görs även från ersättning till annan försäkrad än den som inte följt föreskriften. Avdraget kan ökas om särskilda skäl finns med hänsyn till försummelsens art eller andra omständigheter. Avdraget kan minskas eller helt tas bort om:

- det kan antas att skada skulle ha inträffat även om föreskriften följts. Ersättning betalas då för den skada som kan antas skulle ha inträffat även om föreskriften följts
- ingen av dem som har att tillse att säkerhetsföreskrifterna följs varit försumlig
- särskilda skäl finns med hänsyn till försummelsens art eller andra omständigheter.

Samtliga skadehändelser

Programvara och datainformation

Avdrag görs normalt med 80% om säkerhetsföreskrifterna inte har följts.

Brand

Avdrag görs med 30%, dock lägst 10 000 SEK och högst 400 000 SEK, om säkerhetsföreskrifterna inte har följts för:

- brandfarliga och explosiva varor
- revisionsbesiktning av elektrisk starkströmsanläggning
- brandsläckning och brandlarm
- branddörr och annan sektionering
- brännbart material som förvaras utomhus
- batteriladdning
- tobaksrökning
- motordrivet fordon som tillfälligt repareras i försäkringslokal
- heta arbeten
- linolja och andra vätskor med risk för självantändning

Inbrott

Avdrag görs normalt med 80 % om inbrottsskydd saknas eller inte aktiverats genom till exempel låsning eller på annat sätt.

Nyckelhantering – särskilt inbrottsskyddat förvaringsutrymme

Avdrag görs normalt med 80 % om nyckel inte hanteras enligt säkerhetsföreskrifterna.

Hantering av nyckel, kod, och pinkod

Avdrag görs med 20 %, dock lägst 10 000 SEK och högst 400 000 SEK, om säkerhetsföreskrifterna inte följs för:

- nyckel och kodmedia till försäkringslokal
- märkning av nyckel och kodmedia
- ändring av lås och pinkod.

Förvaring av maskinerier som är datorer

Avdrag görs med 10 000 SEK om datorn inte särskilt skyddats enligt säkerhetsföreskrifterna. Avdrag görs dock inte om inbrottsförsäkringen gäller med en självrisk om lägst 50 % av basbeloppet.

Egendom under bar himmel

Avdrag görs normalt med 80 % om inbrottsskydd om säkerhetsföreskrifterna inte har följts.

Transport

Avdrag görs normalt med 80 % vid stöld och skadegörelse om säkerhetsföreskrifterna inte har följts.

Skadegörelse på lös egendom

Avdrag görs normalt med 80 % vid skadegörelse på lös egendom som inte hålls under uppsikt.

Vatten

Avdrag görs:

- normalt med 80 % om säkerhetsföreskrifterna för provning av ledningssystem och kravet på utförandet av dagvattenledningarna inte följs
- 30%, dock lägst 10 000 SEK och högst 400 000 SEK, om säkerhetsföreskrifterna för uppallning av varor inte har följts.

Övriga säkerhetsföreskrifter

Avdrag görs med 20 %, dock lägst 10 000 SEK och högst 400 000 SEK, om övriga säkerhetsföreskrifter inte följts.

18. Åtgärder vid skada

Räddningsplikt

Den försäkrade och dennes anställda i ledande ställning inom företaget eller på platsen ska efter förmåga:

- avvärja skada som kan befaras vara omedelbart förestående
- begränsa skada som redan inträffat
- snarast möjligt omhänderta och skydda skadad och oskadad egendom
- bevara den rätt försäkringsgivaren kan ha mot den som är ersättningskyldig med
- anledning av skadan.

Påföljd när räddningsplikt inte fullgörs

Om den försäkrade uppsåtligt eller genom grov vårdslöshet inte fullgör sin räddningsplikt och detta medför skada för försäkringsgivaren, får försäkringsgivaren göra ett skäligt avdrag på den ersättning som annars skulle ha lämnats. Detsamma gäller om den försäkrade åsidosatt sina skyldigheter med vetskap om att det innebar en betydande risk för att skada skulle inträffa. Om den försäkrade efter det att skada inträffat avstått från sin rätt till ersättning från den som är ersättningskyldig med anledning av skadan, begränsas försäkringsgivarens ersättningskyldighet gentemot den försäkrade i motsvarande mån och redan utgiven försäkringsersättning ska återbetalas till försäkringsgivaren.

Den försäkrade ska:

- så snart som möjligt efter inträffad skada anmäla skadan. Om den ersättningsberättigade har försummat att följa bestämmelsen om att anmäla skada och detta har medfört skada för bolaget, kan den ersättning som annars skulle ha betalats, sättas ned efter vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna. Se även försäkringsvillkoret allmänna avtalsbestämmelser vad gäller reglerna om preskription.
- vid stöld, inbrott, rån eller överfall snarast polisanmäla händelsen och skicka anmälan till försäkringsgivaren
- specificera sitt ersättningskrav och på begäran lämna förteckning över försäkrad egendom, skadad och oskadad med uppgift om varje föremåls värde före och efter skadan
- bistå försäkringsgivaren vid skadeutredningen och på anmodan styrka
- ersättningskravet, tillhandahålla verifikationer, bevis och andra handlingar som behövs för att bedöma försäkringsgivarens ansvarighet och ersättnings storlek.

Ersättningsanspråk

Anspråk på försäkringsersättning ska framställas till bolaget så snart som möjligt. I övrigt gäller reglerna kring preskription och preklusion enligt allmänna avtalsbestämmelser.

Besiktning av skada

Försäkringsgivaren har rätt att låta besiktiga skada samt att, innan åtgärder vidtas, utfärda anvisningar för reparation och tillvaratagande av skadad egendom. Den försäkrade är skyldig att följa försäkringsgivarens anvisningar om val av reparatör eller metod för reparation eller sanering. Vid beställning ska försäkringstagaren vara beställare. Underlåter den försäkrade sina skyldigheter enligt föregående stycke är försäkringsgivaren ansvarighet begränsad till den kostnad som skulle ha uppkommit om anvisningarna följts.

19. Skadevärderings- och skadeersättningsregler

Observera även skadeersättningsreglerna i försäkringsvillkoret Allmänna avtalsbestämmelser.

Skadevärderingsregler

Maskinerier

Maskinerier som återställs

Skadan värderas till kostnaden för att utan dröjsmål återställa föremålet på ett rationellt sätt vad beträffar metoder och material. Med återställande avses reparation eller anskaffande av föremål av samma eller lika ändamålsenligt slag för samma ändamål. Om föremålet minskat i värde genom ålder, slitage, modernitet eller minskad användbarhet på grund av nya produkter och ny teknik med mer än halva återanskaffningsvärdet vid skadetillfället värderas skadan till kostnaden för återställandet, dock högst till marknadsvärdet. Återställande ska ske senast inom två år från skadedagen. Den värdeminskning som föremålet efter reparation möjligen kan anses ha genomgått genom skadan beaktas inte.

Avdrag på grund av ökad avkastningsförmåga

I det fall avkastningsförmågan hos skadat föremål kan ökas genom tilläggsinvestering som bekostas av försäkringstagaren, reduceras skadeersättningen med värdet av den vinstökning som kan beräknas uppkomma. Här avses både nominell kapacitetsökning och produktionskostnadsbesparingar.

I det fall avkastningsförmågan hos skadat föremål ökas på grund av att dess återställande inte kan ske genom inköp av likvärdigt föremål, reduceras skadeersättningen med värdet av den vinst som kan beräknas uppkomma genom den ökade avkastningen. Utökad avkastningsförmåga ska beaktas under en tid av två år från det att återställandet fullbordades. Enbart vinst som kan beräknas överstiga 1 000 000 SEK beaktas.

Maskinerier som är datorer

Vid skada på dator värderas skadan till kostnaden för återställandet, dock högst till skillnaden mellan datorns värde omedelbart före och omedelbart efter skadan. Datorns värde omedelbart före skadan fastställs enligt en schablonmässig värdering enligt vad som framgår av nedanstående tabell. Vid återställande av dator ersätts 100 % av installationskostnaden.

Dators ålder i månader från den tidpunkt då föremålet tog i bruk som nyttillverkat	Ersättning i procent av inköpspriset
0 till 6 månader	100
7 – 11 månader	80
12 – 17 månader	60
18 – 35 månader	40
36 – 54 månader	20
54 månader eller mer	10

Lindningar till elektrisk utrustning samt värmepump och kompressor

Vid skada på:

- lindningar och på grund härav uppkomna skador på plåtar till elektrisk utrustning
- värmepump och kompressor

värderas skadan till kostnaden för återställandet. Från den sammanlagda återställandekostnaden (dvs. kostnad för ut- och inmontering, material, arbete och transport), görs avdrag för värdeminskning enligt nedanstående tabell. Avskrivning för värdeminskning är högst 80 %. Om driftsförhållandena är sådana att värdeminskningen på lindningarna sker i en annan takt än vad som är normalt kan annan bedömning ske.

Tabell för åldersavdrag

Föremål	Antal år utan åldersavdrag	Avdrag per påbörjat år därefter
Lindningar till:		
–Tranformator	12 år	3%
– Generator	12 år	4%
– Motor	8 år	5%
Föremål		
–Värmepump och kompressor	3 år	10%

Beräkning av marknadsvärdet

Föremål	vid återställande Antal år utan åldersavdrag från den tidpunkt då föremålet togs i bruk som nyttillverkat	Avdrag per påbörjat år därefter	om återställande inte sker Avdrag per påbörjat år från den tidpunkt då föremålet togs i bruk som nyttillverkat
Bod, container och ställningar	5 år	10%	10%
Handverktyg och mindre redskap	1 år	20%	20%
Eldrivna verktyg och maskiner	1 år	20%	20%
Motordrivna maskiner t.ex. kompressor, byggtork och hiss	1 år	10%	10%
Duk i plasthall och tält	1 år	15%	15%
Övriga föremål	5 år	10%	10%

Vissa andra föremål

Vid skada på motordrivna fordon och släpfordon samt fast monterad utrustning på eller i dessa fordon värderas skadan till kostnaden för återställandet, dock högst till marknadsvärdet. Avskrivning för värdeminskningen är högst 80 %.

Maskinerier som inte återställs

Återställs inte skadat föremål värderas skadan till skillnaden mellan föremålets marknadsvärde omedelbart före och omedelbart efter skadan.

Arbetstagares egendom

Skadan värderas efter de regler som gäller för respektive objekttyp om egendomen hade tillhört den försäkrade.

Kunders egendom

Skadan värderas efter de regler som gäller för respektive objekttyp om egendomen hade tillhört den försäkrade.

Lagrad information

Skadan värderas till skäliga kostnader för att återställa informationen inom två år från skadedagen.

Trädgård och tomtmark

Skadan värderas enligt punkten Maskinerier. Vid nyplantering av buskar och träd betalas ersättning endast för kostnad för plantor som normalt saluförs i handelsträdgårdar eller plantskolor i Sverige.

Värdehandlingar

Skadan värderas till de kostnader som inom två år från skadedagen läggs ned för att återställa eller återanskaffa värdehandlingar.

Skadersättningsregler

Försäkringsgivaren betalar:

- skada värderad enligt punkterna under rubriken Skadevärderingsregler, dock högst med försäkringsbeloppet vid helvärdes- och förstarisikförsäkring
- röjningskostnad enligt punkten Röjningskostnad nedan
- räddningskostnad enligt punkten Räddningskostnad nedan
- dröjsmålsränta enligt punkten Ränta nedan
- underförsäkring enligt punkten Underförsäkring nedan

- påföljd när säkerhetsföreskrift inte följts

Röjningskostnad

Ersättning betalas för kostnad för nödvändig rivning, röjning, borttransport, destruktion och deponering av försäkrad egendom efter sådan skada som omfattas av försäkringen under förutsättning att kostnaden uppkommer inom ett år från skadetillfället.

- För byggnad som är försäkrad betalas ersättning upp till 20 % av skadebeloppet.
- För maskinerier och varor betalas ersättning upp till 20 % av skadebeloppet, dock sammanlagt högst det belopp som finns angivet i försäkringsbrevet.

Vid förstariskförsäkring begränsas den sammanlagda ersättningen för röjningskostnad och egendomsskada till försäkringsbeloppet.

Om ersättning för skada betalas enligt:

- Genombrott av dammbyggnad, markrörelser, lavin och översvämning
- Allrisk
- Transport

så begränsas den sammanlagda ersättningen för röjningskostnad och egendomsskada till i respektive villkorspunkt angiven högsta ersättning, såvida inte avtal om högre försäkringsbelopp träffats.

Räddningskostnad

Ersättning betalas för den försäkrades kostnader för räddningsåtgärder enligt punkten Räddningsplikt om skadan omfattas eller skulle kunna ha omfattats av försäkringen och att kostnaderna med hänsyn till omständigheterna är skäligen. I samband med sådan egendomsskada som omfattas av försäkringen betalas även ersättning för egendomsskada som uppkommer genom att försäkrad egendom vid skälig räddningsåtgärd skadas, förkommer eller stjäls. Ersättning betalas dock inte om kompensation kan erhållas från annat håll. Vid förstariskförsäkring begränsas den sammanlagda ersättningen för räddningskostnad och egendomsskada till försäkringsbeloppet.

Om ersättning för skada betalas enligt:

- Genombrott av dammbyggnad, markrörelser, lavin och översvämning
- Transport
- Allrisk

så begränsas den sammanlagda ersättningen för räddningskostnad och egendomsskada till i respektive villkorspunkt angiven högsta ersättning, såvida inte avtal om högre försäkringsbelopp träffats.

Kostnader som inte ersätts

Merkostnader

Ersättning betalas inte för merkostnader som beror på forceringsåtgärder, till exempel reparation på övertid, inköp till överpris för snabbare leverans eller transport på annat sätt än med sedvanligt transportmedel.

Kostnader för att framställa krav

Ersättning betalas inte för den försäkrades kostnader för att framställa krav till försäkringsgivaren och medverka i försäkringsgivarens utredning av skadan. Således ersätts inte till exempel kostnader avseende nedlagd tid för att anmäla skadan till polisen, att inventera skadans omfattning, att delta i möten med hantverkare och representanter för försäkringsgivaren och att återanskaffa skadad egendom.

Ersättning betalas inte heller för den försäkrades kostnad för utomstående experter såsom ekonomer, jurister eller tekniker.

Underförsäkring

Helvärdesförsäkring

Om försäkringsbeloppet vid skadetillfället understiger försäkringsvärdet föreligger underförsäkring och ersättning betalas endast för så stor del av skadan som försäkringsbeloppet utgör av försäkringsvärdet, dock högst med försäkringsbeloppet.

Förstariskförsäkring

Ersättning betalas enligt gällande skadeersättningsregler upp till försäkringsbeloppet utan att underförsäkring åberopas. Anges i försäkringsbrevet utöver förstariskbeloppet även ett försäkringsvärde (helvärde) och detta värde vid skadetillfället är lägre än det verkliga försäkringsvärdet föreligger underförsäkring. Ersättning betalas då endast med så stor del av skadan som svarar mot förhållandet mellan betald premie och den premie som skulle ha betalats med hänsyn till försäkringsvärdet vid skadetillfället, dock högst med försäkringsbeloppet.

Garanti mot underförsäkring

Vid skada på maskinerier och varor betalas ersättning upp till försäkringsbeloppet utan tillämpning av bestämmelser om underförsäkring. Detta gäller under förutsättning att försäkringsbeloppet vid försäkringsårets början för maskinerier motsvarar återanskaffningsvärdet. Om försäkringsbeloppet ändras under försäkringsåret gäller garantin mot underförsäkring från tidpunkten för ändringen.

Röjnings- och räddningskostnad vid underförsäkring

Vid underförsäkring betalas röjnings- och räddningskostnader i samma proportion som egendomsskadan.

Skadeersättningsregler i övrigt

Försäkringsgivaren har rätt att i stället för att betala kontant ersättning föreskriva att skadad egendom återställs eller tillhandahålla annan likvärdig egendom. Försäkringsgivaren är inte skyldigt att ta hand om skadad egendom men har rätt att efter att ha lämnat ersättning för den skadade egendomen helt eller delvis överta äganderätten till denna. Kommer egendom för vilken ersättning betalas till rätta ska egendomen snarast ställas till försäkringsgivarens förfogande. Den försäkrade får dock behålla egendomen om han utan dröjsmål återbetalar erhållen ersättning.

Tidpunkt för betalning av ersättning

Ersättning ska betalas senast en månad efter det att den försäkrade styrkt sitt krav och i övrigt fullgjort vad som åligger denne. Den del av ersättningen som den försäkrade har rätt till först när försäkrad egendom återställs eller återanskaffas, ska betalas senast en månad efter det att den försäkrade visat att så skett. Om myndighets förbud att återuppföra skadad byggnad överklagats och försäkringsgivaren på grund av detta väntat med att betala ut ersättning, ska ersättningen betalas senast en månad efter det att försäkringsgivaren fått kännedom om att överklagandet inte medfört ändring. Om polisutredning eller värdering av skiljemän avvaktas ska ersättning betalas senast en månad efter det att försäkringsgivaren fått utredningen eller värderingen.

Ränta

Om skadeersättning betalas senare än vad som framgår av punkten Tidpunkt för betalning av ersättning, betalas dröjsmålsränta enligt räntelagen. För den tid som utbetalning fördröjts genom polisutredning eller skiljemannavärdering betalas ränta enligt Riksbankens referensränta. Om återställande sker efter det att ersättning betalats för den skadade egendomens marknadsvärde minskas skadeersättningen med den ränta som belöper sig på marknadsvärdeersättningen under tiden till dess att återställande sker. Ränta beräknas enligt Riksbankens referensränta. Ränta betalas inte om den understiger 500 SEK.

20. Avbrottsförsäkring

Vem försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för den försäkrade såsom innehavare av försäkrad rörelse eller annan i försäkringsbrevet angiven försäkrad såsom innehavare av försäkrad rörelse. Detta moment gäller endast om detta tillägg har tecknats vilket framgår av försäkringsbrevet.

När försäkringen gäller

Försäkringen gäller för hyresförlust och extrakostnader som uppkommer under ansvarstiden till följd av egendomsskada som inträffar under försäkringstiden om försäkringsgivarens ansvar föreligger enligt försäkringsvillkoren för Allmänna avtalsbestämmelser.

Ansvarstiden är:

- 12 månader vid avbrottsförsäkring, om inget annat anges i försäkringsbrevet.
- 12 månader vid extrakostnadsförsäkring

Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller för:

- avbrott till följd av egendomsskada som inträffar inom Sverige på försäkringsställe eller på plats i dess omedelbara närhet, hos leverantör eller köpare.
- extrakostnader till följd av egendomsskada som inträffar inom försäkringstagarens kontor för fastighetsförvaltning även om detta är beläget på annan plats än försäkringsställe.

Vad som är försäkrat

Försäkringens omfattning

Ersättning betalas för avbrott till följd av:

Egendomsskada som är ersättningsbar enligt momenten Brand, Naturskada och dammgenombrott, Inbrott, Vatten, Allrisk, Glas- och skyltskada samt Skadegörelse och stöld.

- oförutsett avbrott i tillförsel av el, gas, vatten eller värme till den försäkrade verksamheten
- att tillträde till den försäkrade verksamheten hindras genom avspärning som beordras av Räddningstjänst eller Polismyndighet under förutsättning att avspärningen uppkommit genom en händelse som inte i förväg är planlagd.

Om det i försäkringsbrevet anges att maskinavbrottsförsäkring ingår, betalas ersättning för avbrott som uppstår genom ersättningsbar maskinskada på försäkrade maskinerier.

Försäkringen gäller för förlust av försäkringsmässigt täckningsbidrag för försäkrad verksamhet. Med försäkringsmässigt täckningsbidrag avses resultatet av följande beräkning av poster bokförda enligt kontoplan EU BAS99 (om sådan används eller skulle ha använts):

Intäkter +

3000–3799	Huvudintäkter, Fakturerade kostnader, Rörelsens sidointäkter, Intäktskorrigeringar
3900–3929	Övriga rörelseintäkter
3980–3999	Erhållna bidrag, övriga ersättningar och intäkter.

Kostnader –

4000–4999	Utgifter/kostnader för varor, material och vissa köpta tjänster
5020–5049 (75 %)	Elavgifter för belysning, Värme, Vatten och avlopp
5120–5149 (75 %)	Elavgifter för belysning, Värme, Vatten och avlopp
5300–5399	Energikostnader
5400–5499	Förbrukningsinventarier och förbrukningsmaterial
5500–5599	Reparation och underhåll
5600–5699	Kostnader för transportmedel
5700–5799	Frakt och transport
6800–6899	Inhyrd personal
6910–6919	Licensavgifter och royalties.

Extrakostnadsförsäkring

Försäkringen gäller för skäliga extrakostnader, som försäkringstagaren får vidkännas för att upprätthålla verksamheten i den omfattning den skulle haft, om skadan inte inträffat. Denna ersättning är begränsad till 25 procent av försäkringsbeloppet, dock maximalt 2 500 000 SEK.

Räddnings- och extrakostnader

Vid skada som omfattas av avbrottsförsäkringen lämnas även ersättning för:

- utgift (räddningskostnad) för sådan åtgärd som försäkrad är skyldig att omedelbart vidta enligt punkten Räddningsplikt för att försöka begränsa skada som redan inträffat eller avvärja skada som kan befaras inträffa. Sådana utgifter skall avse lämpliga åtgärder, även av provisorisk art, för att återuppta eller upprätthålla den försäkrade rörelsens drift och efter förmåga söka bereda sådana arbetstagare, som genom skadan blivit arbetslösa, annan produktiv sysselsättning än den ordinarie arbetsuppgiften
- skäliga forcerings- och extrakostnader för åtgärder i syfte att upprätthålla den försäkrade verksamheten i den omfattning den skulle ha haft om skada inte inträffat, utöver räddningskostnader.

Medför räddnings- eller extrakostnad nytta endast under karenstiden ersätts den inte. Medför räddnings- eller extrakostnad nytta även efter ansvarstidens slut ersätts den med ett belopp, som kan anses falla på ansvarstiden. Mer omfattande räddningsåtgärder och andra åtgärder som medför kostnader skall alltid vidtas i samråd med Försäkringsgivaren.

El-, gas-, vatten eller värmeavbrott

Försäkringen gäller för avbrott som uppstår i den försäkrade rörelsen genom att Oförutsett avbrott i tillförsel av el, gas, vatten eller värme från inkommande servisledning till den försäkrade verksamheten på grund av att sådan egendomsskada som är ersättningsbar enligt punkten Egendomsförsäkring. Detta under förutsättning att avbrott

till följd av sådan skadehändelse, dels ingår i avbrottsförsäkringen, och inträffat i landbaserad egendom tillhörande leverantören.

Avspärrning

Försäkringen gäller för avbrott som uppstår i den försäkrade rörelsen genom att tillgängligheten till rörelsen förhindrats på grund av att Räddningstjänsten eller Polismyndighet inom ramen för myndighetsutövning och till följd av en hastigt uppkommen händelse som ger upphov till avspärrat området på grund av att omedelbar fara föreligger i omgivningen.

Vad försäkringen inte gäller för – Undantag

Observera även de generella undantagen i försäkringsvillkoret Allmänna avtalsbestämmelser.

Försäkringen omfattar inte

Programvara och datainformation

Ersättning betalas inte för skada som består i eller är en följd av förlust, förändring eller försvårad åtkomst av programvara eller datainformation. Försäkringen gäller dock om försäkringstagaren kan visa att kostnaden eller förlusten är en direkt följd av ersättningsbar fysisk skada på annan egendom.

Skadevärderings- och skadeersättningsregler

Allmänna ersättningsbegränsningar

Ersättning betalas inte för förlust som:

- beror på förlängd avbrottsstid på grund av den försäkrades ekonomiska förhållanden, t.ex. bristande försäkringsskydd eller kapitalbrist
- orsakas av att en del av ansvarstiden utnyttjas för förbättring, utvidgning eller annan förändring av den skadade egendomen utöver dess återställande till samma skick som före skadan. Detta gäller även sådan förändring som är en följd av myndighetsbeslut
- utgör förseningsvite såvida inte vitet även i fråga om storlek är avtalat enligt allmänna leveransbestämmelser som utfärdats av branschorganisation inom den försäkrades verksamhetsområde.

Särskilda ersättningsbegränsningar

Beloppsbegränsningar gäller i följande fall.

Genombrott av dammbyggnad och markrörelser

Ersättning betalas upp till försäkringsbeloppet som anges i försäkringsbrevet, dock maximalt 3 000 000 SEK vid varje avbrottskada till följd av genombrott av dammbyggnad eller markrörelser.

Översvämning och snölast

Ersättning betalas upp till försäkringsbeloppet som anges i försäkringsbrevet, dock maximalt 3 000 000 SEK vid varje avbrottskada till följd av översvämning eller snölastskada.

Allrisk

Ersättning betalas om inget annat anges i försäkringsbrevet upp till försäkringsbeloppet som anges i försäkringsbrevet, vid varje avbrottskada till följd av en ersättningsbar skada under punkten Egendom.

Försäkringsställets omedelbara närhet

Ersättning betalas om inget annat anges i försäkringsbrevet upp till försäkringsbeloppet som anges i försäkringsbrevet, dock maximalt 400 000 SEK vid varje avbrottskada som inträffar i försäkringsställets omedelbara närhet.

Avspärning beordrad av myndighet

Ersättning betalas om inget annat anges i försäkringsbrevet upp till försäkringsbeloppet som anges i försäkringsbrevet, dock maximalt 400 000 SEK, vid varje avbrottskada till följd av avspärning som beordras av Räddningstjänst eller Polismyndighet.

Oförutsett avbrott i tillförsel av el, gas, vatten eller värme till den försäkrade verksamheten

Ersättning betalas om inget annat anges i försäkringsbrevet upp till försäkringsbeloppet som anges i försäkringsbrevet, dock maximalt 2 000 000 SEK vid varje avbrottskada till följd av oförutsett avbrott i tillförsel av el, gas, vatten eller värme till den försäkrade verksamheten inom varje försäkringsställe.

Försäkringsbelopp

Försäkringsbeloppet anges i försäkringsbrevet och gäller med vissa ersättningsbegränsningar för vissa skadehändelser.

Säkerhetsföreskrifter

Utöver de säkerhetsföreskrifter som särskilt avtalats för avbrottsförsäkringen gäller samma säkerhetsföreskrifter som för den egendomsförsäkring vars skadehändelse åberopas. Vid samtidig egendoms- och avbrottskada begränsas påföljden gemensamt till det avdrag i egendoms- eller avbrottsförsäkringen som är högst. Avdraget kan ökas om särskilda skäl finns med hänsyn till försummelsens art eller andra omständigheter.

Påföljd när säkerhetsföreskrift inte följs

Avdraget kan minskas eller helt tas bort om:

- det kan antas att skada skulle ha inträffat även om föreskriften följts. Ersättning betalas då för den skada som kan antas skulle ha inträffat även om föreskriften följts
- ingen av dem som anges i punkten Egendomsförsäkring varit försumlig
- särskilda skäl finns med hänsyn till försummelsens art eller andra omständigheter.

Åtgärder vid skada

Räddningsplikt

Den försäkrade och dennes anställda i ledande ställning inom företaget eller på platsen ska efter förmåga:

- avvärja skada som kan befaras vara omedelbart förestående
- begränsa skada som redan inträffat utan uppskov vidta lämpliga åtgärder, även av provisorisk art, för att återuppta eller upprätthålla den försäkrade verksamhetens drift
- söka bereda sådana arbetstagare, som genom skadan blivit arbetslösa, annan produktiv sysselsättning än den ordinarie arbetsuppgiften
- bevara den rätt försäkringsgivaren kan ha mot den som är ersättningskyldig med anledning av skadan.

Påföljd när räddningsplikt inte fullgörs

Om den försäkrade uppsåtligen eller av grov vårdslöshet inte fullgör sin räddningsplikt och detta medför skada för försäkringsgivaren får försäkringsgivaren göra skäligt avdrag på den ersättning som annars skulle ha betalats.

Detsamma gäller om den försäkrade åsidosatt sina skyldigheter med vetskap om att det innebar en betydande risk för att skada skulle inträffa.

Anmälan om skada och ersättningskrav

Den försäkrade ska:

- så snart som möjligt efter inträffad skada anmäla skadan. Om den ersättningsberättigade har försummat att följa bestämmelsen om att anmäla skada och detta har medfört skada för bolaget, kan den ersättning som annars skulle ha betalats, sättas ned efter vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna. Se även försäkringsvillkoret Allmänna avtalsbestämmelser under punkten Preskription.
- vid stöld, inbrott, rån eller överfall snarast polisanmäla händelsen och skicka anmälan till försäkringsgivaren
- bistå försäkringsgivaren vid skadeutredningen och på anmodan styrka ersättningskravet, tillhandahålla verifieringar, bevis och andra handlingar som behövs för att bedöma försäkringsgivarens ansvarighet och ersättningens storlek.

Ersättningsanspråk

Skriftligt ersättningsanspråk ska framställas till försäkringsgivaren senast tre månader efter ansvarstidens slut. Framställs kravet senare är försäkringsgivaren fritt från ansvar. För avbrott till följd av sådan egendomsskada som omfattas av Allmänna avtalsbestämmelser (Leverantörsåtagande) ska anspråk på ersättning framställas inom ett år från tidpunkten då försäkringsfallet inträffade. Framställs kravet senare är försäkringsgivaren fritt från ansvar.

Skadevärderings- och skadeersättningsregler

Observera även skadeersättningsreglerna i försäkringsvillkoret Allmänna avtalsbestämmelser.

Skadevärderingsregler

Förlust av försäkringsmässigt täckningsbidrag

Ersättning betalas för förlust värderad till skillnaden mellan det försäkringsmässiga täckningsbidraget som den försäkrade beräknas skulle ha uppnått om skadan ej inträffat och det faktiskt uppnådda försäkringsmässiga täckningsbidraget under ansvarstiden minskat med:

- det försäkringsmässiga täckningsbidrag som omfattas av ersättningen för egendomsskadan, t.ex. för varor och eget reparationsarbete
- den avkastning som den försäkrade under ansvarstiden erhållit på ersättningsbelopp som betalats för egendomsskadan
- kostnader som kunnat inbesparas
- avskrivningar som har reducerats till följd av skadan
- det försäkringsmässiga täckningsbidrag som uppstått i annan rörelse som den försäkrade eller annan för dennes räkning driver på grund av skadan.

Extrakostnader

Ersättning betalas för extrakostnader enligt punkten Extrakostnader. Medför extrakostnaderna nytta även efter ansvarstidens slut minskas skadeersättningen med restvärdet.

Skadeersättningsregler

Försäkringsgivaren betalar:

- skada värderad enligt punkten Skadevärderingsregler
- räddningskostnader enligt punkten Räddningskostnader
- ränta enligt punkten Ränta

med avdrag för:

- karens

- underförsäkring
- påföljd när säkerhetsföreskrift inte följts

Räddningskostnader

Ersättning betalas för skäligen kostnader som den försäkrade haft för att fullgöra sin räddningsplikt enligt punkten Räddningsplikt, dock högst med det belopp varmed förlusten av det försäkringsmässiga täckningsbidraget minskat. Medför sådan kostnad nytta även under eventuell karenstid eller efter ansvarstidens slut, ersätts högst det belopp som kan anses falla på ansvarstiden med undantag av karenstiden.

Kostnader för att framställa krav

Ersättning betalas inte för den försäkrades kostnader för att framställa krav till försäkringsgivaren och medverka i försäkringsgivarens utredning av skadan. Således ersätts inte till exempel kostnader avseende nedlagd tid för att anmäla skadan till polisen, att inventera skadans omfattning, att delta i möten med hantverkare och representanter för försäkringsgivaren och att återanskaffa skadad egendom. Ersättning betalas inte heller för den försäkrades kostnad för utomstående experter såsom ekonomer, jurister eller tekniker.

Ränta

Ersättning betalas för ränteförlust under ansvarstiden med hänsyn till att ersättningen inte betalas förrän efter ansvarstidens slut. Vid beräkning av sådan ränteförlust betalas ränta enligt Riksbankens referensränta. Om skadeersättning betalas senare än vad som anges under punkten Tidpunkt för betalning av ersättning, betalas dröjsmålsränta enligt räntelagen. För den tid som utbetalning fördröjts genom polisutredning eller skiljemannavärdering betalas ränta enligt Riksbankens referensränta. Ränta betalas inte om den understiger 500 SEK.

Verklig förlust

Försäkringen ska inte ge den försäkrade någon vinst utan endast ge ersättning för genom avbrottet uppkommen förlust av försäkringsmässigt täckningsbidrag och ersättning för räddningskostnad.

Tidpunkt för betalning av ersättning

Skada regleras efter ansvarstidens slut eller tidigare om parterna är överens om att så ska ske. Ersättning ska betalas senast en månad efter det att den försäkrade styrkt sitt krav och i övrigt fullgjort vad som åligger honom. Om polisutredning eller värdering av skiljemän avvaktas ska ersättning betalas senast en månad efter det att försäkringsgivaren fått utredningen eller värderingen.

Underförsäkring

Underförsäkring kan åberopas enligt samma grunder som anges under Egendomsförsäkring. Ersättning betalas då endast för så stor del av förlusten som svarar mot i denna punkt åberopade förhållanden.

Karens

Försäkringen omfattar inte avbrott under karenstiden. Karenstiden räknas från den tidpunkt då egendomsskadan inträffade.

Karenstiden är, om inte annat anges i försäkringsbrevet, 24 timmar.

Dock gäller lägst en karenstid av 48 timmar vid skada:

- som omfattas av oförutsett avbrott i tillförsel av el, gas, vatten eller värme till den försäkrade verksamheten
- genom elfenomen på elektrisk utrustning enligt momentet Brand
- genom blixtnedslag på elektrisk utrustning enligt momentet Naturskada och dammgenombrott
- genom översvämning och snölast enligt momentet Naturskada och dammgenombrott

- som omfattas av momentet Allrisk.

Självrisk

Vid varje skada avgår en självrisk som är samma som för den gendomsförsäkring vars skadehändelse åberopas.

Vid samtidig egendoms- och avbrottsskada tillämpas endast en självrisk.

21. Förlust av tillstånd enligt 6 kap. 4 § djurskyddslagen (2018:1192)

Vem försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för den försäkrade och dennes anställda samt för den verksamhet som anges i försäkringsbrevet. Detta moment gäller endast om detta tillägg har tecknats vilket framgår av försäkringsbrevet.

När försäkringen gäller

Försäkringen gäller för ersättningsbar skada som inträffar under tiden försäkringen är i kraft.

Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller för skada som inträffar inom Sverige.

Vad försäkringen gäller för

Försäkringens omfattning

Om den försäkrade någon gång under försäkringsperioden drabbas av återkallelse av meddelat tillstånd enligt djurskyddslagen, ersätter försäkringen för värdeavskrivningen av den försäkrades intresse i verksamheten samt nödvändiga och skäligena kostnader och utgifter som den försäkrade ådrar sig i samband ett eventuellt överklagande av återkallande eller upphävande av tillståndet. Dessa kostnader skall på förhand godkännas av försäkringsgivaren.

Vad som inte är försäkrat – Undantag

Försäkringen omfattar inte:

- Stängning av verksamhet under en period som inte krävs enligt lag;
- Ändring av tillstånd eller krav enligt plan- och bygglagen (2010:900 eller miljöbalken (1998:808) avseende:
- alla planer på förbättring av skötselplanen:
 - ombyggnads- eller överlåtelse-reducering;
 - omfördelning av tillstånd i samband med återuppbyggnad efter krig;
- eventuella ändringar av lagstiftningen som påverkar beviljande, överlåtelse, vägran att förnya eller förverkande av tillstånd;
- förluster som har orsakats av att den försäkrade inte har följt krav eller anvisning från tillståndsgivande myndighet
- brist på underhåll av den försäkrades lokaler dvs lokalerna inte hålls i ett sanitärt och gott skick;
- förlust av förlängning av normala öppettider
- förverkande eller utebliven förnyelse av tillståndet som orsakas direkt eller indirekt av den försäkrades misskötsamhet eller tysta medgivande eller försumlighet eller
- underlåtenhet den försäkrade att vidta nödvändiga åtgärder för att tillståndet ska fortsätta vara giltigt;
- övrig ersättning för förluster där den försäkrade har rätt till kompensation inom ramen för lagar eller regler med avseende på vägran att förnya tillståndet;
- obehörig ändring genom ändring av fastigheterna utan godkännande från behörig myndighet.

Försäkringsbelopp

Ersättning betalas vid varje skada och för samtliga skador under försäkringsperioden upp till 25 000 SEK.

Självrisk

Självrisken uppgår till 10% av ett prisbasbelopp.

22. Försäkring för skada på eller förlust av omhändertaget djur

Vem försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för skada på eller förlust av djur som den försäkrade eller dennes anställda omhändertar enligt särskilt avtal i den verksamheten som finns angiven i försäkringsbrevet. Detta moment gäller endast om detta tillägg har tecknats vilket framgår av försäkringsbrevet.

När försäkringen gäller

Försäkringen gäller för ersättningsbar skada som inträffar under den tid som försäkringen är i kraft förutsatt att djuret skadas under den försäkrades vårdnad eller kontroll eller är i den försäkrades förvar. Försäkringen gäller även när skadan leder till att djuret avlider inom 21 dagar från det att det har lämnat din vårdnad eller kontroll.

Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller för skada som inträffar inom det geografiska område som anges i försäkringsbrevet.

Vad försäkringen gäller för

Försäkringens omfattning

Skada på grund av olycksfall

När djuret är i den försäkrades vårdnad, kontroller eller i förvar gäller försäkringen för:

- skada på djuret om skadan beror på en olyckshändelse och detta leder till att djuret dör
- skada på djuret som beror på en olyckshändelse
- nödvändiga och skäligena kostnader för annonsering (efterlysning) om djuret stjäls eller försvinner, dock maximalt 3 500 SEK per djur
- ersättning motsvarande den hittelön (skall på förhand godkännas av försäkringsgivaren) den försäkrade har erbjudit i samband med efterlysningen, dock maximalt 3 500 SEK per djur
- ytterligare nödvändiga och skäligena kostnader som inte omfattas av ovan eller tillämpliga undantag och som uppstår i samband med att den försäkrade försöker att få tillbaka djuret.
- djurägarens resekostnader om djuret har dött eller försvunnit och ägaren befunnit sig utanför Sveriges gränser. En karenstid om 24 timmar vid djurets försvinnande.

Försäkringen gäller även skada på djur vid chipmärkning av omhändertaget djur förutsatt att personen som utför chipmärkningen har behörighet för detta.

Vad försäkringen inte gäller för – Undantag

Försäkringen omfattar inte

- avlivning förutom när vi i förväg har godkänt avlivningen eller där en veterinär har intygat att en avlivning är nödvändig. I sådana fall har försäkringsgivaren rätt att låta en veterinär göra en obduktion;
- dödsfall, skada, sjukdom eller åkomma som orsakas av eller uppstår till följd av uppsåtlig eller grovt vårdslös handling av dig eller en anställd;
- eventuella följdskador förutom veterinärkostnader eller merkostnader för förvaring av skadat eller sjukt djur under en begränsad period, dock maximalt tolv månader;
- skada på avelsdjur:
- dödsfall, skada, sjukdom eller åkomma som beror på läkemedel eller behandling av dig eller en anställd, såvida inte det skett på inrådan av en veterinär;
- dödsfall, skada, sjukdom eller åkomma hos något djur som ägs av dig eller familjemedlem

- kostnader eller hittelön som överstiger 3 500 SEK om djuret stjäls eller försvinner;
- hittelön som inte har godkänts av försäkringsgivaren innan den försäkrade erbjuder den;
- hittelön som inte har en undertecknad kvittens av den som mottagit hittelönen. Kvittensen skall innehålla namn, adress och personnummer till den som har hittat djuret.
- hittelön som betalats till ägaren av djuret, anställd hos den försäkrade, en medlem i den försäkrades familj eller någon annan som är folkbokförd på samma adress som den försäkrade eller på samma adress där den försäkrades verksamhet bedrivs.
- skada som uppstår om den försäkrade frivilligt lämnat ifrån sig djuret, oavsett om den försäkrade lurats att göra det. Detta undantag gäller inte om djuret omhändertagits eller transporterats av annan person enligt särskilt avtal.
- skador som uppkommer på grund av den försäkrade bryter mot några lagar eller förordningar, inklusive sådana som gäller för djurhälsa och djurimport inom den geografiska omfattningen.
- djur som omhändertas eller avlivas av myndigheter enligt 9 kap. djurskyddslagen (2018:1192) eller 11 § lagen (2007:1150) om tillsyn över hundar och katter.
- djur som inte är registrerade eller märkta enligt lagen (2007:1150) om tillsyn av hundar och katter
- böter, viten eller andra påföljder till följd av ett brottmål
- farliga hundar som genom avel frambringats för att få extrem stor kamplust, blir lätt retade och biter bara med svårighet kan förmås avbryta ett angrepp och har en benägenhet att rikta sitt kampintresse mot människor eller andra hundar.
- alla kostnader som uppstår på grund av att myndigheter infört restriktioner för de djur som den försäkrade inhyser.
- sjukdomar som överförs från djur till människa
- hundar som används för att vakta egendom eller för kapplöpning
- anspråk som uppstår enligt konsumentköplagen (2022:260), konsumenttjänstlagen (1985:716), köplagen (1990:931) eller någon därtill kopplad eller motsvarande lagstiftning inom den geografiska omfattningen, för uppfödning, försäljning eller tillhandahållande av kattungar, hundvalpar eller andra djur.
- tillhandahållande av medicinsk eller annan kroppslig behandling på djuret.
- egenutvecklade produkter eller produkter utan namn som används i den försäkrades verksamhet.

Försäkringen omfattar inte heller djur:

- som har varit inhysta på kennel, katthem eller hotell i mer än sex månader.
- som är yngre än 12 veckor.
- som den försäkrade äger eller ansvarar för och som inte ingår i den normala verksamheten på en kennel, ett katthem eller ett kaninhotell.
- som satts i karantän på grund av en infektionssjukdom och därefter avlidit.
- som är herrelösa djur, räddade djur, djur som ägs eller tas hand om av en lokal myndighet, en välgörenhetsorganisation, polisen, kriminalvården eller ett vakt- eller säkerhetsbolag;

Försäkringsbelopp

Ersättning betalas vid varje skada upp till försäkringsbeloppet som finns angivet i försäkringsbrevet, dock högst 150 000 SEK per skada (med en begränsning per djur enligt nedan) och maximalt 450 000 SEK per försäkringsår för samtliga skador. I försäkringsbeloppet ingår ersättning för nödvändiga och skäliga kostnader och utgifter.

Begränsade försäkringsbelopp

Stöld och försvinnande av djur

Ersättningen är begränsad till maximalt 30 000 SEK per djur.

Djurägarens resekostnader

Ersättningen är begränsad till 10 000 SEK per skada och maximalt per försäkringsår för samtliga skador.

Självrisk

Vid varje skada dras en självrisk som uppgår till 500 SEK.

Skadevärderings- och skadeersättningsregler

Stöld eller försvinnande

Om ett djur blir stulet eller försvinner när det står under den försäkrades vårdad eller kontroll eller är i den försäkrades förvar i samband med den försäkrades verksamhet inom den geografiska omfattningen under försäkringsperioden, och djuret inte återfås eller kommer tillbaka, ersätter försäkringen:

- inköpspriset för ett djur upp till fem års ålder;
- marknadsvärdet för ett djur som är sex år eller äldre; eller
- marknadsvärdet, om det inte finns något inköpskvitto eller formellt bevis på det belopp som betalats för ett djur.

Om djuret blir stulet måste den försäkrade anmäla det till polisen och begära ut ett diarienummer eller en skriftlig bekräftelse på din anmälan.

Den försäkrade måste även:

- underrätta alla veterinärer inom 8 km från det område där djuret sågs senast;
- anmäla skadan till försäkringsgivaren om djuret inte har hittats inom 30 dagar;
- betala tillbaka den ersättning som försäkringsgivaren har betalat ut om djuret hittas eller kommer tillbaka.

Villkor för skadeersättning

Den försäkrade skall vid skadeanmälan till försäkringsgivaren inkomma med en skadeanmälan och bifoga kopior av fakturor som stöd för beloppen den försäkrade begär samt inkomma med en kopia av stamtavlan och kvitto från när den försäkrades kund (djurets ägare) köpte djuret.

När skadan regleras dras eventuella belopp som den försäkrade är skyldig försäkringsgivaren från beloppet som betalas ut.

Säkerhetsföreskrifter

Dessa säkerhetsföreskrifter gäller som tillägg till de allmänna villkoren. Om säkerhetsföreskrift inte följts görs ett avdrag från den ersättning som annars hade betalats. Sådant avdrag görs även från ersättning till annan försäkrad än den som inte följt föreskriften. Avdraget kan ökas om särskilda skäl finns med hänsyn till försummelsens art eller andra omständigheter. Avdraget kan minskas eller helt tas bort om:

- det kan antas att skada skulle ha inträffat även om föreskriften följts. Ersättning betalas då för den skada som kan antas skulle ha inträffat även om föreskriften följts
- ingen av dem som har att tillse att säkerhetsföreskrifterna följs varit försumlig

- särskilda skäl finns med hänsyn till försummelsens art eller andra omständigheter.

Övriga säkerhetsföreskrifter

- Om försäkringsersättning efter den försäkrades godkännande betalas direkt till en veterinär som har behandlat eller ska behandla djuret och denne ber om information om din kommer försäkringsgivaren att informera veterinären om vad försäkringen täcker, hur ersättningen försäkringsgivaren betalar ut har beräknats och om premierna har betalats.
- Den försäkrade måste ta ordentligt hand om djuret medan det står under dennes vårdnad.
- Om den försäkrade inhyser ett djur som ska sitta i karantän måste den försäkrade se till att djuret undersöks av en veterinär inom 48 timmar efter att den försäkrade har mottagit djuret (den försäkrade eller djurägaren måste betala avgiften).
- Den försäkrade måste undersöka djuret och endast acceptera att ta emot djuret eller sätta det i karantän om det vid god hälsa.
- Om det totala antalet djur den försäkrade kan inhysa ökar från antalet som anges i försäkringsbrevet måste den försäkrade meddela försäkringsgivaren detta omedelbart. Om den försäkrade inte gör det betalar försäkringsgivaren endast en procentandel av eventuella anspråk för veterinärvgifter baserat på antalet djur som anges i gällande försäkringsbrev.
- Alla räddade djur måste hållas isolerade och åtskilda från de kommersiella inhysta djuren.
- Den försäkrade måste ordna så att en veterinär undersöker och behandlar djuret så snart som möjligt efter att det har uppvisat kliniska tecken på skada eller sjukdom. Om försäkringsgivaren vill måste du även ta djuret till en veterinär som försäkringsgivaren väljer.
- Om försäkringsgivaren behöver information om djuret från en veterinär och han eller hon debiterar dig, måste den försäkrade eller djurägaren betala kostnaden.

23. Försäkring för plötslig och oförutsedd sjukdom hos omhändertaget djur

Detta moment gäller endast om detta tillägg har tecknats vilket framgår av försäkringsbrevet.

Vem försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för skada på eller förlust av djur på grund av sjukdom som är plötslig och oförutsedd. Försäkringen gäller för det djur som den försäkrade eller dennes anställda omhändertar enligt särskilt avtal i den verksamhet som finns angiven i försäkringsbrevet.

När försäkringen gäller

Försäkringen ersätter veterinärkostnader för behandling av ett djur som den försäkrade har i sin vårdnad eller kontroll eller är i den försäkrades förvar enligt särskilt avtal.

Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller för skada som inträffar inom det geografiska område som anges i försäkringsbrevet.

Vad försäkringen gäller för

Försäkringens omfattning

Försäkringen omfattar:

Del A – Sjukdom eller skada

Ersättning lämnas ur försäkringen för:

- veterinärkostnader för behandling av sjukdom eller skada som uppstått i samband med den försäkrades verksamhetsaktiviteter
- veterinärkostnader för sjukdom och där kliniska tecken på sjukdom upptäcks inom 72 timmar efter det att djuret har lämnat den försäkrades vård, kontroll eller förvar.

Del B – Dödsfall på grund av sjukdom

Ersättning lämnas ur försäkringen för:

- inköpspriset för ett djur upp till fem års ålder;
- marknadsvärdet för ett djur som är sex år eller äldre;
- kostnaden för eventuell avlivning av djuret; eller
- marknadsvärdet, om det inte finns något inköpskvitto eller bevis på det belopp som betalats för ett djur;
- om ett djur dör eller måste avlivas av en veterinär på grund av sjukdom som först uppvisade kliniska tecken medan djuret stod under den försäkrades vårdnad eller kontroll eller var i den försäkrades förvar i samband med den försäkrades verksamhetsaktiviteter.

Vad försäkringen inte gäller för – Undantag

Försäkringen omfattar inte

Del A – Sjukdom eller skada

Försäkringen gäller inte för:

- kostnad för eventuell behandling om ett anspråk inte har anmälts inom ett år efter det att behandlingen av djuret avslutats.
- kostnad för behandling, inklusive kosmetisk tandvård, som utförs och som inte är direkt relaterad till någon skada eller sjukdom.

- kostnader som överstiger det maximala försäkringsbeloppet som anges i försäkringsbrevet för varje djur.
- kostnad för behandling av skada eller sjukdom som avsiktligt har orsakas av eller uppstår till följd av uppsåtlig eller grovt vårdslös handling av den försäkrade eller en anställd till den försäkrade
- kostnad för tandvård, såvida inte en veterinär har undersökt djurets tänder inom tolv månader innan det datum då försäkringen började gälla. Om det vid sådan undersökning rekommenderades någon behandling måste den ha utförts för att försäkringen ska omfatta skadan.
- kostnad för att få djuret kremerat, begravt eller på annat sätt bortskaffat.
- kostnaden för allmänna hälsofrämjande produkter, veterinärfoder/specialfoder, behandling av loppor/löss och behandling i samband med dräktighet eller födsel.
- ökade kostnader för behandling av djuret utanför veterinärens ordinarie arbetstider, såvida inte veterinären gör bedömningen att akutvård är nödvändig.
- kostnaden för behandling av:
 - skada eller sjukdom på djuret om djuret innan det lämnades i den försäkrades vård, förvar eller kontroll eller har diagnostiserats med eller har visat kliniska tecken på skadan eller sjukdomen eller innan en veterinär har undersökt om djuret ska sättas i karantän eller inte; oavsett var någonstans i eller på djurets kropp; skadan, sjukdomen eller kliniska tecken upptäcks eller uppstår.
- kostnaden för behandling som en veterinär rekommenderar för att förebygga skada eller sjukdom.
- kostnaden för vaccinationer, sprejning och kastrering/sterilisering

Del B – Dödsfall på grund av sjukdom

Försäkringen omfattar inte:

- kostnader som överstiger det maximala försäkringsbeloppet som anges i försäkringsbrevet för varje omhändertaget djur.
- alla kostnader som uppstår vid avlivning av djuret såvida inte en veterinär har avlivat djuret till följd av en skada som inte kan behandlas eller en sjukdom som inte kan botas, och veterinären rimligen anser att det inte vore humant att hålla djuret vid liv på grund av lidande;
- kostnad för att få djuret kremerat, begravt eller på annat sätt bortskaffas;
- skuld som den försäkrade redan vid skadetillfället hade till djurets ägare
- skada eller sjukdom på djuret - om djuret innan det lämnades i den försäkrades vård, förvar eller kontroll - har diagnostiserats med eller har visat kliniska tecken på skadan eller sjukdomen eller innan en veterinär har undersökt om djuret ska sättas i karantän eller inte; oavsett var någonstans i eller på djurets kropp; skadan, sjukdomen eller kliniska tecken upptäcks eller uppstår.
- dödsfall som beror på att den försäkrade eller dess anställda använder receptbelagd medicin, som inte är ordinerat av veterinär, på djuret.

Undantag som gäller för samtliga delar av försäkringen (A+B)

Försäkringen omfattar inte:

- avlivning förutom när försäkringsgivaren i förväg har godkänt avlivningen eller där en veterinär har intygat att en avlivning är nödvändig. I sådana fall har försäkringsgivaren rätt att låta en veterinär göra en obduktion;
- dödsfall, skada, sjukdom eller åkomma som orsakas av eller uppstår till följd av uppsåtlig eller grovt vårdslös handling av den försäkrade eller dennes anställd;
- eventuella följdskador förutom veterinäravgifter eller ökade kostnader för förvaring av skadat eller sjukt djur under en begränsad period, dock maximalt tolv månader;

- skada på ett avelsdjur:
- dödsfall, skada, sjukdom eller åkomma som beror på läkemedel eller behandling av försäkringstagaren eller försäkringstagarens anställda, såvida inte det sker på inrådan av en veterinär;
- dödsfall, skada, sjukdom eller åkomma hos något djur som ägs av den försäkrade eller en familjemedlem.
- kostnader eller hittelön som överstiger 3 500 SEK om djuret stjäls eller försvinner;
- hittelön som inte har godkänts av försäkringsgivaren innan den försäkrade erbjuder den;
- hittelön som inte har en undertecknad kvittens av den som mottagit hittelönen. Kvittensen skall innehålla namn, adress och personnummer till den som har hittat djuret.
- hittelön som betalas till ägaren av djuret, anställd hos den försäkrade, en medlem i den försäkrades familj eller någon som är folkbokförd på samma adress som den försäkrade eller på samma adress där den försäkrades verksamhet bedrivs.
- skada som uppstår om den försäkrade frivilligt lämnat ifrån sig djuret, oavsett om den försäkrade lurats att göra det. Detta undantag gäller inte om djuret omhändertagits eller transporterats av annan person enligt särskilt avtal.
- skador som uppkommer på grund av den försäkrade bryter mot några lagar eller förordningar, inklusive sådana som gäller för djurhälsa och djurimport inom den geografiska omfattningen.
- djur som omhändertas eller avlivas av myndighet enligt djurskyddslagen (2018:1192) eller lagen (2007:1150) om tillsyn över hundar och katter eller motsvarande lagstiftning inom den geografiska omfattningen.
- böter, viten eller andra påföljder till följd av ett brottmål
- hundar och katter som inte är märkta och registrerade i enlighet med lagen (2007:1150) om tillsyn över hundar och katter.
- alla kostnader som uppstår på grund av att myndigheter infört restriktioner för de djur som den försäkrade inhyser.
- sjukdomar som överförs från djur till människa
- hundar som används för att vakta egendom eller kapplöpning
- anspråk som uppstår enligt konsumentköplagen (2022:260), konsumenttjänstlagen (1985:716), köplagen (1990:931) eller någon därtill kopplad eller motsvarande lagstiftning inom den geografiska omfattningen, för uppfödning, försäljning eller tillhandahållande av kattungar, hundvalpar eller andra djur.
- tillhandahållande av medicinsk eller annan kroppslig behandling på djuret.
- egenutvecklade produkter eller produkter utan namn/märkning som används i den försäkrades verksamhet.

Försäkringen omfattar inte heller djur:

- som har varit inhysta på kennel, katthem eller hotell i mer än sex månader.
- som är yngre än 8 veckor.
- som den försäkrade äger eller ansvarar för och som inte ingår i den normala verksamheten på en kennel, ett katthem eller ett kaninhotell.
- som satts i karantän på grund av en infektionssjukdom och därefter avlidit.
- som är herrelösa djur, räddade djur, djur som ägs eller tas hand om av en lokal myndighet, en välgörenhetsorganisation, polisen, kriminalvården eller ett vakt- eller säkerhetsbolag.

Undantagna sjukdomar hos djuret

Försäkringen gäller inte för följande sjukdomar såvida inte djuret är vaccinerat mot dem:

- Hundar – Valpsjuka, hepatit, leptospiros, noskvalster (*pneumonyssoides caninum*) och parvovirus
- Katter – Kattpest, kattleukemi och kattsnuva
- Kaniner – Myxomatos och blödarfeber

Försäkringsbelopp

Del A – Sjukdom eller skada

Ersättning betalas vid varje skada upp till försäkringsbeloppet som finns angivet i försäkringsbrevet, dock högst 20 000 SEK per djur. Maximalt försäkringsbelopp för samtliga skador per försäkringsår anges i försäkringsbrevet.

Del B – Dödsfall på grund av sjukdom

Ersättning betalas vid varje skada upp till försäkringsbeloppet som finns angivet i försäkringsbrevet, dock högst 20 000 SEK per djur. Maximalt försäkringsbelopp för samtliga skador per försäkringsår anges i försäkringsbrevet.

Om någon händelse leder till att ersättning betalas ut från flera delar/moment av försäkringen är den totala ersättningen som kan betalas ut från försäkringen maximalt det försäkringsbelopp som anges i försäkringsbrevet.

Självrisk

Försäkringen gäller utan självrisk.

Skadevärderings- och skadeersättningsregler

Villkor för skadeersättning

Del A – Sjukdom eller skada

Den försäkrade måste fylla i en skadeanmälan och skicka kopia av fakturor till försäkringsgivaren som styrker beloppen som begärs.

Den försäkrade ska skicka försäkringsgivaren en skadeanmälan eller rapportera alla ersättningsanspråk efter avslutad behandling eller i slutet av försäkringsperioden om behandlingen inte har avslutats vid den tidpunkten.

Skadeanmälan måste lämnas in senast inom ett år efter att behandlingen av djuret har avslutats.

Del B – Dödsfall vid sjukdom

Den försäkrade måste fylla i en skadeanmälan och skicka kopia av fakturor till försäkringsgivaren som styrker beloppen som begärs.

Den försäkrade måste dessutom på egen bekostnad tillhandahålla:

- en dödsattest från en veterinär;
- kopia av stamtavla och kvitto från när din kund köpte djuret; och
- ett kvitto på avlivning, om ersättning begärs för detta.

Säkerhetsföreskrifter

Dessa säkerhetsföreskrifter gäller som tillägg till de allmänna villkoren. Om säkerhetsföreskrift inte följts görs ett avdrag från den ersättning som annars hade betalats. Sådant avdrag görs även från ersättning till annan försäkrad än den som inte följt föreskriften. Avdraget kan ökas om särskilda skäl finns med hänsyn till försummelsens art eller andra omständigheter. Avdraget kan minskas eller helt tas bort om:

- det kan antas att skada skulle ha inträffat även om föreskriften följts. Ersättning betalas då för den skada som kan antas skulle ha inträffat även om föreskriften följts
- ingen av dem som har att tillse att säkerhetsföreskrifterna följs varit försumlig
- särskilda skäl finns med hänsyn till försummelsens art eller andra omständigheter.

Övriga säkerhetsföreskrifter

- Om försäkringsersättning efter den försäkrades godkännande betalas direkt till en veterinär som har behandlat eller ska behandla djuret och denne ber om information om din kommer försäkringsgivaren att informera veterinären om vad försäkringen täcker, hur ersättningen försäkringsgivaren betalar ut har beräknats och om premierna har betalats.
- Den försäkrade måste ta ordentligt hand om djuret medan det står under dennes vårdnad.
- Om den försäkrade inhyser ett djur som ska sitta i karantän måste den försäkrade se till att djuret undersöks av en veterinär inom 48 timmar efter att den försäkrade har mottagit djuret (den försäkrade eller djurägaren måste betala avgiften).
- Den försäkrade måste undersöka djuret och endast acceptera att ta emot djuret eller sätta det i karantän om det vid god hälsa.
- Om det totala antalet djur den försäkrade kan inhysa ökar från antalet som anges i försäkringsbrevet måste den försäkrade meddela försäkringsgivaren detta omedelbart. Om den försäkrade inte gör det betalar försäkringsgivaren endast en procentandel av eventuella anspråk för veterinärvgifter baserat på antalet djur som anges i gällande försäkringsbrev.
- Alla räddade djur måste hållas isolerade och åtskilda från de kommersiella inhysta djuren.
- Den försäkrade måste ordna så att en veterinär undersöker och behandlar djuret så snart som möjligt efter att det har uppvisat kliniska tecken på skada eller sjukdom. Om försäkringsgivaren vill måste du även ta djuret till en veterinär som försäkringsgivaren väljer.
- Om försäkringsgivaren behöver information om djuret från en veterinär och han eller hon debiterar dig, måste den försäkrade eller djurets ägare betala kostnaden.

24. Ansvarsförsäkring

Vem försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för skada orsakad i den verksamhet som finns angiven i försäkringsbrevet och försäkringen gäller för den försäkrade, dennes anställda för skador som orsakats i tjänsten samt medförsäkrad som anges i försäkringsbrevet.

Anställd är:

- Fysisk person som utför arbetsuppgifter i den försäkrades ordinarie verksamhet om
- ersättning för dennes arbete utgår från den försäkrade.
- Studerande som praktiserar hos den försäkrade.
- Styrelseledamot, dock endast i samband med utövande av tjänst eller annat ideellt
- uppdrag hos den försäkrade.
- Fysisk person som tillfälligt arbetar hos den försäkrade och som har tillhandahållits
- av arbetsförmedling eller liknande förmedling och som utför arbetsuppgifter som normalt utförs av anställda.

När försäkringen gäller

Försäkringen gäller för ersättningsbar skada som inträffar under den tid som försäkringen är i kraft.

Vid miljöskada gäller försäkringen enbart för skada som upptäcks inom försäkringstiden. Endast kostnad som är hänförlig till den del av skadan som upptäcks under försäkringstiden ersätts. Skadeärendet hänförs till den försäkring som var i kraft när skadan först upptäcktes.

Vid serieskada gäller försäkringen även för efterföljande skador i serien om första skadan i serien inträffar under den tid som försäkringen är i kraft. Denna utvidgning gäller dock endast skador som inträffar inom sex år från den första skadan i serien. Försäkringen gäller inte för serieskada om första skadan i serien inträffat före försäkringstiden.

Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller för skada som inträffar inom det geografiska område som anges i försäkringsbrevet. Vid försäljnings- och inköpsresor samt vid deltagande i konferenser och mässor gäller dock försäkringen för skada som inträffar i hela världen

Vad försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för skadeståndsskyldighet till följd av sak- och personskada:

- som har uppkommit i den verksamhet som anges i försäkringsbrevet
- där krav framställts mot den försäkrade såsom ägare, brukare eller tomträttsinnehavare av fastighet, där verksamheten bedrivs
- samt för byggnads- och anläggningsarbeten som utförs på sådan fastighet.

Försäkringen gäller dessutom, med begränsade försäkringsbelopp, för skadeståndsskyldighet till följd av ren förmögenhetsskada vid ingrediens- och komponentskada samt för skada enligt Dataskyddsförordningen.

Åtagande

Vid skadeståndskrav, som omfattas av försäkringen och som överstiger självrisk, åtar sig försäkringsbolaget för den försäkrades räkning att:

- utreda om skadeståndsskyldighet föreligger,
- förhandla med den som kräver skadestånd,
- föra den försäkrades talan vid rättegång eller skiljemannaförfarande och därvid betala de
- rättegångs- eller skiljemannakostnader som den försäkrade åsamkas eller åläggs att betala och som denne inte kan få av motpart eller av annan,
- ersätta det skadestånd som överstiger gällande självrisk och som den försäkrade är skyldig att betala enligt allmänna skadeståndsrättsliga regler eller enligt försäkrade avtal.

Försäkringens omfattning

Försäkringen gäller för verksamhets- och produktansvar.

Sak- och personskada

Försäkringen omfattar skadeståndsskyldighet för person- och sakskada samt sådan förmögenhetsskada som är en direkt följd av en enligt detta villkor ersättningsbar person- eller sakskada. Om försäkringen inte omfattar viss skada på egendom eller viss personskada omfattar försäkringen inte heller förmögenhetsskada till följd av den undantagna skadan.

Försäkringen gäller för skadeståndsskyldighet och där skadan överstiger självrisk och som avser skada orsakad av eller skada påstådd orsakad av den försäkrades verksamhet eller den försäkrades produkt enligt:

- Allmänna skadeståndsrättsliga regler
- Enligt nedanstående försäkrade avtal;
 - Allmänna bestämmelser som är utfärdade av branschorganisation inom den försäkrades verksamhetsområde
 - Sedvanligt nyttjanderättsavtal med fastighetsägare avseende övertaget fastighetsägaransvar,

Försäkringen gäller inte för ersättningskyldighet som försäkringstagaren har påtagit sig härutöver.

Omhändertagen egendom

Försäkringen gäller, med ett begränsat försäkringsbelopp och försäkringsskydd, för skada på omhändertagen egendom. Denna omfattning gäller inte om försäkrad verksamhet är bil- och/eller motorverkstad eller vid entreprenadverksamhet. Försäkringen gäller inte för förlust eller skada på djur som försäkringstagaren har omhändertagit i sin verksamhet.

Försäkringen gäller dock inte för skada på egendom som den försäkrade eller annan för hans räkning:

- Hyr, leasar, lånar eller nyttjar.
- Motordrivna fordon, luftfartyg, skepp eller båtar som den försäkrade eller någon annan som denne ansvarar för har omhändertagit, lånat eller annars nyttjat.
- Uppför eller nedmonterar om egendomen ingår i byggnadsverk eller broar.
- På grund av särskilt åtagande yrkesmässigt lyfter, transporterar eller förvarar.
- Omhändertar för att i serie tillverka, bearbeta eller montera, såvida inte skada drabbar enstaka exemplar.
- Omhänderhar för försäljning.

Försäkringen gäller inte heller för skada på sådan egendom, som är angiven ovan, inträffar sedan egendomen avlämnats eller återlämnats.

Nyckelförlust

Försäkringen ersätter, med ett begränsat försäkringsbelopp, skäligen kostnad för ändring eller, om så erfordras, byte av lås i fastigheter inom Sverige i samband med att omhändertagen nyckel har förkommit. Detta gäller under förutsättning att den försäkrade är skyldig att svara för sådan kostnad och att den inte kan ersättas genom annan, av den försäkrade eller av dennes underentreprenör tecknad försäkring. Polisanmälan skall ske och kopia skall på begäran skickas in vid skadereglering. Försäkringsskydd lämnas dock inte om nycklarna varit märkta med namn och/eller adress, lämnats kvar i dörr, om nycklarna stulits ur fordon eller när det uppstår kostnader för ändring eller byte av lås när en anställd inte har lämnat tillbaka nyckel vid anställningens upphörande.

Se även punkten Säkerhetsföreskrifter

Hyrd lokal

Försäkringen gäller, med ett begränsat försäkringsbelopp och försäkringsskydd, för skada på hyrd lokal om:

- skadan orsakats genom brand eller vatten samt
- att den försäkrade stadigvarande hyr lokalen för sin verksamhet och verksamheten bedrivs i hyrd lokal i Sverige.

Med hyrd lokal avses lokal eller byggnad (även byggnad på ofri grund) som den försäkrade disponerar genom hyresavtal, samt tillhör till sådan byggnad enligt Jordabalken 2 kap §§ 1–2. I begreppet hyrd lokal ingår inte tillhör enligt Jordabalken 2 kap. §3 eller annan av den försäkrade hyrd lös egendom.

Med brand avses eld som kommer lös. Som brandskada anses inte skada genom hetta från eldstad eller genom att glöd eller upphettat föremål som inte är i brand, sveder eller bränner hål utan att brand uppstår.

Med vatten avses oförutsedd utströmning av vatten, dock inte vattenånga, från ledningssystem för vatten, värme och avlopp med därtill anslutna anordningar eller från akvarium eller vattensäng.

Byggherreansvar

Försäkringen gäller inte för skada som omfattas av miljöbalken (1998:808) eller andra grannelagsrättsliga regler som den försäkrade kan bli ansvarig för i egenskap av byggherre vid mark-, byggnads-, anläggnings- eller installationsarbeten. Försäkringen gäller dock med ett begränsat försäkringsbelopp och försäkringsskydd för fastighet som används i den försäkrade verksamheten. Försäkringen gäller för den försäkrade i egenskap av byggherre för och där den årliga investeringskostnaden är högst 2 000 000 SEK.

Försäkringen gäller inte för övertaget byggherreansvar.

Ren förmögenhetsskada

Försäkringen omfattar i vissa fall och med ett begränsat försäkringsbelopp, skadeståndsskyldighet för ren förmögenhetsskada enligt punkterna byggherreansvar, dataregisteransvar och miljöbalken. Med ren förmögenhetsskada menas ekonomisk skada som uppstår utan samband med person- eller sakskada.

Ingrediens- och komponentsskada

Försäkringen gäller, med ett begränsat försäkringsbelopp, för skadeståndsskyldighet för ren förmögenhetsskada som beror på att egendom:

- med vilken levererad produkt förenats (genom exempelvis sammanfogning, sammansmältning, blandning, pressning, applicering, ytbehandling eller emballering)
- som – efter bearbetning eller förädling eller annan användning av levererad produkt – helt eller till en del består av denna produkt
- som är djur eller växter, efter förbrukning av levererad produkt

- som är informationsbärare (såsom trycksaker eller datormedia) efter överföring av information från levererad produkt skadas eller försämras, blir dyrare att bearbeta eller framställa, minskar i värde eller – helt eller delvis – inte kan användas för sitt avsedda ändamål.

Skada i egenskap av dataregisteransvarig – personuppgifter

Försäkringen omfattar, med ett begränsat försäkringsbelopp, skadeståndsskyldighet för ekonomisk och ideell skada som den försäkrade i egenskap av registeransvarig kan bli skyldig att betala enligt artikel 82 Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 (allmän dataskyddsförordning).

Skada enligt miljöbalken

Försäkringen gäller, med ett begränsat försäkringsbelopp, för skada som upptäcks under försäkringstiden. Försäkringen omfattar skadeståndsskyldighet för ren förmögenhetsskada enligt miljöbalken (1998:808) endast om skada beror på att:

- fel – dock ej fel i planering eller konstruktion eller val av arbetsmetod – tillfälligt har begåtts.
- fel plötsligt och oförutsett har uppkommit på byggnad, anläggning eller anordning.

Endast kostnad som är hänförlig till den del av skadan som upptäcks under försäkringstiden ersätts.

Om skador i en serieskada upptäcks under flera avtalstider skall de anses upptäckta den avtalstid när den första skadan upptäcktes. En serieskada omfattas endast om den första skadan i en serieskada upptäcktes under avtalstiden för detta försäkringsavtal.

Se även viktiga undantag beträffande miljöskador i detta försäkringsvillkor.

Försäkringsbelopp

Försäkringsbeloppen som anges i försäkringsbrevet är den högsta sammanlagda ersättning som betalas ur försäkringen. Försäkringsgivarens åtagande att betala skadestånd inklusive ränta, utrednings-, förhandlings-, rättegångs-, skiljemanna- och räddningskostnader är vid varje skada begränsat till dessa belopp om inte annat angivits i försäkringsbrevet. Ersättningen är vid serieskada begränsad till ett försäkringsbelopp, nämligen det för en skada angivna försäkringsbeloppet som gäller då den första skadan inträffade.

Person- och sakskada

De försäkringsbelopp som anges i försäkringsbrevet är gemensamma för hela försäkringen. I samma skada kan endast ett försäkringsbelopp utnyttjas och det är det högsta försäkringsbeloppet som är tillämpligt för den aktuella skadan.

Begränsade försäkringsbelopp

De begränsade försäkringsbeloppen gäller som del av det totala försäkringsbeloppet per skada och maximalt per år och gäller därmed inte utöver det försäkringsbelopp som gäller för ansvarsförsäkringen.

Omhändertagen egendom och nyckelförlust

Försäkringsbeloppet är begränsat till 2 000 000 SEK per skada och till maximalt 5 000 000 SEK för samtliga skador som har inträffat under samma försäkringsår.

Vid nyckelförlust är försäkringsbeloppet begränsat till 100 000 SEK per skada och maximalt för samtliga skador som har inträffat under samma försäkringsår.

Hyrd lokal

Försäkringsbeloppet är begränsat till 10 000 000 SEK per skada och maximalt för samtliga skador som har inträffat under samma försäkringsår.

Byggherreansvar

Försäkringsbeloppet för personskada är begränsat till 10 000 000 SEK per skadehändelse och maximalt för samtliga skador som har inträffat under samma försäkringsår.

Försäkringsbeloppet för sakskada och ren förmögenhetsskada är begränsat till 2 000 000 SEK per skadehändelse och maximalt för samtliga skador som har inträffat under samma försäkringsår.

Egendom som bearbetas, installeras, monteras med mera

För denna försäkring gäller - om inte annat framgår av försäkringsbrevet - att vid skada på egendom som försäkrad, eller för hans räkning annan person, åtagit sig att installera, montera, demontera, bearbeta, reparera, kontrollera, besiktiga, tillse eller försälja begränsas ersättningen till 2 000 000 SEK per skada och för samtliga skador som har inträffat under samma försäkringsår.

Egendom under lyft eller transport

Vid skada på egendom som försäkrad, eller för hans räkning annan person, lyfter eller transporterar och som inte är undantagen, begränsas ersättningen till 200 000 SEK per skada, om inte annat framgår av försäkringsbrevet. För samtliga sådana skador som inträffar under försäkringsåret lämnas ersättning med maximalt 2 000 000 SEK.

Ingrediens- och komponentskada

Försäkringsbeloppet begränsat till 10 000 000 SEK vid varje skada och maximalt för samtliga skador som har inträffat under samma försäkringsår.

Dataregisteransvar

Vid ekonomisk och ideell skadeståndsskyldighet för dataregisteransvarig begränsas ersättningen till 1 000 000 per skada och maximalt 5 000 000 SEK för samtliga skador som har inträffat under samma försäkringsår.

Skada enligt miljöbalken

Försäkringsbeloppet är begränsat till 1 000 000 SEK per skada och maximalt för samtliga skador som inträffat under samma försäkringsår.

Självrisk

Grundsälvrisk

Vid varje skada dras från de sammanlagda kostnaderna för skadestånd inklusive ränta, utredning, förhandling, rättegång, skiljemannaförfarande en självrisk. Självrisken anges i försäkringsbrevet. Vid förhöjda självrisker enligt nedan tillämpas dock alltid den högre självrisken. Självriskbelopp som uttrycks i basbelopp avrundas nedåt till närmaste 100-tal kronor. För vissa skadehändelser gäller en förhöjd självrisk. Se nedan under Särskilda självrisker samt i försäkringsbrevet.

Särskilda självrisker

Hyrd lokal

Självrisken är alltid lägst 1 basbelopp vid skada på hyrd lokal.

Serieskada

För skador som betraktas som en serieskada tillämpas endast en självrisk.

Vad försäkringen inte gäller för – Undantag

Försäkringen omfattar inte

Djur

Försäkringen gäller inte för förlust eller skada på djur som försäkringstagaren har omhändertagit i sin verksamhet.

Gemensamma ekonomiska intressen

Försäkringen gäller inte för skadeståndskrav mellan de försäkrade. Försäkringen gäller inte heller för skadeståndskrav mellan den försäkrade och den försäkrades moder- eller dotterbolag, eller skadeståndskrav mellan den försäkrade och ett företag eller en verksamhet;

- i samma koncern
- där ägarrelationen mellan den försäkrade och den skadeståndskrävande är 50% eller mer
- där den försäkrade ensam eller tillsammans med medförsäkrad, eller aktieägare i dessa, eller aktieägares nära anhörig, har mer än 50% ägande eller betydande inflytande.

Egen egendom

Försäkringen gäller inte för skada på den försäkrades egendom.

Hyrd lokal

Försäkringen gäller inte för tillbehör enligt Jordabalken 2 kap. 3 § eller annan av den försäkrade eller för hans räkning hyrd eller leasad lös egendom.

Uppsåt, grov vårdslöshet och risktagande

Försäkringen gäller inte för skada som till någon del orsakats med uppsåt av den försäkrades företagsledning eller arbetsledning.

Försäkringen gäller inte för skada orsakad under självorsakad berusning eller annan drogpåverkan om arbetsledning eller företagsledning hos den försäkrade med stor sannolikhet haft kännedom om berusningen.

Försäkringen gäller inte heller för skada som uppkommer under sådana omständigheter, att det för den försäkrades företagsledning eller arbetsledning borde ha stått klart att skada med stor sannolikhet skulle komma att inträffa och som de skäligen hade kunnat förhindra.

Kända fel

Försäkringen gäller inte för skada som orsakas av fel eller brist i levererad produkt, felaktig eller bristfällig information om produkten eller felaktig åtgärd beträffande produkten, om företagsledning eller arbetsledning kände till felet eller bristen vid leveransen eller när produkten därefter åtgärdades.

Försäkringen gäller inte för skada orsakad av avslutat arbete om den försäkrade eller dennes arbetsledning känt till, eller bort känna till, felet eller bristen innan skadan uppkom och underlåtit att vidta rimliga åtgärder för att förhindra den.

Bristfälliga undersökningar

Försäkringen gäller inte om den försäkrade eller dennes arbetsledning inte låtit utföra sedvanliga undersökningar, provningar eller analyser för att fastställa levererad produkts eller avslutat arbetes lämplighet för avsett ändamål och detta medfört att defekt i produkten inte upptäckts.

Utfästelse, garanti och marknadsföring

Försäkringen gäller inte för skadeståndsskyldighet som grundas på uttrycklig eller underförstådd garanti, utfästelse eller marknadsföring rörande kvalitet, resultat eller ansvar om skadeståndsskyldigheten inte hade

förelegat utan garantin, utfästelsen eller marknadsföringen. Försäkringen gäller dock för ansvar enligt allmänna leveransbestämmelser utgivna av branschorganisation inom försäkrads verksamhetsområde.

Försening

Försäkringen gäller inte för skada som har samband med försening orsakad av den försäkrade.

Böter, viten, straffskadestånd

Försäkringen omfattar inte böter, vite, straffavgift, sanktionsavgift eller straffskadestånd (punitive damages) eller annan liknande ersättning med karaktär av straffskadestånd.

Särskilt åtagande

Försäkringen gäller inte för skada som försäkrad eller någon för vilken han svarar genom särskilt avtal åtagit sig att ersätta utöver gällande skadeståndsrätt eller försäkrat avtal.

Miljöskada

Försäkringen gäller inte för miljöskada. Med miljöskada avses skada som verksamhet på en fastighet har orsakat i sin omgivning genom:

- förorening eller annan inverkan på vattendrag, sjö eller annat vattenområde, grundvatten, luft samt mark
- ändring av grundvattennivån
- buller, skakning, värme, lukt, ljus eller annan liknande störning
- fukt eller kondens
- översvämning i samband med nederbörd
- lössprängda föremål
- grävning, schaktning, spontning, pålning, eller liknande arbete.
såvida skadan inte beror på:
 - att fel - dock ej fel i planering eller konstruktion eller val av arbetsmetod – tillfälligt begås vid användning av eller arbete på byggnad, anläggning eller anordning och skada därigenom uppkommer plötsligt och oförutsett
 - att fel plötsligt och oförutsett uppkommit på byggnad, anläggning eller anordning.

Detta undantag tillämpas inte vid skada som orsakats av levererad produkt.

Arbetsskador

Försäkringen gäller inte för arbetsskador som helt eller delvis kan ersättas genom arbetsskadeförsäkring, socialförsäkring, annan gällande försäkring eller ersättningsform. Dock gäller försäkringen om regress kan utövas.

Skada på levererad produkt eller avlämnat arbete

Försäkringen gäller inte för skada på produkt som den försäkrade eller annan för hans räkning åtagit sig att uppföra, sälja eller leverera oavsett när skadan inträffar. Försäkringen gäller inte heller för kostnad på grund av att den levererade produkten måste undersökas, repareras eller bytas ut och att ingrepp därmed måste ske i annan egendom än den levererade produkten. Försäkringen gäller inte för felaktigt utfört arbete. Undantaget avser inte skada på tidigare levererad egendom eller avlämnat arbete om skadan inträffar till följd av att den försäkrade fullgör avtal som inte har samband med det ursprungliga leveransavtalet utför underhålls- eller servicearbete efter garantitidens utgång. Försäkringen omfattar inte kostnader för någon av följande åtgärder som avser eller har anknytning till levererade produkter eller avslutade arbeten:

- Att spåra produkt som har satts på marknaden.
- Information med anledning av fel, defekt eller säkerhetsbrist.

- Reklamation eller undersökning.
- Återtagande eller borttagande.
- Omleverans eller utbyte.
- Prisavdrag, täckningsköp eller hävning.
- Reparation, ändring eller justering.
- Deponering eller destruktion.

Utebliven effekt

Försäkringen gäller inte för skada genom att levererad kemisk produkt eller levererat läkemedel inte förhindrat, avbrutit eller påverkat sådant beräkneligt händelseförlopp eller sådan beräknelig utveckling eller sjukdom som pågår eller skulle ha uppkommit om produkten inte använts.

Läkemedel

Försäkringen gäller inte för skada orsakad av läkemedel.

Med läkemedel avses en vara som är avsedd antingen att vid invärtes eller utvärtes bruk förebygga, påvisa, lindra eller bota sjukdom eller sjukdomssymptom hos människor eller annars på angivna sätt användas i samband med behandling av sjukdom, skada eller kroppsfel eller vid förlösning, allt under förutsättning att varan för sådant ändamål genom beredning, dosering eller doseringsanvisning iordningställts för användning. I läkemedel innefattas både registrerade läkemedel och substanser som används vid kliniska försök.

Tobak

Försäkringen gäller inte för personskada orsakad av skadebringande egenskaper hos tobak, tobaksprodukter, nikotinpreparat, e-cigarett, vätska till e-cigarett och liknande eller ersättningsprodukter för dessa.

Asbest, Formaldehyd, PCB, EMF

Försäkringen gäller inte för skador som direkt eller indirekt orsakats av eller har samband med:

- asbest
- formaldehyd
- polyklorerade bifenyl (PCB)
- EMF (Elektromagnetiska fält)

Blodprodukter m.m.

Försäkringen gäller inte för skada eller följdskada som, direkt eller indirekt orsakats av eller har samband med AIDS, HIV eller andra sjukdomar relaterade till produkter eller preparat från människoblod, serum eller andra kroppsvätskor.

Atomskada

Försäkringen gäller inte för skada vars uppkomst eller omfattning har samband med atomkärnprocess.

Luffartyg och luffartygskomponenter

Försäkringen gäller inte för skada genom levererade luffartyg eller luffartygskomponenter.

Anmärkning: Med luffartygskomponent avses flygkropp, vingar, stjärtparti, landningsställ, motor med hjälpapparatur inkl. upphängningsanordningar, styrutrustning, elektronisk utrustning och instrumentering samt hydraulisk utrustning och liknande utrustning som särskilt konstruerats, tillverkats eller certifierats för luffartyg. Försäkringen gäller inte heller för skada genom luffartyg, svävare eller hydrokopter när den försäkrade eller någon som denne ansvarar för är ägare, brukare eller förare av dessa farkoster.

Flygplats

Försäkringen omfattar inte det ansvar som kan åläggas försäkrad i dennes egenskap av flygplatsansvarig.

Solarium

Försäkringen gäller inte för personskada som har samband med användande av solarium. Dock gäller försäkringen vid instruktions-, handhavande- eller materialfel.

Patientskada

Försäkringen gäller inte för patientskada, oavsett om denna uppkommit i kliniskt försök eller i annan verksamhet. Detta undantag tillämpas dock inte i den mån lagenlig regressrätt föreligger mot den försäkrade.

Rådgivande verksamhet

Försäkringen gäller inte för skada till följd av fel eller försummelse i samband med konsultuppdrag.

Projektförsäkring

Försäkringen gäller inte för skada i samband med projekt där en projektspecifik konsultansvarsförsäkring har tecknats.

Trafikansvar motorfordon

Försäkringen gäller inte för:

- skada som omfattas av trafikskadelagen eller motsvarande utländsk lagstiftning.
- skada som inträffar till följd av trafik med motorfordon när det används inom inhägnat tävlingsområde.
- skada på motordrivet fordon när den försäkrade eller någon som denne ansvarar för är ägare, brukare eller förare.

Detta undantag tillämpas även om den försäkrade underlåtit att teckna trafikförsäkring.

Fartyg

Försäkringen gäller inte för sakskada till följd av kollision orsakad genom skepp eller båt eller av deras bogserade föremål när den försäkrade eller någon som denne ansvarar för är ägare, brukare eller förare av dessa farkoster.

Spårbundna fordon

Försäkringen gäller inte för skada genom spårbundna fordon när den försäkrade eller någon som denne ansvarar för är ägare, brukare eller förare av dessa fordon.

Krig eller upplopp

Försäkringen gäller inte för skada, vars uppkomst eller omfattning direkt eller indirekt orsakats av eller står i samband med krig, invasion, terrorism, krigsliknande handlingar oavsett om det föreligger en krigsförklaring eller ej, inbördeskrig, myteri, revolution, uppror, civila oroligheter, upplopp, strejk, lockout eller handlingar av en eller flera personer som olagligt har tagit makten.

Terrorism

Försäkringen gäller inte för person- eller sakskada som kan antas vara direkt eller indirekt, helt eller till någon del, om skadan helt eller delvis orsakats av terrorhandling. Med terrorhandling avses en skadebringande handling som är straffbelagd där den begås eller där skadan uppstår och som framstår att vara i syfte att:

- allvarligt skrämja en befolkning
- otillbörligen tvinga offentliga organ eller en internationell organisation att genomföra eller avstå från att genomföra en viss åtgärd
- allvarligt destabilisera eller förstöra de grundläggande politiska, konstitutionella, ekonomiska eller sociala strukturerna i ett land eller i en internationell organisation.

Säkerhetsföreskrifter

Dokumentation

Dokumentation i form av konstruktionsritningar, tillverkningsplaner, recept, instruktioner, bruksanvisningar, avtal, garantier och liknande handlingar ska förvaras på sådant sätt att de på begäran kan uppvisas vid inträffad skada.

Säkerhet

Den försäkrades anställda ska informeras och utbildas i vilka rutiner som gäller för att säkerställa datasäkerhet, bland annat rutiner för val och förnyelse av lösenord och åtgärder för att undvika skadlig programvara och virus.

Det ska finnas rutiner för fysisk behörighetskontroll på de platser där den försäkrades data lagras och behandlas. Datorer ska i största möjliga utsträckning ha uppdaterade operativsystem och aktivt antivirusprogram samt brandvägg. För smartphones och andra mobila enheter gäller samma krav på operativsystemet. Samtliga datorer, mobila enheter och smartphones ska vara lösenordskyddade. Personuppgifter som skickas med e-post till extern mottagare skall krypteras.

Det skall tas daglig säkerhetskopia av all verksamhetsrelaterade data. Säkerhetskopiorna ska förvaras avskilt från originaldata så de inte kan skadas vid en och samma skadehändelse.

Den försäkrade ska ha implementerade rutiner för tillgång till verksamhetens data, IT-system och dylikt. Tillgång till programvara som styr säkerhetssystemen ska vara begränsad till behöriga personer som fått detta ansvar delegerat av bolagsledningen hos den försäkrade.

Säkerhet knutet till personuppgifter

- Krav om behandling av personuppgifter enligt Dataskyddsförordningen ska vara uppfyllda. Detta innebär att det ska vidtas planerade och systematiserade åtgärder för att uppfylla dataskyddsförordningens krav på vidhållande av personuppgifternas kvalité.
- Krav om säkerhetsåtgärder enligt Dataskyddsförordningen ska vara uppfyllda. Detta innebär att det ska vidtas planerade och systematiserade åtgärder för att uppfylla kraven på dataskyddsförordningens krav på informationssäkerhet med hänsyn till konfidentialitet, integritet och tillgänglighet vid behandling av personuppgifter. Detta skall dokumenteras.
- Om den försäkrade anlitar underleverantörer skall dessa vara införstådda med dessa krav, regelverk och efterlevnad av dessa.

Hantering av nycklar

Vid nyckelförlust ska polisanmälan ske och kopia lämnas till försäkringsgivaren eller dess företrädare. Nyckel som har omhändertagits skall förvaras inlåst under den tid som inte är arbetstid.

Ersättning betalas inte:

- om nyckeln var märkt med namn eller adress i klartext eller om det på annat sätt med lätthet gick att identifiera till vilket lås, objekt eller till vilken fastighet nyckeln hörde.
- vid stöld ur olåst bil.

Vilka som ska följa säkerhetsföreskrifterna

Den försäkrade svarar gentemot försäkringsgivaren för att säkerhetsföreskrifterna följs av:

- den försäkrades företagsledning
- anställda hos den försäkrade
- entreprenörer, konsulter och andra uppdragstagare som anlitas av den försäkrade
- annan som har att tillse att föreskriften följs.

Påföljd när säkerhetsföreskrift inte följts

Om säkerhetsföreskrift inte följts görs ett avdrag från den ersättning som annars hade betalats ur försäkringen. Avdrag görs även från ersättning till annan försäkrad än den som inte följt föreskriften. Avdraget kan ökas om särskilda skäl finns med hänsyn till försummelsens art eller andra omständigheter. Avdraget kan minskas eller helt tas bort om:

- det kan antas att skada skulle ha inträffat även om föreskriften följts. Ersättning betalas då för den skada som kan antas skulle ha inträffat även om föreskriften följts.
- det kan visas att ingen av dem som anges i punkten Säkerhetsföreskrifter har varit försumlig.
- särskilda skäl finns med hänsyn till försummelsens art eller andra omständigheter

Skaderegleringsbestämmelser

Anmälan om skada och ersättningskrav

Den försäkrade skall omedelbart anmäla skadeståndskrav eller händelse som kan leda till skadeståndskrav mot denne och som kan leda till ersättningskrav mot försäkringsgivaren.

Försummas anmälningsplikten och kan det antas att detta varit till men för försäkringsgivaren, är försäkringsgivaren helt eller i skäligen utsträckning fri från sina åtaganden i fråga om försäkringsfallet.

Skyldighet att lämna upplysning

Den försäkrade är skyldig att utan dröjsmål och utan ersättning lämna försäkringsgivaren handlingar och andra upplysningar som kan vara av betydelse för skadeutredning. Om den försäkrade svikligen uppger, förtiger eller döljer något av betydelse för skadans bedömning, skall försäkringsersättningen som regel bortfalla.

Skyldighet att utreda, vittna m. m.

Den försäkrade och den försäkrade är skyldig att utan ersättning verkställa sådana utredningar som är av betydelse för bedömning av skadefallet och den försäkrades ansvarighet och som kan genomföras inom deras verksamhet. Den försäkrade och den försäkrade är även skyldig i händelse av rättegång utan ersättning tillse att i erforderlig utsträckning vittnes- och sakkunnigbevisning kan föras med hjälp av hos dem anställd personal.

Dokumentationsplikt för levererad egendom

Den försäkrade och den försäkrade skall i rimlig omfattning bevara konstruktionsritningar, tillverkningsplaner, recept, instruktioner, leveransavtal, bruksanvisningar, garantier och liknande handlingar som kan vara av betydelse vid skadeutredning om ansvar för skada genom levererad egendom.

Om dessa skyldigheter inte iaktas och om det antas att det varit till väsentligt men för försäkringsgivaren är försäkringsgivaren berättigad till att göra skäligt avdrag på försäkringsersättningen.

Rättegång

Om talan aviseras eller väcks mot den försäkrade, skall det omedelbart anmälas till försäkringsgivaren.

Försäkringsgivaren utser rättegångsombud och lämnar denne erforderliga anvisningar och instruktioner. Om den försäkrade inte accepterar det av försäkringsgivaren utsedda rättegångsombudet kan en dom om ersättningsskyldighet inte åberopas mot försäkringsgivaren och inte heller ersätts rättegångs- och skiljemannakostnader.

Uppgörelse i godo

Om den försäkrade utan försäkringsgivarens tillåtelse medger skadeståndsskyldighet, godkänner ersättningskrav eller utbetalar ersättning, är försäkringsgivaren fri från ansvarighet om inte kravet uppenbart var lagligen grundat. Den försäkrade är, om försäkringsgivaren så önskar, skyldig att medverka till uppgörelse i godo med den skadelidande.

Har försäkringsgivaren förklarat sig villigt att göra upp i godo med den skadeståndsberättigade är försäkringsgivaren fri från ytterligare åtaganden till följd av dennes skadeståndskrav. Detsamma gäller för det fall att den försäkrades skadeståndsskyldighet fastställts genom tredskodom.

Ansvarsbegränsning i avtal

Medför ansvarsbegränsning i avtal inskränkning i den försäkrades skadeståndsskyldighet och avstår den försäkrade från att åberopa ansvarsbegränsningen föreligger inte ersättningsskyldighet för försäkringsgivaren.

Dröjsmålsränta

Försäkringsgivaren betalar inte den ränta som beror på den försäkrades eller den försäkrades dröjsmål att fullgöra vad som på honom ankommer enligt detta försäkringsvillkor.

Mervärdesskatt

Mervärdesskatt som skall betalas av den försäkrade utgör ingen skada som omfattas av försäkringen, till den del den försäkrade har möjlighet till avdrag för beloppet enligt tillämpliga skatteregler.

Definitioner

Serieskada

Med serieskada avses flera skador av samma typ som orsakas av liknande fel, defekter eller säkerhetsbrister hos en eller flera produkter.

Utrednings-, förhandlings- och rättegångskostnader

Här avses enbart utrednings- och förhandlingskostnader för arbete som utförs av annan än Försäkringsgivarens personal.

25. Rättsskydd

Vem försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för försäkringstagaren och dennes arbetstagare. Försäkringen gäller även för medförsäkrad som anges i försäkringsbrevet (den försäkrade).

Vid skattemål gäller försäkringen endast för försäkrade bolag. Försäkringen gäller för tvist eller skattemål som har direkt samband med den försäkrade verksamheten.

I tvist eller skattemål som gäller den försäkrade i dennes egenskap av ägare eller nyttjare av fastighet, gäller försäkringen endast om den försäkrade verksamheten till övervägande del bedrivs eller har bedrivits i fastigheten.

När försäkringen gäller

Tvist

Försäkringen gäller för tvist som uppkommer under försäkringstiden, under förutsättning att de händelser eller omständigheter som ligger till grund för tvisten har inträffat sedan försäkringen trädde i kraft med den tillämpliga omfattningen.

Händelser eller omständigheter innan försäkringen trädde i kraft

Om tvist uppkommer under försäkringstiden, men de händelser eller omständigheter som ligger till grund för tvisten inträffat innan det att försäkringen trädde i kraft, gäller försäkringen ändå, om den försäkrade:

- haft rättsskyddsförsäkring som skulle ha omfattat tvisten hos försäkringsgivaren eller annat försäkringsbolag under en sammanhängande tid av minst två år och
- kan visa att det vid tecknandet av försäkringen, eller utökningen till den tillämpliga omfattningen, inte fanns kännedom eller borde ha funnits kännedom om att en tvist skulle kunna uppkomma.

Om försäkring inte längre finns därför att försäkringsbehovet upphört

Om försäkringen inte längre är gällande när tvisten uppkommer, av den anledningen att försäkringsbehovet har upphört eller att den försäkrade när tvisten uppkommer bedriver annan verksamhet som har gällande rättsskyddsförsäkring hos försäkringsgivaren, gäller försäkringen ändå om de händelser eller omständigheter som ligger till grund för tvisten har inträffat sedan försäkringen trädde i kraft med tillämplig omfattning och det därefter inte har gått längre tid än tio år. Den omfattning som försäkringen hade vid tiden för de händelser eller omständigheter som ligger till grund för tvisten tillämpas.

Skattemål

Försäkringen gäller för skattemål som uppkommer under försäkringstiden, under förutsättning att de händelser eller omständigheter som ligger till grund för skattemålet har inträffat sedan försäkringen trädde i kraft med den tillämpliga omfattningen. Den försäkrade får tillgodoräkna sig rättsskyddsförsäkring för skattemål som denne haft i annat försäkringsbolag.

Om försäkring inte längre finns därför att försäkringsbehovet upphört

Om försäkringen inte längre är gällande när skattemålet uppkommer, av den anledningen att försäkringsbehovet har upphört eller att den försäkrade när skattemålet uppkommer bedriver annan verksamhet som har gällande rättsskyddsförsäkring hos försäkringsgivaren, så gäller försäkringen ändå om de händelser eller omständigheter som ligger till grund för skattemålet har inträffat sedan försäkringen trädde i kraft med tillämplig omfattning. Den omfattning som försäkringen hade vid tiden för de händelser eller omständigheter som ligger till grund för skattemålet tillämpas.

Försäkringen gäller dock inte om ansökan om rättsskydd meddelas försäkringsgivaren mer än två år efter det att försäkringen upphört att gälla eller förnyats utan utökat skydd för skattemål.

Om försäkringen har blivit uppsagd av försäkringsgivaren

Om försäkringen har sagts upp av försäkringsgivaren på grund av:

- dröjsmål med premiebetalning som inte är av ringa betydelse, eller
- att den försäkrade väsentligt har åsidosatt sina förpliktelser mot försäkringsgivaren, eller
- att ett i villkoren angivet förhållande av betydelse för risken har ändrats på ett sätt som försäkringsgivaren inte kan antas ha tagit i beräkning gäller försäkringen endast för tvist eller skattemål som skriftligen anmälts till försäkringsgivaren före den dag då försäkringen upphörde att gälla.

Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller för tvist med motpart som har sin hemvist inom Norden eller som avser fastighet belägen inom Sverige. Vid skattemål gäller försäkringen endast inom Sverige.

Vad försäkringen gäller för

Försäkringens omfattning

Tvist

Försäkringen gäller för tvist som kan prövas:

- som tvistemål i allmän domstol (tingsrätt, hovrätt och Högsta domstolen)
- i mark- och miljödomstol enligt vad som är föreskrivet om tvistemål i allmän domstol eller i motsvarande instanser i övriga Norden.

Försäkringen gäller för tvist enligt ovan även om tvisten avgörs genom skiljeförfarande.

Är tvisten sådan att den först ska prövas av annan instans (t ex arrende- eller hyresnämnd, kronofogdemyndighet, konkurrensverket eller lantmäterimyndighet) ersätts endast kostnader som uppkommit efter sådan prövning.

I tvist med försäkringsgivare, rörande försäkringsgivares beslut i försäkringsärende, ersätts endast kostnader som uppkommit sedan ärendet omprövats av försäkringsgivaren. Tvist anses uppkomma när ett framställt krav helt eller delvis avvisas.

Skattemål

Försäkringen gäller för skattemål i allmän förvaltningsdomstol (förvaltningsrätt, kammarrätt och Högsta förvaltningsdomstolen). Skattemål anses uppkomma när skattemålet anhängiggjorts vid allmän förvaltningsdomstol.

Vad försäkringen inte gäller för - Undantag

Observera även de generella undantagen i försäkringsvillkoret Allmänna avtalsbestämmelser.

Vissa typer av tvister och mål

Försäkringen gäller inte för följande typer av rättsskyddsskador:

- mål, tvist eller ärende som prövas enligt marknadsföringslagen eller konkurrenslagen.
- ansökningsmål enligt 21 kap. 1§ och 1a§ miljöbalken.
- ärenden som behandlas i Europeiska domstolen för mänskliga rättigheter, Europeiska gemenskapernas domstol eller gemenskapernas domstol av första graden.
- ärende där den försäkrade inte kan anses ha ett befogat intresse att få sin sak prövad.

- rättsskyddsskada som har uppkommit efter beslut om konkurs. Vid rättsskyddsskada som uppkommit dessförinnan övertas rätten till försäkringen vid tidpunkten för beslutet av konkursboet och får därefter inte överlåtas.
- tvist som avser skadestånd eller annat anspråk riktad mot den försäkrade på grund av gärning som föranlett misstanke om, eller åtal för, brott som kräver uppsåt för straffbarhet.

I juridisk uppdragsverksamhet (till exempel när försäkrad företräder klient såsom ombud i tvistemål eller brottmål eller där försäkrad yrkesmässigt biträder klient med juridisk rådgivning rörande innehåll och tillämpning av lagar och rättssystem, skatteregler, statliga- eller kommunala förordningar samt utformning av avtal) så gäller försäkringen inte för:

- tvist med klient
- ärende som har samband med uppdrag för klients räkning
- ärende som rör nuvarande eller tidigare delägare eller anställd.

Tvist

Försäkringen gäller inte för följande tvister:

- fordran eller anspråk som överlåtit på den försäkrade
- tvist där värdet av vad som yrkas är lägre än 0,5 prisbasbelopp och som därmed ska handläggas enligt reglerna i 1 kap 3 d § rättegångsbalken. Detta undantag tillämpas dock inte vid tvist på grund av försäkringsavtalet med försäkringsgivaren.
- patenträtts- och immaterialrättsliga tvister
- tvist enligt plan- och bygglagen
- oavsett om den försäkrade har sådan försäkring eller inte och oavsett om sådan försäkrings försäkringsbelopp är tillräckliga.
- tvist som avser skadeståndskrav mot den försäkrade om trafik- eller ansvarsförsäkring som den försäkrade kan teckna hos försäkringsgivare täcker eller skulle kunna täcka ett sådant krav. Detta gäller oavsett om den försäkrade har sådan försäkring eller inte och oavsett om sådan försäkrings försäkringsbelopp är tillräckligt
- som gäller den försäkrade såsom ägare, brukare eller förare av motordrivet fordon, husvagn eller annat släpfordon, luftfartyg, skepp, ång-, motor- eller segelbåt som kan eller skulle ha kunnat omfattas av motorförsäkring, båtförsäkring eller annan liknande försäkring
- tvist som avser borgensåtagande av försäkrad eller huruvida ett borgensåtagande föreligger
- tvist som har samband med ett anställningsförhållande, om huruvida ett anställningsförhållande föreligger eller tvist som uppkommer sedan
- anställningen upphört
- tvist mellan försäkrat handelsbolag eller kommanditbolag och delägare eller tidigare delägare i sådant bolag, liksom tvist mellan delägare
- tvist som rör ansvar för nuvarande eller tidigare verkställande direktör eller styrelseledamot i försäkrat bolag och dotterbolag
- tvist som rör personligt betalningsansvar enligt aktiebolagslagen om talan om sådant ansvar väcks mer än 3 år från uppkomsten av den
- förpliktelse som ansvaret avser
- tvist som rör personligt betalningsansvar enligt aktiebolagslagen om talan avser ursprunglig fordran som understiger 50 000 kronor. tvist som omfattas av reglerna om handläggning av s.k. småmål enligt 1 kap 3d§ rättegångsbalken

- anspråk mot försäkrad på grund av gärning som föranlett misstanke om, eller åtal för, brott som kräver uppsåt för straffbarhet
- tvist mellan parter som omfattas av försäkringen
- tvist mellan parter som ingår i samma koncern

Skattemål

Vid skattemål gäller försäkringen inte för:

- ärende som avser skönstaxering eller skönsbeskattning eller annars har sin grund i att försäkringstagaren av Skatteverket antas ha lämnat medvetet oriktiga eller ofullständiga uppgifter
- skattemål som avser skattebrottslagstiftningen
- i den del de rör privata levnadskostnader
- ärende som avser påförd skatt med belopp lägre än 15 000 kronor
- skattemål som avser förhandsbesked
- skattemål som avser fastighetstaxering
- skattemål som avser mervärdesskatt
- skattemål som har samband med köp eller försäljning av aktier eller andra andelsbevis

Försäkringsbelopp

Tvist

Högsta ersättning vid varje tvist är 5 prisbasbelopp per skada och försäkringsår, om inte annat anges i försäkringsbrevet.

Om försäkringen gäller med ett högre försäkringsbelopp när tvisten uppkommer, än när de händelser eller omständigheter som ligger till grund för tvisten inträffade, gäller det lägre beloppet.

Endast en tvist, med ett försäkringsbelopp, anses föreligga om:

- flera försäkrade som omfattas av samma försäkring står på samma sida i en tvist, eller
- den försäkrade har flera tvister som avser samma angelägenhet eller där yrkandena stöder sig på väsentligen samma händelser eller omständigheter, även om yrkandena inte stöder sig på samma rättsliga grund.

Kan den försäkrade vid en och samma tvist erhålla ersättning från flera försäkringar hos en eller flera försäkringsgivare begränsas ersättningen så att den tillsammans med ersättningen från övriga försäkringar uppgår till högst 5 prisbasbelopp.

Skattemål

Högsta ersättning vid varje skattemål är 5 prisbasbelopp per skada och försäkringsår, om inte annat anges i försäkringsbrevet. Om försäkringen gäller med ett högre försäkringsbelopp när skattemålet uppkommer, än när de händelser eller omständigheter som ligger till grund för målet inträffade, gäller det lägre beloppet. Endast ett skattemål, med ett försäkringsbelopp, anses föreligga om flera skattemål hänför sig till samma beskattningsår. Kan den försäkrade vid ett och samma skattemål erhålla ersättning från flera försäkringar hos en eller flera försäkringsgivare begränsas ersättningen så att den tillsammans med ersättningen från övriga försäkringar uppgår till högst 5 prisbasbelopp.

Självrisk

Självrisk vid varje skada uppgår till ett grundbelopp om 20% av ett prisbasbelopp plus 20% av de ersättningsbara kostnaderna som överstiger grundbeloppet.

Vid skattemål tillämpas endast en självrisk om flera mål i huvudsak grundar sig på likartade händelser eller omständigheter.

Självriskens baseras därvid på det prisbasbelopp som gällde det försäkringsår då tvisten uppstod. Vid beräkning av självrisk uttryckt i basbelopp avrundas självriskens nedåt till närmaste 100-tal kronor.

Åtgärder vid skada

För att försäkringen ska gälla måste ombud anlitas. Om det i rättsskyddsskadan är flera parter på samma sida med likartade intressen, har försäkringsgivaren rätt att kräva att dessa använder samma juridiska och sakkunniga bistånd.

Ombudet ska:

- vara medlem av Sveriges advokatsamfund (advokat) eller jurist anställd hos advokat, eller
- i skattemål – vara auktoriserad eller godkänd revisor, eller jurist anställd hos sådan revisor.

Skadevärderings- och skadeersättningsregler

Skadevärderingsregler

I den mån kostnaderna är nödvändiga och skäliga och inte kan utfås av motpart, kan ersättning lämnas för:

- ombudets arvode och kostnader, under förutsättning att vidtagna åtgärder väl specificerats på så sätt att nödvändigheten och skäligheten kan bedömas. Av specifikationen ska framgå:
 - vilken åtgärd som har vidtagits
 - datum och tidsåtgång för åtgärden
 - vem som har utfört arbetet (advokat, biträdande jurist etc.)
 - debiterad timkostnad för varje åtgärd
 - kostnader för bevisning i rättegång och skiljeförfarande. Kostnader för sakkunniga ersätts enbart om kostnaderna på förhand har godkänts av försäkringsgivaren.
 - expeditionskostnader i domstol
 - rättegångskostnader som den försäkrade ålagts att betala till motpart eller staten, eller som den försäkrade vid förlikning under rättegång åtagit sig att betala till motpart, om det är uppenbart att den försäkrade skulle dömts att betala högre rättegångskostnader
 - kostnad för medling enligt 42 kap. 17 § rättegångsbalken.

Ersättning lämnas inte för kostnader som avser:

- den försäkrades eget arbete, förlorad inkomst, resor, uppehälle eller andra egna kostnader
- ersättning till skiljemän eller administrativa kostnader i skiljeförfarande
- verkställighet av dom, beslut eller avtal
- motsvarande del av den försäkrades ombudskostnad till den del de kan ersättas av motpart vid förlikning
- räntekostnader som uppkommer på grund av den försäkrades dröjsmål med rättsskyddsanmälan
- konkursgäldenärs egna kostnader, ombudskostnader eller andra kostnader efter tidpunkten för beslut om konkurs.
- kostnader som den försäkrade kan få ersätta av sitt ombud, t ex genom självriskeliminering eller liknande som innebär att ombudet, helt eller delvis, svarar för kostnaden eller avstår från arvode motsvarande den försäkrades självrisk.

Ersättning lämnas inte för merkostnader på grund av att den försäkrade:

- anlitar fler än ett ombud eller byter ombud

- anlitar annat ombud än vad som är lämpligt med hänsyn till orten där verksamheten bedrivs eller ärendets natur
- gjort sig skyldig till försumlig processföring eller på annat sätt förfarit försumligt
- i eller utom rättegång underlåtit att tillvarata möjligheten att få ersättning av motparten
- krävs på högre ersättning för ombuds- och utredningskostnader än vad som utdömts vid prövning av domstol.

Kostnader i skattemål

I skattemål ersätter försäkringen endast kostnader som uppstått i samband med eller efter det att målet anhängiggjorts i allmän förvaltningsdomstol.

Skadersättningsregler

Förskottsutbetalning

Utbetalning av ersättning innan tvisten är avslutad (å conto) kan ske efter särskild prövning av försäkringsgivaren.

Vid en sådan prövning kan till exempel hänsyn tas till att

- tvistemålet är avgjort i lägre instans och överklagas
- tvisten är mycket långdragen
- utläggerna är stora i förhållande till den försäkrades betalningsförmåga.

Återkrav

Om försäkringsgivaren betalat ersättning övertar försäkringsgivaren den försäkrades rätt att kräva ersättning av motpart, staten eller annan.

Definitioner

Försäkringsgivare

Namn på försäkringsgivaren anges under rubriken Försäkringsgivare i försäkringsbrevet.

Prisbasbelopp

Det prisbasbelopp som fastställs enligt lagen om allmän försäkring och som gällde för januari månad det år skadan inträffade.

Skattemål

Med skattemål avses mål om taxering, debitering eller uppbörd avseende kommunal eller statlig inkomstskatt, skogsvårdsavgift, socialavgifter eller löneavgift.

Tvistemål

Ärende som registreras som tvistemål och – när ärendet prövas av svensk domstol – handläggs enligt rättegångsbalken enligt 3 § förordningen (1996:271) om mål och ärenden i allmän domstol.

26. Krisförsäkring

Vem försäkringen gäller för

De försäkrade är:

- försäkringstagaren
- dennes arbetstagare/anställda
- make/sambo till försäkrad, om försäkrad avlider under tjänsteutövning till följd av sådan skadehändelse som medför rätt till ersättning enligt detta villkor (Vad försäkringen gäller för).

När försäkringen gäller

Försäkringen gäller för skada som inträffat under försäkringstiden i samband med tjänsteutövning under förutsättning att försäkringen har varit i kraft.

Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller i samband med skada som inträffar vid tjänsteutövning inom Sverige.

Vad försäkringen gäller för

Försäkringens omfattning

Ersättning betalas för kristerapi för försäkringstagaren eller dennes arbetstagare, som råkar ut för eller är närvarande vid någon av följande händelser:

- brand, inbrott eller explosion på försäkringsställe
- rån och överfall eller hot
- olycksfall, varmed avses en kroppsskada som drabbar den försäkrade ofrivilligt genom en plötslig yttre händelse och detta medför en psykisk kris.

Vid rån och överfall eller hot gäller försäkringen även under icke arbetstid då arbetstagare ansvarar för arbetsgivarens egendom.

Ersättning betalas även för kristerapi för make/sambo till försäkrad, om försäkrad avlider under tjänsteutövning till följd av ovan angivna skadehändelser.

Behandling

Försäkringsgivaren tillhandahåller kristerapi (psykologkonsultation) med högst tio behandlingstillfällen per försäkrad och skada. Tiden under vilken behandlingen ges är begränsad till tolv månader från skadetillfället. Behandling sker hos psykolog som utses i samråd med försäkringsgivaren. All behandling sker i Sverige.

Resekostnad

Ersättning betalas för nödvändiga och skäligena resekostnader för behandling i Sverige.

Vad försäkringen inte gäller för - Undantag

Observera även de generella undantagen i försäkringsvillkoret Allmänna avtalsbestämmelser.

Försäkringen omfattar inte

Ersättning betalas inte för behandling föranledd av skada som:

- de försäkrade tillfogat varandra
- uppstår i samband med att den försäkrade utfört eller medverkat till uppsåtlig brottslig gärning.
- är en följd av att försäkrad var påverkad av alkohol, sömnmedel, narkotiska preparat eller andra berusningsmedel eller missbrukade läkemedel eller dopingpreparat.

Försäkringsbelopp

Försäkringsgivaren tillhandahåller kristerapi (psykologkonsultation) med högst tio behandlingstillfällen per försäkrad och skada, upp till maximalt SEK 400 000 per skada och försäkringsår.

Självrisk

Försäkringen gäller utan självrisk.

Åtgärder vid skada

Den försäkrade ska så snart som möjligt efter inträffad skada anmäla skadan. Se även försäkringsvillkoret Allmänna avtalsbestämmelser (Preskription).

27. Överfallsförsäkring

Vem försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för försäkringstagaren och dennes anställda/arbetstagare (de försäkrade).

När försäkringen gäller

Försäkringen gäller för skada som inträffat under försäkringstiden under förutsättning att försäkringen har varit i kraft.

Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller för skada som inträffar inom försäkringsstället samt vid tjänsteutövning inom Sverige.

Vad försäkringen gäller för

Försäkringens omfattning

Försäkringen gäller för personskada genom misshandel eller annat uppsåtligt våld under förutsättning att den försäkrade kan visa att han är berättigad till skadestånd och att den ansvarige saknar betalningsförmåga eller är okänd.

Vad försäkringen inte gäller för – Undantag

Observera även de generella undantagen i försäkringsvillkoret Allmänna avtalsbestämmelser.

Försäkringen omfattar inte

Försäkringen gäller inte för skada:

- som inte har samband med den försäkrades tjänsteutövning.
- som de försäkrade tillfogar varandra.
- som uppstått när den försäkrade utan skälig anledning utsatt sig för risken att skadas.
- som den försäkrade tillfogats när han varit påverkad av alkohol eller andra berusningsmedel, sömnmedel eller narkotiska medel, såvida han inte kan visa att samband saknas mellan denna påverkan och skadan.
- som uppstått i samband med att den försäkrade gjort sig skyldig till uppsåtlig gärning som enligt svensk lag kan leda till böter eller fängelse.
- som kan ersättas av annan försäkring tex. Trygghetsförsäkring vid arbetsskada.

Försäkringsbelopp

Försäkringsgivarens ersättningskyldighet är vid varje skadetillfälle begränsad till 600 000 SEK. Begränsningen gäller även om flera personer skadas av samma orsak och vid samma tillfälle.

Självrisk

Försäkringen gäller utan självrisk.

Åtgärder vid skada

Den försäkrade ska:

- så snart som möjligt efter inträffad skada anmäla skadan. Om den försäkrade dröjer med skadeanmälan och detta medför skada för försäkringsgivaren, har försäkringsgivaren rätt att göra ett skäligt avdrag på den ersättning som annars skulle ha betalats.
- polisanmäla händelsen och bifogas tillsammans med skadeanmälan.

Skadevärderings- och skadeersättningsregler

Skada värderas enligt allmänna skadeståndsrättsliga regler.

Generella definitioner

Arbetstagare/Anställd

- Fysisk person som utför arbetsuppgifter i försäkrads ordinarie verksamhet om ersättning för dennes Fysisk person som utför arbetsuppgifter i den försäkrades ordinarie verksamhet om ersättning för dennes arbete utgår från den försäkrade.
- Studerande som praktiserar hos den försäkrade.
- Styrelseledamot, dock endast i samband med utövande av tjänst eller annat ideellt uppdrag hos den försäkrade.
- Fysisk person som tillfälligt arbetar hos den försäkrade och som har tillhandahållits av arbetsförmedling eller liknande förmedling och som utför arbetsuppgifter som normalt utförs av anställda.

Ansvarstiden

Den tidsperiod under vilken förlust av försäkringsmässigt täckningsbidrag eller uppkomna extrakostnader ersätts. Ansvarstidens längd räknas från den tidpunkt då egendomsskadan inträffar.

Arbetsområde

Den eller de platser till vilken egendom och material ska levereras eller där arbeten ska utföras av den försäkrade för utförande av entreprenaden.

Arbetsskada

Arbetsolycksfall, olycksfall på väg till och från arbetet samt arbetssjukdom.

Arbetstagares egendom

Personlig lösegendom som kan försäkras i en hemförsäkring enligt standardvillkor.

Avbrott

Sådan inskränkning i den försäkrade rörelsen som föranleder förlust av försäkringsmässigt täckningsbidrag.

Avbrottstid

Den tidsperiod från skadedagen under vilken egendomsskadan föranleder förlust av försäkringsmässigt täckningsbidrag eller insatser för att undvika sådan förlust.

Brottslig handling

En handling som enligt tillämplig nationell lagstiftning utgör ett brott och för vilket brott som gärningsmannen dömts genom en lagakraftvunnen dom eller – om gärningsmannen inte dömts – den utredning som den försäkrade har presenterat är sådan att det är ställt utom allt rimligt tvivel att brott begåtts av gärningsmannen.

Byggherre

Den ägare eller brukare av fastighet för vars räkning entreprenad utförs.

Byggnad

Byggnad och sådan egendom som hör till byggnad enl. 2 kap. 2 § jordabalken och som lyder:

Till byggnad hör fast inredning och annat varmed byggnaden blivit försedd, om det är ägnat till stadigvarande bruk för byggnaden eller del av denna, såsom fast avbalkning, hiss, ledstång, ledning för vatten, värme, ljus eller annat med kranar, kontakter och annan sådan utrustning, värmepanna, element till värmeledning, kamin, kakelugn, innanfönster, markis, brandredskap, civilförsvarsmateriel och nyckel.

- I enlighet med vad som sägs i första stycket hör därjämte i regel till byggnad, såvitt angår:
- bostad: badkar och annan sanitetsanläggning, spis, värmeskåp och kylskåp samt maskin för tvätt eller mangling.
- butikslokal: hylla, disk och skyltfönsteranordning.
- samlingslokal: estrad och sittplatsanordning.
- ekonomibyggnad till jordbruk: anordning för utfodring av djur och anläggning för maskinmjölkning.
fabrikslokal: kylsystem och fläktmaskineri.

Reservdel och dubblett till föremål som avses i första eller andra stycket, hör inte till byggnaden.

Till byggnad räknas även:

- sopsugningsanläggning
- oljetank och bränsle inom fastigheten avsedd för försäkrad byggnads uppvärmning
- ledningar och utrustning för data-, tele- och TV- kommunikation.

Datainformation

Se under definitionen för lagrad information.

Dator

Med dator avses här apparat för databehandling, som enligt i förhand fastställt program kan utföra omfattande beräkningar, med tillhörande in- och utenheter, t.ex. bildskärm, tangentbord, mus, skrivare, cd-läsare, scanner, modem, datavideoprojektor (pc-kanon). Som dator räknas inte digitala telefonväxlar, digitala kommunikationsläggningar, fotosättnings- och bildbehandlingsutrustningar samt dator för styr- och reglerändamål.

Dotterbolag

Varje bolag i vilket den försäkrade äger mer än 50 % av rösterna.

Elektrisk utrustning

Elektrisk eller elektronisk enhet, kabel eller elektrisk ledning.

Entreprenadverksamhet

- byggnads-, anläggnings- och installationsarbeten avsedda för byggnads stadigvarande bruk
- montage av mekanisk eller elektrisk utrustning som inte är avsedd för byggnads stadigvarande bruk.

Fakturerad försäljning

Försäljningsvärdet /årsvärdet efter lämnade kassa- och varurabatter (exklusive mervärdesskatt och särskilda varuskatter) för såld, levererad vara eller utförda tjänster.

Fordon

Bil och släpfordon som är täckta med överbyggnad av trä, plåt eller annat hårt material och låsbara dörrar.

Försäkringslokal

Sammanhängande utrymmen i en byggnad som den försäkrade använder för sin verksamhet.

Försäkringsställe

Sådan plats som anges i försäkringsbrevet med gatuadress, kvartersnummer eller fastighetsbeteckning där försäkrad egendom förvaras.

Godkända produkter och tjänster

Av försäkringsgivaren godkända produkter och tjänster som uppfyller i försäkringsvillkoren angivna klasser och nivåer vilka bl.a. finns angivna i Svenska Stöldskyddsföreningens publikation Säkerhetsguiden.

Hjälpmedel

Egendom som inte är av förbrukningskaraktär och som erfordras för utförande av entreprenadverksamhet.

Hus

Byggnad på mark helt omsluten av hela och täta golv, väggar och tak.

Inaktuella föremål

Modeller, press- och stansverktyg, formar och mönster som inte:

- avser föremål som normalt tillverkas, lagerförs eller anges i gällande katalog eller standardiseringsnorm
- anskaffats för underhåll av egna maskiner som fortfarande används
- tillhör kunder.

Indirekt export

När en vara eller produkt hamnat utanför det försäkrade geografiska området och den försäkrade kan visa att detta skett utan den försäkrades medverkan eller kännedom.

Inre orsak

Med inre orsak avses skada på maskinerier till följd av:

- elfenomen på elektrisk utrustning med inkommande och utgående spänning över 400 V
- mekaniskt haveri som uppkommer i den skadade egendomen
- fel eller försummelse av maskinoperatör eller annan driftsansvarig
- maskinell bearbetning eller framställning av varor
- oförutsett avbrott i leverans av media, t.ex. el, gas, vatten, värme eller kyla.

Koncern

Grupp av företag förenade som moder- och dotterbolag.

Kulturell särart

Byggnads/byggnadsdels särprägel fastställd i skyddsföreskrift/ skyddsbestämmelse genom lag eller förordning på grund av dess kulturhistoriska värde.

Kunders egendom

Kunder tillhörig egendom som mottagits av försäkringstagaren för reparation, förvaring, bearbetning eller dylikt och som har direkt samband med den försäkrade verksamheten. I värdet av egendomen ingår även de eventuella kostnader som försäkringstagaren lagt ned på denna egendom.

Lagrad information

Datainformation

Information som lagras på band, cd, dvd, diskett eller USB-minne.

Ritningar och arkivalier

Originalritningar och andra originalhandlingar t.ex. manuskript, bokföringsböcker, kartotek, korrespondens och exponerad originalfilm, tidningars, bildbyråers och fotoateljéers arkiv och liknande.

Läkemedel

Vara, som är avsedd antingen att vid invärtes eller utvärtes bruk förebygga, påvisa, lindra eller bota sjukdom eller sjukdomssymptom hos människor eller annars på angivna sätt användas i samband med behandling av sjukdom, skada eller kroppsfel eller vid förlossning, allt under förutsättning att varan för sådant ändamål genom beredning, dosering eller doseringsanvisning iordningställts för användning. I läkemedel innefattas både registrerade läkemedel och substanser som används vid kliniska försök.

Lönesumma

För aktiebolag och ekonomiska föreningar

Lönekostnaden (kontant bruttoersättning och värdet av kost-, bostads- och bilförmåner minskat med kostnadsavdrag) – dock lägst 200 000 SEK, för samtliga arbetstagare, dvs. summan (årslönesumman) av de månatliga redovisningar som under rubrik "Avgiftsunderlag A" lämnas till det skattekontor där arbetsgivaren har sin hemvist och på av Skatteverket fastställd blankett för skattedeclaration

För övriga företag och enskilda näringsidkare

Dels lönesumman enligt beräkningen ovan, dels det belopp (lön, arvode etc.) som varje i företaget sysselsatt ägare (delägare) för samma tid, tar ut ur rörelsen, dock lägst 200 000 SEK för varje i företaget sysselsatt ägare (delägare) och år.

Marknadsvärde

Det sannolika priset på egendomen vid en normal försäljning. Kan detta värde inte fastställas är marknadsvärdet återanskaffningsvärdet med avdrag för värdeminskning genom ålder, slitage, modernitet, minskad användbarhet på grund av nya produkter och ny teknik eller annan omständighet.

Maskinerier

Egendom som inte tillhör annan objekttyp och som inte anskaffats eller tillverkats för försäljning eller är särskilt undantagen i villkoren. Till denna objekttyp räknas bland annat:

- maskiner, inventarier, cistern vars innehåll inte är avsett för byggnads uppvärmning, ledningar, som inte är att hänföra till objekttypen byggnad
- förbrukningsartiklar såsom bränsle och smörjmedel
- reservdelar till egna maskiner, verktyg och redskap
- utrustning för butik, kontor, laboratorium eller lagerlokal
- trycksaker såsom kataloger och reklamtryck
- modeller, press- och stansverktyg, formar och mönster, såväl aktuella som inaktuella
- emballage av inventariekaraktär
- egendom anskaffad för uthyrning eller leasing
- av försäkringstagaren i hyrd försäkringslokal fast bekostad inredning – även om sådan enligt jordabalken tillhör byggnad – såvida inte annat anges i försäkringsbrevet.

Miljöskada

- förorening eller annan inverkan på vattendrag, sjö eller annat vattenområde, grundvatten, luft samt mark
- ändring av grundvattennivån
- buller, skakning, värme, lukt eller ljus
- fukt eller kondens • översvämning i samband med nederbörd
- annan liknande störning.

Objekttyper

Beteckning för försäkrade föremål. Objekttyper är

- arbetstagares egendom
- byggnad
- kunders egendom
- lagrad information
- maskinerier

- pengar och värdehandlingar
- trädgård och tomtmark
- varor.

Omsättning

Nettoomsättning enligt senaste årsredovisningen: intäkter från sålda varor och utförda tjänster som ingår i företagsnormala verksamheter med avdrag för lämnade rabatter, mervärdesskatt och annan skatt som är direkt knuten till omsättningen. Om förändringar skett i verksamheten som väsentligt förändrar årsomsättningen kommande år skall den budgeterade årsomsättningen anmälas till försäkringsgivaren. Nystartad verksamhet skall ange den budgeterade nettoomsättningen.

Patientskada

Skador som ersätts av, eller skulle kunna ersättas av, patientskadeförsäkring eller motsvarande försäkring utomlands och som regleras enligt Patientskadelagen (1996:799) eller motsvarande utländsk lag.

Pengar och värdehandlingar

pengar och kontantkort, t.ex. telefon- och parkeringskort, gällande frimärken, obligationer, kuponger, lottsedlar, växlar, checkar, försäljningsnotor och andra fordrings- eller värdebevis t.ex. färd- och inträdesbiljetter samt månads- och årskort. Som värdebevis räknas inte bank- eller kreditkort.

Prisbasbelopp

Det prisbasbelopp som fastställs enligt lagen om allmän försäkring och som gällde för januari månad det år skadan inträffade. Vid beräkning av självrisk uttryckt i basbelopp avrundas självrisken nedåt till närmaste 100-tal kronor. Andra belopp uttryckta i basbelopp avrundas uppåt till närmaste 100-tal kronor.

Produkt

Vara eller annan egendom, inklusive sådan egendom som avlämnas enligt ett entreprenadavtal.

I produkt innefattas även sådana i leverans- eller entreprenadavtalet ingående montage eller installationsarbeten, konstruktioner, råd eller anvisningar som är utförda eller lämnade av den försäkrade samt egendom som den försäkrade levererat i samband med utförandet av en tjänst.

Ren förmögenhetsskada

Ekonomisk skada som inte har samband med person- eller sakskada.

Retroaktiv period

Med retroaktiv period avses tidsperioden från det retroaktiva datum som anges i försäkringsbrevet till försäkringens första begynnelse dag.

Rådgivning

- lämnande av råd och anvisningar
- utförande av utredningar, beräkningar, ritningar, beskrivningar etc
- projektledning
- material- och byggnadskontroll samt besiktningar.

Rån

Våld på person eller användande av hot som innebär trängande fara inklusive lindrigare våld om våldet och tillgreppet omedelbart uppfattats av den som utsätts för våldet, att denne gjort vad som rimligen kan begäras för att hindra eller minska skadan och att händelsen kan styrkas genom tillförlitlig utredning.

Skattemål

Skattemål anses föreligga då målet anhängiggjorts i allmän förvaltningsdomstol.

Skylt

Till skylt räknas tillhörande armatur och stativ. Som skylt räknas inte reklambaljong eller skylt av väv.

Stöldbegärlig egendom

Med stöldbegärlig egendom avses varor som är:

- föremål helt eller delvis av ädel metall, äkta pärlor och ädelstenar
- antikviteter, konstverk och äkta mattor (handknutna orientaliska)
- ur avsedda att bäras t.ex. fick- och armbandsur och hängande ur
- kameror, kameratillbehör och projektorer
- apparat /utrustning för ljud- eller bildåtergivning
- mobiltelefoner
- pälsar och pälsverk samt därför avsedda beredda och oberedda skinn
- tobak, vin och sprit
- dator, delar till dator samt till datorn hörande in- och utenheter som t.ex. bildskärm, tangentbord, mus, skrivare, digital kamera och datavideoprojektor (pc-kanon).

Svensk standard

- värdevalv, värdeskåp och servicebox enligt SIS 837501, SS 3000, SS 3150 och SS-EN 1143-1
- kontantautomat enligt SS 3495 eller SS-EN 1143-1
- deponeringsskåp enligt SS-EN 1143-1
- säkerhetsskåp och stöldskyddsskåp enligt SS 3492
- kassaskåp enligt SS 3493.

Tillverkningskostnad

Kostnader för direkt material, materialomkostnader, direkt arbetslön, tillverkningsomkostnader och administrationsomkostnader. Ett skäligt vinstpåslag kan inkluderas eller fasta tillverkningskostnader exkluderas om särskild notering härom finns införd i försäkringsbrevet.

Transport

Transporten börjar gälla då egendomen lämnar förvaringsplatsen för upplastning på transportfordonet på den ort där transporten börjar samt fortsätter att gälla under transporten och den lastning, omlastning och lossning som sammanhänger med transporten. Transporten upphör att gälla då egendomen placerats på avsedd plats.

Trädgård och tomtmark

- fastighetens mark, växtlighet, växande gröda, stängsel, staket, flaggstång och brygga eller liknande anordningar.
- fast lekutrustning, utomhusbelysning, anslutning för motorvärmare, asfaltering och konstverk utomhus. Med konstverk avses byster, skulpturer m.fl. föremål som framställs huvudsakligen för utsmyckningsändamål och vars värde betingas av det konstnärliga utförandet. Till trädgård och tomtmark räknas inte brunn och vattentäkt.

Tvist

Anses föreligga när någon helt eller delvis avvisar ett krav.

Tvistemål

Ärenden som registreras som tvistemål och – när ärendet prövas av svensk domstol – handläggs enligt rättegångsbalken (1996:271 3§).

USA och Kanada

USA och Kanada inklusive till dessa länder hörande territorier och besittningar samt andra områden som lyder under dessa länders lagstiftning.

Varor

- råvaror
- produkter i arbete
- hel- eller halvfabrikat
- varuprover
- varor anskaffade eller mottagna i kommission för försäljning
- emballage och annan lös egendom, som är avsedd att ingå i varan eller dess förpackning och att åtfölja varan eller säljas tillsammans med denna. Emballage av inventariekaraktär, som är avsett för upprepad sändning och som anskaffats för uthyrning eller leasing hänförs till objekttypen maskinerier.

Med varor avses även ej färdigställd egendom, pågående arbeten under utförande, som är avsedd att ingå i tjänsteuppdrag, till exempel reklammaterial, arkitektmodeller, revisionsmaterial med mera. Färdigställd egendom av detta slag tillhör objekttypen lagrad information.

Värmekulvert

Ledningssystem i mark för distribution av värme och varmvatten. I ledningssystemet ingår rörledning, värmeisolering och skyddshölje.

Återanskaffningsvärde – byggnad

Den kostnad som skulle ha uppkommit, om byggnaden färdigställts som ny vid viss tidpunkt. I värdet ska inräknas alla kostnader som fordras för att byggnaden ska kunna tas i bruk, dock inte kostnader för byggnadsgrund eller grundmur som ligger lägre än såväl lägsta källargolvs undersida som angränsande jord- eller vattenyta.

Återanskaffningsvärde – maskinerier

Den kostnad som skulle ha uppkommit om ett föremål av samma eller lika ändamålsenligt slag anskaffas som nyttillverkat vid viss tidpunkt. I värdet ska inräknas alla kostnader som fordras för att föremålet ska kunna tas i bruk, dock inte kostnader för maskinfundament under såväl lägsta källargolvs undersida som angränsande jord- eller vattenyta.

Överfall

Skada genom våld på person utan att tillgrepp samtidigt förekommer.